

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 312

İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve 7 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1081) ile Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/715), İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun Çeşitli Adlar Altında Vatandaşlarımızın Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Hakkında Kanun Teklifi (2/28), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/75), Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/242), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/288), Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/586), Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/614), Antalya Milletvekili Devrim Kök'ün Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1076), Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1082) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1081 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 6
- Katılma Yazısı 6
- Genel Gerekçesi 6
- Madde Gerekçeleri 7

• Kanun Tasarısı Yenileme Tezkeresi 12

1/715 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 12
- Genel Gerekçesi 12
- Madde Gerekçeleri 13
- Metni 18

• Kanun Teklifi Yenileme Tezkeresi 24

2/28 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 24
- Gerekçesi 24
- Metni 26

• Kanun Teklifi Yenileme Tezkereleri (26'ncı ve 25'inci Dönemler) 27

2/75 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 27
- Gerekçesi 27
- Madde Gerekçeleri 28
- Metni 29

● **2/242 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 30
- Genel Gerekçesi 30
- Madde Gerekçeleri 31
- Metni 32

● **Kanun Teklifi Yenileme Tezkeresi** 33

2/288 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 33
- Gerekçesi 33
- Madde Gerekçeleri 35
- Metni 36

● **2/586 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 37
- Genel Gerekçesi 37
- Madde Gerekçeleri 37
- Metni 38

● **2/614 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 39
- Genel Gerekçesi 39
- Madde Gerekçeleri 39
- Metni 40

● **2/1076 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 41
- Gerekçesi 41
- Metni 42

• 2/1082 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	43
- Genel Gerekçesi	43
- Madde Gerekçeleri	43
- Metni	44
• Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu	45
• Muhalefet Şerhleri.....	50
• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu	53
• Muhalefet Şerhleri	62
• Teklif Metni	95
• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	95

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Nureddin Nebati

İstanbul

Şahin Tin

Denizli

Osman Boyraz

İstanbul

Hasan Sert

İstanbul

Mustafa Baloğlu

Konya

Harun Karacan

Eskişehir

Hacı Özkan

Mersin

Mehmet Uğur Dilipak

Kahramanmaraş

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/1081) Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum; Gereğinin yapılmasını arz ederim.

26.04.2016

A. Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1081)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Çevre Komisyonu Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin yatırım ortamının iyileştirilmesi ve arz güvenliğinin sağlanması kapsamında yerli ve yenilenebilir kaynakların çok daha hızlı sisteme dahil edilmesi kapsamında yatırımcının bürokratik işlemlerinin azaltılması amacıyla farklı kanunlarda tespit edilen uygulama sorunlarının giderilmesi gerekmektedir.

Yenilenebilir kaynaklara dayalı elektrik üretim kapasitesinin artırılması ve bu tesislerde kullanılan teknolojik ekipmanın yurt içerisinde üretilebilmesi amacıyla yenilenebilir enerji kaynak alanlarının belirlenmesi ve uygulamanın sadeleştirilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca kömür madenlerinde oluşan metan gazının doğalgaz piyasasına sunulması için Petrol Kanununda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve yurtdışında da uzmanlık alanlarında faaliyet göstermesi hedeflenmiştir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen geçici 8 inci maddesi iptal gerekçeleri dikkate alınarak yeniden düzenlenmiş ve yerli kömürden elektrik üretimi yapan tesislerin çevre mevzuatıyla uyum süreci herhangi bir kesintiye uğramaksızın düzenlenmiştir.

6446 sayılı Kanun kapsamında düzenlenmiş olan tarifelere ve kayıp-kaçağa ilişkin hususlar mahkeme kararları dikkate alınarak tekrar düzenlenmiştir.

Doğalgaz arz güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli günlük kapasite ihtiyacının kesinti olması durumunda da yönetilebilmesi amacıyla ulusal topraklarda depolanacak doğalgaz miktarının artırılması öngörülmüştür. 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin lisanslarında belirtilen dağıtım bölgesi sınırlarının Kurul tarafından genişletilmesi veya tekrardan belirlenmesi düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle yapılan düzenleme ile, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışında arama ve araştırma faaliyetleri yaparak ülkemizin ihtiyacı olan hammadde tedarik güvenliği ve çeşitliliğini sağlaması planlanmaktadır. Bu kapsamda ülkemizin hammadde tedarik stratejisine katkı sağlamak amacıyla başta çevre ülkeler olmak üzere yurt dışında arama, proje geliştirme ve yatırım konularında işbirliği yapılacaktır. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü yerbilimlerinde sahip olduğu bilgi birikimi ve tecrübesini kullanarak yurt dışında faaliyet gösterecek yerli firmalara ücreti karşılığı danışmanlık yaparak yol göstermeye de çalışacaktır. Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı (2013- 2015)'nda dördüncü hedef olarak yer alan "Maden Tedarikinde Bağımlılığın Azaltılması, Etkinlik ve Verimliliğin Artırılması" konusunda; "MTA yeniden yapılandırılacaktır." ve "GİTES çalışmalarında ön plana çıkan ve önemli arz açığı bulunan temel madenler ile uzun vadede ülke ihtiyacı paralelinde ortaya çıkacak stratejik madenlerin tedarikini güvence altına alacak madencilik yatırımlarının hayata geçirilebilmesi için bir model oluşturulacaktır." şeklinde planlanan iki eylemde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir.

Madde 2- Maddeyle, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununda yer alan kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümlere istisnalar getirilmiştir. Buna göre; askeri yasak bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç olmak üzere) Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümleri uygulanmayacaktır. Madde ile ayrıca, yurt içinde yapılacak kamu ve özel sektöre ait hayati önemi haiz tesislerin rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında milletlerarası yükümlülüklerimizi zamanında ve tam olarak yerine getirmek amacıyla Kıyı Kanunu hükümlerine istisna getirilmektedir.

Madde 3- Maddeyle, nükleer santraller güvenlik gereklilikleri sebebiyle diğer tüm elektrik üretim tesislerinden farklı olarak TAEK tarafından yer lisansı, inşaat lisansı ve işletme lisansı süreçlerine tabi tutulmaktadır. Bu durum uygulanacak mevzuatta farklılıklar olmasını gerektirmektedir. Belediyeler ve yapı denetim firmaları yapı ruhsatının alınması sürecini teknik sebeplerle TAEK ile birlikte yürütmek zorunda kalacaklardır. Nükleer santrallerin minimum onsekiz ay sürecek inşaat lisansı sürecine tabi olması sebebiyle nükleer santrallerin inşaata ilişkin izin, ruhsat ve lisanslarının alınması uzun bir sürece yayılmaktadır. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun önlisans süresi içerisinde tüm izin ve lisansların alınmasını öngörmesi buna mukabil nükleer güvenlik sebebiyle inşaata ilişkin izin ve lisans süreçlerinin uzun olması nükleer santraller için farklı bir uygulamayı zorunlu kılmaktadır.

Madde 4- Maddeyle, 30/12/2014 tarihli ve 29221 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin ekinde bulunan "Yetkilendirme Tablosu" ile EDAŞ, TEMSAN ve OSB gibi tüzel kişilere verilen elektrik tesisleri projelerini onaylama ve kabul etme yetkilerinin yürütmesi, Danıştay 10. Dairesinin Kararı ile durdurulmuştur. Karar gerekçesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teşkilat kanununda yetki devri yapabileceğine ilişkin hüküm bulunmadığı gerekçesine yer verilmiştir. Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği ve 6/11/2015 tarihli ve 29524 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Yönetmeliği kapsamında bahsi geçen kamu tüzel kişilerinin yanı sıra özel hukuk tüzel kişilerinin de yetkilendirilebilmeleri amacıyla kanun değişikliğine ihtiyaç duyulmuştur.

Madde 5- Maddeyle, mevcut hükümdeki kömüre bağlı metan gazı ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve böylece kömüre bağlı metan gazının doğalgaz piyasasında piyasa faaliyetine konu edilebilmesi ve yerli kaynakların kullanımının artırılması öngörülmüştür.

Madde 6- Mevcut kömür madenleri ruhsatlarının teknik ve ekonomik sebeplerden dolayı daha verimli elektrik üretimi tesisi kurulabilmesi amacıyla bölünmesi mer'i mevzuatta mümkün olamamaktadır. Bu durum birçok ruhsat alanının etkin olarak kullanımını kısıtlamaktadır. Ülkemiz kömür madenlerinin kalite açısından ancak yerinde elektrik üretimi amacıyla kullanılabilceği dikkate alındığında bir kısım ruhsatların ancak bölünerek yatırımcıya uygun koşullarda devredilmesi mümkündür. Büyük sahaların rezerv kaybına neden olmadan elektrik üretimine yönelik bölünmesi ve farklı sektörlerde kömür üretilmesiyle, herhangi bir ruhsat bölgesinde sorun yaşansa bile diğer ruhsatlarda çalışma ve kömür üretimi devam edecektir.

Madde 7- Maddeyle, bürokratik işlemlerin kısaltılarak hızlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 8- Maddeyle, (13) numaralı bentte yapılan değişiklikle, belediye sınırları ile mücavir alan sınırlarının beraber değerlendirilmesi gerektiği hususuna açıklık getirmek amacıyla şehir tanımı yeniden düzenlenmiştir.

Madde 9- Maddeyle, doğal gaz arz güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli günlük kapasite ihtiyacının kesinti olması durumunda da yönetilebilmesi amacıyla ulusal topraklarda depolanacak doğalgaz miktarının artırılması amaçlanmıştır, (g) bendinin beşinci paragrafında yapılan değişiklik ile, dağıtım şirketlerinin yurt çapında sahip olabilecekleri lisans sayısı ile ilgili kısıtlama kaldırılmıştır.

Madde 10- Maddeyle, TETAŞ'ın mevcut portföyünün dışında da tedarik amaçlı elektrik enerjisi alımlarının Kamu İhale Kanunu mevzuatı kapsamı dışına alınması amaçlanmıştır.

Madde 11- Maddeyle, LPG dağıtıcı lisans iptallerine sebebiyet veren kokulandırma hususundaki sorunun çözülmesi amaçlanmıştır.

Madde 12- Maddeyle, artan YEK kapasitesinin sistem güvenliğine olan etkisinin piyasa şartlarında yönetilebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 13- Maddeyle, 6446 sayılı Kanunda yer alan ancak tanımı bulunmayan teknik ve teknik olmayan kayıp ve dağıtım şebekesi ibareleri tanımlanmaktadır.

Madde 14- Maddeyle, 2009'da yayımlanan Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesinde ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2015-2019 Stratejik Planında belirtilen hedeflerin gerçekleşmesi ve yenilenebilir enerji kaynak çeşitliliğinin artırılması hedeflenmektedir. Bunun yanında dünyada gelişen yenilenebilir enerji teknolojilerinin ülkemizde de kullanımı ve yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Ülkemizde yenilenebilir enerji alanında kullanılan aksamların önemli bir bölümü ithal edilmektedir. Bu bağımlılığın azaltılması ve teknoloji transferi sağlanması amacıyla bu tür üretimler gerçekleştirecek tüzel kişiler desteklenecektir. 27/11/2013 tarihli ve 28834 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektrik Enerjisi Üretimine Yönelik Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanlarının Belirlenmesi, Derecelendirilmesi, Korunması ve Kullanılmasına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından özellikle rüzgar ve güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için yenilenebilir enerji kaynak alanı/alanları ilan edilecektir. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında gerekli olan elektrik iletim tesisleri ve diğer altyapı çalışmaları tamamlanarak yatırım için hazır hale getirilecektir. Söz konusu alanların öncelikle yurt içinde üretim yapacak ve/veya yerli malı kullanacak olan firmalara tahsis edilerek hem yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminin artırılması hem de bahse konu üretim tesislerinde kullanılan aksam/aksamların yerli imkânlarla üretilmesi hedeflenmektedir.

Madde 15- Maddeyle, önlisans sahibi tüzel kişilerin önlisans döneminde herhangi bir şekilde pay devri yapamayacağı hususu düzenlenmiştir. Ancak bu durum uygulamada birtakım sıkıntıların oluşmasına yol açmaktadır. Bu kapsamda halka açık olma durumu ve pay devirlerinin kontrol edilememesi, uluslararası anlaşmalar kapsamında kurulması öngörülen üretim tesisleri için verilen önlisans sahibi tüzel kişilerin ortaklık yapısında meydana gelen değişiklikler, Türk Ticaret Kanunu kapsamında öngörülen rüçhan hakkının kullanılmasına bağlı olarak ortaya çıkan pay devirleri gibi hususlar bu sıkıntılara örnek olarak gösterilebilir. Düzenleme ile, örneklenen hususlar gibi uygulamada sıkıntı oluşturan durumların Kurul tarafından pay devri istisnası olarak belirlenebilmesine imkân verilmesi amaçlanmaktadır.

19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ile 18/4/2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği kapsamında Hazineye ait ve Orman ve Su İşleri Bakanlığına tahsisli arazilerin yatırımcılara kullanım hakkı veya irtifak hakkı ile devri esnasında istenen belgeler arasında elektrik üretim lisansının olması ancak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 6 ncı maddesi ile elektrik üretim lisansı alınması için üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi şartının olması uygulamada sorunlara yol açmaktadır, bu sebeple maddenin onuncu fıkrasında düzenleme yapılmıştır. Ayrıca madde ile milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgelerin üretim lisansı alınmasından sonra Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulması ve böylece ortaya çıkması muhtemel zararların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 16- Maddeyle, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde yapılan düzenlemeyle başvurularda, tesisin kurulacağı saha üzerinde son üç yıl içinde elde edilmiş en az bir yıl süreli standardına uygun rüzgar veya güneş ölçümü bulunmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir. Değişiklikle ölçümlerin geçerlilik süresi üç yıldan beş yıla çıkartılmaktadır. Son üç yıl içinde değil son beş yıl içinde yapılmış olan belirli süreli ölçümler kabul edilecektir. Ayrıca, ölçüm noktalarının mutlaka santral sahasında bulunma şartı kaldırılmakta, sahayı temsil etme şartı getirilmektedir. Ölçümlerin sahayı temsiliyeti ve süresi, hangi kaynak için ölçüm isteneceği çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir. Ölçümlerin sahayı temsil edip etmediğinin belirlenmesi, verilerin elde edilmesi, güvenilirliğinin sağlanması ve daha sağlıklı değerlendirilmesi lisanslama sürecinin daha etkin, verimli ve kısa sürede tamamlanmasını sağlayacak olup önlisans başvurularında istenen ölçümlerden kaynaklanan zamansal ve maddi kayıpların önlenmesi amaçlanmaktadır.

Mevcut (ç) bendi hükmüne göre aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için birden fazla başvurunun bulunması hâlinde başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için birim megavat başına en yüksek katkı payı esasına göre yarışma yapılmaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirilmiş olan yarışmalarda çok yüksek katkı payları taahhüt edilmiş olup bu durum projelerin fizibilitelelerini olumsuz etkilemekte hatta projeleri yapılamaz hale getirmektedir. Ayrıca katkı payı ödemelerinin elektrik tüketim fiyatlarına bir yansımaları olmamaktadır. Aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için birden fazla rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için yapılan önlisans başvurularının YEK Destekleme Mekanizması fiyatları üzerinden teklif edilecek olan en düşük fiyata göre değerlendirilmesi yatırımların önünü açacaktır. Yatırımcılar fizibilite çalışmaları, projelerinin teknik ve finansal analiz çalışmaları kapsamında teklif edecekleri fiyatı hesaplayabileceklerdir. Ayrıca bu yöntem ile YEK Destekleme Mekanizması fiyatlarındaki düşük tüketiciye yansımaları olacaktır.

Madde 17- Maddeyle, milli güvenliği ilgilendiren kurum ve kuruluşların mülkiyetinde olup bu kurum ve kuruluşların tesislerine elektrik enerjisi sağlayan hat ve tesislerin bakım ve onarımının nasıl yapılacağına dair düzenleme yapılmaktadır.

Madde 18- Maddeyle, lisanssız elektrik üretim tesislerine ilişkin uygulamaların daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesini teminen düzenleme yapılmaktadır.

Madde 19- Elektrik, üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşmaktadır. Her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkmaktadır. Tüketicie sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketicie yansıtılması gerekmektedir. Aksi durumda, söz konusu faaliyetlerin yürütülmesi imkânsız hale gelecektir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp- kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim sistemi kullanım bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte, Kanuna eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüde mahal bırakmayacak şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında fiyatların taraflarca serbestçe belirlenmesi esastır. Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve düzenlemeye tabi tarifeler yoluyla satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren tarifeler ve maliyetlerin yansıtılması kapsamında Kurul tarafından düzenlemeler yapılır ve/veya onaylanır. Düzenleyici işlemler kapsamında onaylanan bedeller doğrudan kullanıcı ve son tüketicilerden yahut sayılan ilgililere yansıtılmak üzere tedarikçilerinden tahsil edilir. Elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında teknik kayıplar oluşmaktadır. Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir. 4628 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 3/3/2001 tarihinden itibaren her bir abone grubuna uygulanan kayıp-kaçak bedeli hesaplama yöntemi EPDK'nın görev ve yetkisi çerçevesinde belirlenmiştir. Elektrik enerjisi, EPDK tarafından çerçevesi belirlenen bir tarife metodolojisi ile fiyatlandırılmaktadır. Bu fiyatlandırma, elektriğin üretiminden tüketimine kadar oluşan maliyetlerin bir nevi birleştirilmesidir. Elektriğin üretim aşamasından nihai tüketicie ulaştırılmasına kadar oluşan bütün maliyet kalemleri tarifeye yansıtılmak zorundadır. Bahse konu bu maliyet kalemleri vergi, resim, harç veya benzer mali yükümlülük olmayıp, elektrik enerjisinin maliyetinin ve söz konusu elektrik enerjisinin tüketicilere ulaştırılabilmesi için katılan yatırım maliyetleri ve işletme giderlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle dağıtım faaliyetinin yürütülmesi aşamasında kaçınılmaz olarak oluşan kayıp-kaçak maliyeti ve diğer maliyet unsurlarının da tarifelerde dikkate alınması ve tüketicie yansıtılması gerekmektedir. Ancak kayıp-kaçak maliyetlerinin yansıtılmasında şirketler için EPDK tarafından belirlenmiş olan hedef kayıp kaçak oranları dikkate alınır. Bu suretle dağıtım şirketlerinin belirlenen hedef kayıp-kaçak oranlarına ulaşabilmesi amacıyla, planlanan yatırımları yapması ve kaçak kullanım ile etkin bir şekilde mücadele etmesi gerekmektedir. Teknik ve teknik olmayan kayıpların azaltılmasını teşvik etmek amacıyla, hedef kayıp-kaçak oranı ile gerçekleşen kayıp-kaçak oranı arasındaki fark, dağıtım şirketinin kazancı veya zararı olmalıdır.

Madde 20- Maddeyle, EÜAŞ ile bağlı ortaklıklarına ait varlıkların veya bu bağlı ortaklıkların hisselerinin, yenilenebilir enerji kaynakları ile yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması ve kurulacak tesislerde üretilen elektrik enerjisinin EÜAŞ veya TETAŞ tarafından satın alınmasında geçerli olacak fiyatın belirlenmesi amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından özelleştirilmesi sürecine ilişkin yapılacak iş ve işlemlere, gerçekleştirilecek ihaleye ve ihale sonucunda imzalanacak devir ve Elektrik Satış Anlaşmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 21- Maddeyle, kamulaştırma bedellerinin yanı sıra diğer giderlerin de ödenebilmesi amacıyla söz konusu düzenleme yapılarak tereddütler giderilmektedir.

Madde 22- TETAŞ'ın taraf olduğu Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret ve İşletme Hakkı Devri santrallerine ilişkin sözleşmelerin süreleri peyderpey dolmakta olup, maddeyle, TETAŞ'ın 6446 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirebilmesini teminen elektrik enerjisi alım ihaleleri yapabilmeye ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yerli kömür yakıtlı elektrik üretim tesislerinin teşvik edilmesi amacıyla TETAŞ'ın söz konusu elektrik alımının öncelikle bu tesislerden yapması hususu da düzenlenmiştir.

Madde 23- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 8 inci maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Maddeyle, özelleştirme işlemleri için önemli bir risk unsuru olan bu hukuki boşluğun doldurulması amacıyla geçiş sürecine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 24- Geçici 19 uncu maddeyle, yeni düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, mevcut düzenlemelerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Nitekim 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür." hükmü ve dördüncü fıkrasında yer alan "Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar." hükümleri gereğince Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanan fonsuz tarife tabloları içerisinde yer alan bedellerin dağıtım ve görevli tedarik şirketlerince tüketicilerden tahsili ve söz konusu bedellerin tüketiciler tarafından ödenmesi yasal birer zorunluluktur. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte Kurul tarafından belirlenen mezkûr bedelleri aynen uygulayan dağıtım ve görevli tedarik şirketleri aleyhine adli yargıda açılmış davalarda söz konusu bedellerin iadesi kararları verilebilmektedir. Kurul kararı ile onaylanan tarifeler ve maliyet kalemlerini belirleyen düzenleyici işlemler iptal olununcaya ve/veya geri alınuncaya kadar Kurul kararlarının bağlayıcılığı uyarınca kamu ve özel hukuk tüzel kişilerince yükümlülükler kapsamında tarifeler ve tüm maliyet kalemleri yansıtılmak zorundadır. Tesis edilen eylem ve işlemlerin sayısal nitelikleri ve mali boyutları göz önünde bulundurularak dinamik elektrik piyasasının sekteye uğramaması ve yargının gereksiz iş yüküne boğulmaması amacıyla düzenleme yapılması gerekli olmuştur.

Madde 25- 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında verilen yeraltı kömür ocaklarının işletilmesi esnasında, bizzat kömür tabakalarının içerisinde bulunan metan gazının patlayıcı ve yanıcı etkilerini bertaraf etmek, işletmelerdeki can ve mal kaybının önüne geçmek, iş sağlığı ve güvenliğini tesis etmek üzere kömürün üretilmesi esnasında ortaya çıkan metan gazının drenajı zorunluluk arz etmektedir. Maddeyle, metan gazının yeryüzünden ve kömür ocağının içerisinden güvenli bir şekilde dışarıya alınarak üretilmesi, üretilen bu gazın da "doğalgaz" olarak ekonomiye kazandırılması hedeflenmektedir.

Madde 26- Yürürlük maddesidir.

Madde 27- Yürürlük maddesidir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

18/4/2016

Sayı: 31853594-101-30-1548

Konu: Yenileme

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan 1/1014 Esas Numaralı "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

28/1/2015

Sayı: 31853594-101-1097-323

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/1/2015 tarihinde kararlaştırılan "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/715)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Çevre Komisyonu Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Milletlerarası andlaşma hükümleri gereğince kurulma aşamasında olan nükleer güç santralleri ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan hususlar ilgili kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenmektedir.

Nükleer santral projelerine yeni başlayan ülkemizde söz konusu projelerin etkin yürütülmesinde; nükleer enerji ile ilgili tüm alanlarda ulusal politikanın belirlenmesi ile insan kaynakları, eğitim ve yerli sanayinin nükleer santral projelerine katılımı gibi konularda uzun vadeli planların hazırlanması ve bu doğrultuda gerekli altyapının hazırlanması, kamu kurumları ile bürokratik iş ve işlemlerin ivedi olarak neticelendirilmesi için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ana hizmet birimi olan “Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı”, “Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” olarak yeniden yapılandırılmakta ve görevleri belirlenmektedir.

Bununla birlikte, elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşması, her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkması, tüketiciye sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketiciye yansıtılması gerekliliği karşısında; maliyet kalemleri olarak kayıp-kaçak bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli ve dağıtım bedeli tek tek sayılmakta, mevzuat gereği ve uygulamada tüketiciden alınan bu bedellere ilişkin eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüte mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı ile ayrıca, 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları katma değer vergisinden istisna tutulmakta, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından ödenmesi gereken kamulaştırma bedelleri ile birlikte diğer giderlerin de ödenebilmesine imkân sağlanmakta ve dağıtım şirketleri tarafından 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından izin alınmadan yapılan yatırımlara ilişkin Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankasından alınan kredilerle yapılan yatırımlarla sınırlı olmak üzere ilgili yatırımların tarife hesaplamalarında dikkate alınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve 3/8/1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte yer alan kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümlere istisnalar getirilmiştir. Buna göre; askeri yasak bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç olmak üzere) Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümleri uygulanmayacaktır. Madde ile ayrıca, 27 nci maddede sayılan yurt içinde yapılacak kamu ve özel sektöre ait hayati öneme haiz tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında milletlerarası yükümlülüklerimizi zamanında ve tam olarak yerine getirmek amacıyla Kıyı Kanunu hükümlerine istisna sağlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden istisna edilmesi ve bu kapsamda mal tesliminde bulunan veya hizmeti gerçekleştirenler üzerinde katma değer vergisi yükünün bırakılmaması amaçlanmakta olup, yüklenilen katma değer vergisinin indirim ve iadesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3- Madde ile, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ana hizmet birimlerinin sayıldığı 3154 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmakta ve Bakanlığın nükleer enerji alanındaki kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve ulusal nükleer enerji politikasının daha etkin yürütülmesi amacı ile “Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı”, “Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

Madde 4- Madde ile, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri düzenlenmektedir. Değişiklikle, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının nükleer enerji alanındaki kurumsal kapasitesinin artırılması, nükleer teknolojinin edinilmesi ve nükleer enerji projelerinin daha etkin olarak yönetilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığının Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılması nedeniyle ihtiyaç duyulan kadro iptal ve ihdas işlemleri yapılmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 3154 sayılı Kanuna geçici 15 inci madde eklenmiştir. Eklenen bu geçici madde ile, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin, ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna atanması öngörülmektedir. Madde ile ayrıca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılmakta ve; bu kadrolarda görev yapan personelin anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen buldukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmaları öngörülmektedir.

Madde 7- Madde ile, 3154 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak aynı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı” ibaresinin “6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 8- Madde ile, 6446 sayılı Kanunda yer alan ancak tanımı bulunmayan teknik ve teknik olmayan kayıp ve dağıtım şebekesi ibareleri tanımlanmaktadır.

Madde 9- 19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ile 18/4/2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği kapsamında Hazineye ait ve Orman ve Su İşleri Bakanlığına tahsisli arazilerin yatırımcılara kullanım hakkı veya irtifak hakkı ile devri esnasında istenen belgeler arasında elektrik üretim lisansının olması ancak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 6 ncı maddesi ile elektrik üretim lisansı alınması için üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi şartının olması uygulamada sorunlara yol açmaktadır.

Madde ile, milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesine ilişkin belgelerin üretim lisansı alınmasından sonra Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulması ve böylece ortaya çıkması muhtemel zararların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca 6446 sayılı Kanunun amacının elektrik arz güvenliğinin sağlanması da olduğu dikkate alındığında yatırıma hazırlık olarak nitelendirilebilecek olan yol, su, elektrik, liman ve benzeri tesis dışındaki iş ve işlemlerin inşasına başlanması zaruret arz etmektedir. Bu sebeple diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi koşuluyla tesis ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına lisans alınmadan önce başlanabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 10- Elektrik, üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşmaktadır. Her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkmaktadır. Tüketicie sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketicie yansıtılması gerekmektedir. Aksi durumda, söz konusu faaliyetlerin yürütülmesi imkânsız hale gelecektir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim sistemi kullanım bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte, Kanuna eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddütte mahal bırakmayacak şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında fiyatların taraflarca serbestçe belirlenmesi esastır. Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtım ve düzenlemeye tabi tarifeler yoluyla satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren tarifeler ve maliyetlerin yansıtılması kapsamında Kurul tarafından düzenlemeler yapılır ve/veya onaylanır. Düzenleyici işlemler kapsamında onaylanan bedeller doğrudan kullanıcı ve son tüketicilerden yahut sayılan ilgililere yansıtılmak üzere tedarikçilerinden tahsil edilir.

Elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında teknik kayıplar oluşmaktadır. Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir.

4628 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 3/3/2001 tarihinden itibaren her bir abone grubuna uygulanan kayıp-kaçak bedeli hesaplama yöntemi EPDK'nın görev ve yetkisi çerçevesinde belirlenmiştir. Elektrik enerjisi, EPDK tarafından çerçevesi belirlenen bir tarife metodolojisi ile fiyatlandırılmaktadır. Bu fiyatlandırma, elektriğin üretimden tüketimine kadar oluşan maliyetlerin bir nevi birleştirilmesidir. Elektriğin üretim aşamasından nihai tüketicie ulaştırılmasına kadar oluşan bütün maliyet kalemleri tarifeye yansıtılmak zorundadır. Bahse konu bu maliyet kalemleri vergi, resim, harç veya benzer mali yükümlülük olmayıp, elektrik enerjisinin maliyetinin ve söz konusu elektrik enerjisinin tüketicilere ulaştırılabilmesi için katlanılan yatırım maliyetleri ve işletme giderlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle dağıtım faaliyetinin yürütülmesi aşamasında kaçınılmaz olarak oluşan kayıp-kaçak maliyeti ve diğer maliyet unsurlarının da tarifelerde dikkate alınması ve tüketicie yansıtılması gerekmektedir. Ancak kayıp-kaçak maliyetlerinin yansıtılmasında şirketler için EPDK tarafından belirlenmiş olan hedef kayıp kaçak oranları dikkate alınır. Bu suretle dağıtım şirketlerinin belirlenen hedef kayıp-kaçak oranlarına ulaşabilmesi amacıyla, planlanan yatırımları yapması ve kaçak kullanım ile etkin bir şekilde mücadele etmesi gerekmektedir. Teknik ve teknik olmayan kayıpların azaltılmasını teşvik etmek amacıyla, hedef kayıp-kaçak oranı ile gerçekleşen kayıp-kaçak oranı arasındaki fark, dağıtım şirketinin kazancı veya zararı olmalıdır.

Modern hukuk sistemlerinde düzenleyici işlemlerin geniş anlamda kanuniliği ilkesi geçerlidir. Düzenleyici işlemler yürürlükte iken, düzenleyici işlemleri uygulamakla yükümlü bulunan kamu ve özel hukuk tüzel kişileri aleyhine yargı organları ve tüketici hakem heyetleri ile ilgili kurum ve kuruluşlara çok sayıda müracaatlarda bulunulmakta ve elektrik piyasasında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile yargı organları gereksiz iş yükü altında kalmaktadır. Bu amaçla madde ile, ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlı tutulmaktadır.

Madde 11- Madde ile, kamulaştırma bedellerinin yanı sıra diğer giderlerin de ödenebilmesi amacıyla düzenleme yapılarak tereddütler giderilmektedir.

Madde 12- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun geçici 8 inci maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Madde ile, özelleştirme işlemleri için önemli bir risk unsuru olan bu hukuki boşluğun doldurulması amacıyla geçiş sürecine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 13- Madde ile, 6446 sayılı Kanuna üç geçici madde eklenmektedir.

Geçici 18 inci madde ile, yeni düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, mevcut düzenlemelerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Nitekim 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür." hükmü ve dördüncü fıkrasında yer alan "Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar." hükümleri gereğince Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanan fonsuz tarife tabloları içerisinde yer alan bedellerin dağıtım ve görevli tedarik şirketlerince tüketicilerden tahsili ve söz konusu bedellerin tüketiciler tarafından ödenmesi yasal birer zorunluluktur. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte Kurul tarafından belirlenen mezkûr bedelleri aynen uygulayan dağıtım ve görevli tedarik şirketleri aleyhine adli yargıda açılmış davalarda söz konusu bedellerin iadesi kararları verilebilmektedir.

Kurul kararı ile onaylanan tarifeler ve maliyet kalemlerini belirleyen düzenleyici işlemler iptal olununcaya ve/veya geri alınuncaya kadar Kurul kararlarının bağlayıcılığı uyarınca kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinca yükümlülükler kapsamında tarifeler ve tüm maliyet kalemleri yansıtılmak zorundadır. Tesis edilen eylem ve işlemlerin sayısal nitelikleri ve mali boyutları gözönünde bulundurularak dinamik elektrik piyasasının sekteye uğramaması ve yargının gereksiz iş yüküne boğulmaması amacıyla düzenleme yapılması gerekli olmuştur.

Bu çerçevede geçici 19 uncu madde ile, 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesini değiştiren hükümlerin söz konusu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce tüketici hakem heyetlerine yapılan müracaatlar, başlatılan icra takipleri ve adli yargıda açılmış davalara da uygulanması amaçlanmaktadır. Zira, 17 nci maddeyi değiştiren hükümler ile tüketicilere yeni bir yükümlülük getirilmemekte, hali hazırdaki uygulama değiştirilmemektedir. Sadece, mahkemeler tarafından mevzuata rağmen verilen ve elektrik dağıtım ve perakende satış hizmetini sürdürülemez hale getirebilecek olan kararların verilmeye devam edilmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

2013 yılında 21 dağıtım şirketinin hedef kayıp-kaçak oranları baz alınarak hesaplanan kayıp-kaçak enerjiye konu gelir ihtiyacı yaklaşık olarak 5,85 milyar TL'dir. Yine bu 21 dağıtım şirketinin dağıtım gelir tavanı toplamları ise yaklaşık olarak 3,5 milyar TL'dir. Diğer bir ifadeyle 21 dağıtım şirketinin 2013 yılı boyunca her şey dâhil dağıtım hizmeti karşılığında toplayabilecekleri toplam tutar 3,5 milyar TL'dir. Bu tutardan bütün işletme giderlerinin karşılanması ve ayrıca sistem için gerekli onaylı yatırımların yapılması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu şartlar altında 5,85 milyar TL'lik kayıp-kaçığa konu enerji maliyetinin dağıtım şirketlerine yüklenmesinin bu şirketlerin tamamının sürdürülemez hale gelmesi ve pek çoğunun iflas etmesi anlamına geleceği açıktır. 2006 ila 2014 yılları arasında sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim bedeli ve dağıtım bedeli dışında sadece teknik

ve teknik olmayan kayıp bedeline ilişkin tüketicilerden yaklaşık 33 milyar TL tahsil edilmiş olup faiz ve vekâlet ücretleri de eklendiğinde bu meblağın birkaç katına çıkması kaçınılmazdır. Söz konusu meblağa dağıtım, iletim, perakende satış ve sayaç okuma bedelleri de eklendiğinde toplam meblağın iadesi fiili olarak mümkün değildir.

Ayrıca madde ile, söz konusu bedeller ile ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden dağıtım şirketleri ya da tedarikçiler tarafından yapılan iadelerin ve mahkeme kararında yer alan giderlerin dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanması öngörülmüştür. Uygulamada söz konusu bedeller dağıtım tarifeleri ve perakende satış tarifeleri kapsamında belirlenmekte, tüketicilere enerji satışı yapan tedarikçi tarafından tüketiciden tahsil edilerek dağıtım şirketlerine ödenmektedir. Yapılan düzenleme ile görevli tedarik şirketleri hariç diğer tedarikçiler için tarife yapılmadığından, tedarikçiler tarafından tüketicilere ödenen bedellerin ve mahkeme masraflarının tekrar bir dava sürecine; gerek kalmaksızın dağıtım şirketlerine rücu edilerek dağıtım şirketlerinden tahsil edilmesi ve dağıtım şirketlerinin hem kendisinin katlandığı iade ve mahkeme giderlerini hem de tedarikçiler tarafından rücu edilmesi sonucu ödediği iade ve mahkeme masrafları kapsamındaki giderleri dağıtım tarifeleri yoluyla geri alması sağlanmaktadır. Aksi durumda, maliyet esaslı olarak mevzuatla belirlenen bu bedellerin iadesi kapsamında oluşan giderler dağıtım şirketlerinin sürdürülebilirliğini tehlikeye sokacaktır. Bu şekilde tarifeye yansiyacak meblağın asgari düzeyde tutulabilmesi için bu düzenleme ile getirilen düzenlemelerin devam etmekte olan icra takibi, dava ve başvurularda da uygulanması öngörülmektedir.

Geçici 20 nci madde ile, dağıtım şirketlerince 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde yapılan yatırım harcamalarının herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayacak uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınması öngörülmüştür. Dağıtım şirketleri 2006 ila 2010 uygulama döneminde Kurul tarafından onaylanan tutarın üzerinde yatırım harcaması yapmış olup, fazla yapılan yatırımlarla ilgili önceden izin alınmadığından bu harcamalar tarife hesaplamalarında dikkate alınmamıştır. Bu yatırımlar içerisinde Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırımlar da bulunmakta olup, söz konusu yatırımların finansmanında kullanılan bu krediler beş yıl geri ödemesiz kredilerdir. Bu kredilerle ilgili geri ödemelerin önümüzdeki dönemde yapılacak olması ve bu yatırımların tarifeden ödenmemesi durumunda şirketlerin mali sürdürülebilirlik açısından sorun yaşayabilecek olması sebebiyle, ilgili yatırımların tarife hesaplamalarında dikkate alınmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütme maddesidir.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN (1/715)

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan tüm teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 3- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü,”

MADDE 4- 3154 sayılı Kanununun 10/D maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü

MADDE 10/D- Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Nükleer enerji projelerinin yürütülmesinde bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Nükleer enerji ile ilgili konularda ulusal politikayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapmak, diğer kuruluşların bu kapsamda kendi görev alanlarıyla ilgili olarak yürütmekte oldukları çalışmalarını izlemek, değerlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmak,

c) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili gerekli mevzuat taslaklarını hazırlamak,

d) Ulusal nükleer enerji politikasına uygun olarak insan kaynakları planlaması yapmak ve insan kaynaklarını geliştirmeye yönelik her türlü çalışmayı yapmak veya yaptırmak,

e) Nükleer enerji projelerinde azami yerli katkıyı ve teknoloji transferini sağlamak ve teknik kapasiteyi geliştirmek üzere gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

f) Ülkemizin nükleer teknolojiden yararlanmasını mümkün kılmak amacıyla gerektiğinde araştırma ve geliştirme kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin bu kapsamda yapılacak araştırma, geliştirme, inceleme ve çalışmalarını Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde desteklemek,

g) Nükleer enerji projelerine ilişkin insan kaynakları, eğitim, sanayi ve teknoloji gibi alanlarda gerekli altyapının hazırlanması için kurumlar arası eşgüdümü sağlamak ve bu alanlarda gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

h) Nükleer enerji ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak,

i) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalara katılmak,

j) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, seminer, çalıştay gibi bilimsel toplantılar yapmak veya yaptırmak,

k) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.”

Bakanlık bütçesinden birinci fıkranın (f) bendine göre, yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan tutarlar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 28 inci maddesinde yer alan hükümlere göre kullanılır.”

MADDE 5- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 6- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin görevi hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer ve ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu fıkra uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosu, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılır ve bu kadrolarda görev yapan personel anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen buldukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 7- 3154 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı” ibaresi “6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“§§) Teknik ve teknik olmayan kayıp: Dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan ve maliyeti etkileyen; teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kaybı,

tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

MADDE 9- 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaaatla ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgeler üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulur. Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde istenen belgelerin mücbir sebepler veya lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı sebepler dışında Kuruma sunulmaması halinde üretim lisansı iptal edilir. Bu üretim tesislerinde, diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.”

MADDE 10- 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

“a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi halinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir.

Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“f) Son kaynak tedarik tarifesi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifesi, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedarikçi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“(10) Altıncı fıkranın (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller, Kurum tarafından belirlenen dağıtım tarifeleri, perakende satış tarifeleri ve son kaynak tedarik tarifeleri kapsamında ürün veya hizmet bedeli niteliğinde maliyet unsurlarıdır. Ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”

MADDE 11- 6446 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasına “kamulaştırma bedelleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile diğer giderler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 6446 sayılı Kanununun geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerine, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanınır. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde ve

kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerinde, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz ve idari para cezası uygulanmaz.”

MADDE 13- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 19- (1) 17 nci maddenin altıncı fıkrasının (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller ile ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında da bu Kanunla değiştirilen 17 nci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) Elektrik dağıtım şirketlerine 2006-2010 uygulama döneminde özel maliyetlere aktarılan yatırım harcamaları ile 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar hesabında yer alan yatırım harcamaları toplamının, EPDK tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde olması durumunda; 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar kapsamında yer alan ve Avrupa Yatırım Bankası ile Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırım harcamaları; faiz, enflasyon ve benzeri herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayacak uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınır.”

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozku

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	8	8
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı	7	20	20
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcısı	9	20	20
GİH	Mütercim	7	3	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	10	10
	TOPLAM		64	64

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	1	1
	TOPLAM		1	1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Dönem vermiş olduğum 17.09.2015 Tarih ve 22111 TBMM gelen evrak numaralı; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimi 26. Dönem yeniliyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

18.11.2015

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çeşitli Adlar Altında Vatandaşlarımızın Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte olup, gereğini saygılarımızla arz ederiz.

21.7.2015

Ahmet Kenan Tanrıkulu

İzmir

Oktay Vural

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR	
(2/28)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

4/12/1984 Tarihli ve 3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu (TRT) Gelirleri Kanunu'na ve 4/12/1984 Tarihli ve 3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanuna dayanılarak evlerde ve iş yerlerinde kullanılan elektrik kullanım bedelleri üzerinden değişik kalemler adı altında haksız ücretler ve bedeller alınmaya yıllardır devam edilmektedir.

Sıra dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp kaçak bedeli ve iletim sistemleri bedeli, Enerji Fonu kesintisi, TRT payı adı altında toplanan bu haksız ve hukuksuz bedeller, vatandaşın elektrik faturalarını şişirirken, tüketicinin cüzdanından faturasına ilave daha çok para çıkmasına yol açmaktadır.

Elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi ile tüketicilerin daha kaliteli ve daha ucuz hizmet alacağı öngörüsüne rağmen, uygulamada bunun etkilerinin görülmediği ve tüketiciye herhangi bir iyileşmenin yansımadağı görülmektedir. Diğer taraftan, özelleştirme ile kayıp ve kaçakların daha da azaltılacağı ifade edilmesine karşın, uygulamada bunun tam tersi olmakta, kayıp ve kaçığın faturası tükettiği elektriğin ücretini ödeyen dürüst vatandaşa fatura edilmektedir.

“TRT Payı” adı altında elektrik kullanımı ile ilgisi olmayan haksız bir bedelin de biz tüketicilerden alınmaktadır. TRT’nin devlet televizyonu olmasından dolayı vatandaşı eğitici, kültür düzeyini yükseltici programlar yapma sorumluluğu nedeniyle bu kesintinin yapıldığı iddia edilen bu kesintiler, iktidarı öven, yayınlarında hakkaniyetli bir şekilde muhalefet partilerine yer vermeyen bir yayın politikası olarak milletimize geri dönmektedir.

Bu kanun teklifim ile biz tüketicilerden elektrik kullanım bedelinin aslı, elektrik tüketim vergisi ve Katma Değer Vergisi (KDV) dışında hiçbir suretle kesinti ve bedel adı altında ekstra bir ücret alınmaması öngörülmektedir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ AHMET KENAN TANRIKULU'NUN TEKLİFİ (2/28)

ÇEŞİTLİ ADLAR ALTINDA VATANDAŞLARIMIZIN ELEKTRİK FATURALARINA YANSITILAN BEDELLERİN KALDIRILMASI AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/12/1984 Tarihli ve 3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon (TRT) Kurumu Gelirleri Kanunu'nun 1'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar" ibaresi ile 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin" ibaresi madde metinlerinden çıkarılmış; 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 4/12/1984 Tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun geçici 4'üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 14/3/2013 Tarihli ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- Dağıtım şirketleri elektrik kullanım bedeli dışında tüketicilerden dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli ve benzeri adlar altında herhangi bir ücret tahsil edemezler."

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Döneme ait 8112, 8113, 8114, 8115, 8117, 8118, 8119, 8120, 8121, 8122, 8123, 8124, 8125, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8132, 8133, 8134, 8136, 8137, 8138, 8140, 8141, 8142, 8143, 8145, 8626, 8627, 8628, 8629, 8630, 8631, 8632, 8634, 8635, 8636, 8637, 8638, 8639, 8641, 10836, 10837, 10845, 10846, 10847, 10848, 10849, 10850, 10851, 10852, 10853, 10854, 10856, 10857, 10858, 10859, 10860, 10862, 10863, 10864, 10865, 10866, 10867, 10868, 10869, 10870, 10871, 10872, 10873, 10875, 10876, 10877, 10878, 10879, 10880, 10881, 10882, 10883, 10884, 10885, 10886, 10888, 10889, 10890, 10892, 10893, 10895, 10896, 10898, 10899, 10900, 10901, 10902, 10903, 10904, 10905, 10906, 10907, 10908, 10909, 10910, 10911, 10912, 10913, 10914, 10915, 10916, 10917, 10918, 10920, 10921, 10922, 10923, 10924, 10925, 10926, 10927, 10938, 10939, 10941, 21755, 21756, 21757, 21758, 21759, 21761, 21764, 21765, 21768, 21769, 21770, 21771, 21772, 21773, 21774, 21776, 21777, 21778 evrak numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

Saygılarımla.

M. Sezgin Tanrikulu
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24. Dönemde TBMM Başkanlığına verilmiş bulunan 2/2612 Esas Numaralı Kanun Teklifimi yeniliyorum.

Saygılarımızla arz ederiz.

Özgür Özel
Manisa

M. Sezgin Tanrikulu
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Sezgin Tanrikulu
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/75)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı ile ilgili etkinlikler kamu yararına dönük, toplumun ortak gereksinmesini karşılayan kamu hizmetlerindedir.

Ancak elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi sürecinde yürürlüğe konan yeni tarifelerle şirketlerin mutlak olarak kâr etmesi garantiye alınırken, tüketicilerin hakları yok sayılmış ve kamu tekeli özel tekele dönüştürülmüştür. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle vatandaşlarımız tamamen özel şirketlerin insafına bırakılmıştır.

Özellikle haksız şekilde alınan kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedelinin yarattığı mağduriyet tahammül edilemeyecek bir boyuta ulaşmıştır. Resmi rakamlara göre 2011 yılında alınan kayıp/kaçak bedeli toplam 2,7 Milyar TL; 2012 yılında 3,5 Milyar TL, 2013'te 5 Milyar TL, olmuştur. Sayaç okuma bedeli adı altında ise abonelerden 2011 yılında toplam 129 Milyon TL, 2012 yılında 180 Milyon TL toplanmıştır.

Bu ücretler haksızdır. Anayasanın 73. Maddesinde belirtildiği üzere vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Oysa Elektrik Piyasası Kanunu'nda bu ücretlerin alınabileceğine dair açık bir hüküm kesinlikle yer almamaktadır. Dolayısıyla bu ücretler elektrik aboneleri olan yurttaşlardan kanuni bir dayanağı olmadan, Anayasaya aykırı şekilde alınmaktadır.

Nitekim 2014 yılı Ekim ayında Yargıtay 3. Hukuk Dairesi faturalara “kayıp-kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli” adı altında yansıtılan ücretlerin hukuka aykırı olduğuna hükmetmiş, Aralık ayında ise Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, elektrik faturalarındaki kayıp-kaçak bedellerinin tüketicilerden alınamayacağına ilişkin karar vermiştir.

Elektrik dağıtım hizmetleri özelleştirildiği halde devlet tekeli mantığı sürdürülmektedir. Kayıpları azaltacak alt yapı yatırımlarını yapmak, kaçakla mücadele etmek özel şirketin sorumluluğunda iken bunların maliyetleri tüketicilere yüklenmektedir. Sayaç okumak ücretlendirmenin doğal bir gereği iken bu da vatandaşlardan alınmaktadır. Sonuç olarak herhangi bir kanunda yer almadığı halde EPDK'nın bazı muğlak ifadelerle dayanarak, yoksul halkımızın sömürülmesi pahasına şirketlere mutlak kâr sağlamaya yönelik bu uygulamalarının bir an önce ortadan kaldırılması ve halkımızdan bu şekilde alınan ücretlerin iade edilmesi gerekmektedir.

Bu ücretlerin haksız, kanunsuz ve Anayasaya aykırı olduğu Mahkeme Kararlarıyla sabit olduğuna göre, 30 milyon civarındaki elektrik abonesinin tek tek mahkemelere başvurarak Yargının yükünü artırmasına gerek yoktur. Zira özellikle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun elektrik faturalarındaki kayıp-kaçak bedellerinin tüketicilerden alınamayacağına ilişkin kararının kesinleşmesinden sonra yaklaşık 2 milyon yeni davanın açılacağı tahmin edilmektedir. Bu durumda Yargıtay'ın iş yükü 10 kat artacaktır. Öncelikli görevi Anayasa'nın amir hükümlerini hayata geçirecek kanuni düzenlemeleri yapmak ve halkın sorunlarını çözmek olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin mahkemelerin tüketici lehine vermiş olduğu bu kararları genel bir kural haline getirmesi gerekir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda yer almadığı halde “Kaçak/Kayıp Bedeli” ve “Sayaç Okuma Bedeli” adları altında elektrik faturalarına yansıtılan ve abonelerden tahsil edilen bedellerin tüketicilerden alınmasını engellemek amacıyla 4628 sayılı kanunun “Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi” kenar başlıklı 13'üncü maddesine bir hüküm eklenmektedir.

Madde 2- Madde ile tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretlerin herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilmesi amaçlanmaktadır. Bu ücretlerin iadesinin ise abonelerin sonraki aylarda doğacak elektrik tüketimi borçlarından mahsuplaşma yoluyla gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Aboneliği sona eren tüketicilere ise alacakları olan bu ücretler yasal faiziyle birlikte nakden ödenecektir. Bu ücretlerin tüketicilere mahsuplaşma yoluyla ve nakden iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 45 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenecektir.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ (2/75)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli, sayaç okuma bedeli gibi adlar altında bu kanunda açık şekilde düzenlenmemiş hiçbir tarife nedeniyle ödeme talep edilemez.”

MADDE 2- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18 - Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretler, herhangi bir başvuru aranmaksızın ilgili dağıtım şirketi tarafından her abone için yasal faizleriyle birlikte ayrı ayrı hesaplanarak abonelere bildirilir. Abonelerin sonraki aylarda elektrik tüketiminden doğacak borçları hesaplanan bu ücretlerden mahsup edilir. Aboneliği sona eren tüketicilere ise alacakları olan bu ücretler yasal faizleriyle birlikte nakden ödenir. Bu mahsuplaşma ve nakden geri ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 45 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Oktaç Vural
İzmir

Erkan Akçay
Manisa

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/242)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde elektrik tüketim faturalarını oluşturan kalemler tüketicilere hiçbir şekilde yükümlülüğü olmayan ekonomik yükler getirmektedir. Elektrik tüketim faturalarından tüketim tutarı, kayıp/kaçak bedeli (tüketim tutarı içerisinde saklı), dağıtım bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, enerji fonu, TRT payı, elektrik tüketim vergisi ve KDV kalemleri adı altında tahsilat yapılmaktadır.

Son dönemlerde elektrik tüketim faturalarında kayıp/kaçak bedeli uygulaması tartışılmaktadır. Özellikle Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21.05.2014 gün ve 2013/7- 2454 E. , 2014/679 K. sayılı kararı elektrik tüketim faturalarındaki kayıp/kaçak bedellerini gündeme taşımıştır. Yargıtay'ın söz konusu kararında elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp bedelinin kurallara uyan tüketicilerden tahsil edilmesinin hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmadığı belirtilmiştir.

Kayıp/kaçak bedeli abonelerin elektrik tüketimine dair bir uygulama değildir. Kayıp/kaçak bedeli elektrik enerjisinin iletimiyle ilgilidir. Elektrik enerjisi, abonelere iletilmek üzere santrallerden dağıtım sistemine girmektedir. Elektrik enerjisinin bir kısmının iletim hatlarındaki teknik problemler nedeniyle yolda kaybolması, bir kısmının da kaçak kullanılması nedeniyle santrallerden çıkan elektrik enerjisinin tamamı tüketicinin sayacından geçmemektedir. Santrallerden çıkan elektrik enerjisi miktarı ile tüketicinin sayacındaki elektrik enerjisi miktarı arasındaki fark “kayıp/kaçak” olarak ifade edilmektedir. Diğer bir ifadeyle kayıp/kaçak bedeli elektrik sisteminde var olan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp/kaçak bedeli oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla tüketicilere yöneltilen bir bedeldir.

Tüketicilere yansıtılan kayıp/kaçak bedelinin hiçbir kanuni dayanağı da yoktur. Gerek 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (Bu kanun; 6446 sayılı kanunla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dönüştürülmüştür.) gerekse de 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda kayıp/kaçak bedeli adı altında tüketicilerden tahsilat yapılabileceğine dair hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Buna rağmen, tahsil edilen kayıp/kaçak bedeli 2011 yılında 2,7 milyar TL, 2012 yılında 3,5 milyar TL, 2013 yılında 5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan elektrik iletiminde kayıpları azaltacak altyapı yatırımlarının yapılması ve kaçakça mücadele edilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır. Nitekim Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız 11.06.2012 tarihinde 7/6990 sayılı yazılı soru önergesine verdiği cevapta kayıp/kaçak bedelinin tüketiciye yansıtılmasına ilişkin olarak şu ifadeleri kullanmıştır: “Dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir.” Bu ifadeler kayıp/kaçak bedeli tahsilatının hukuksuz olduğunu göstermekle birlikte dağıtım şirketlerinin talepleri doğrultusunda hedef kayıp/kaçak oranlarının yeniden belirlenmesi suretiyle yeni bir rant kapısına da işaret etmektedir. Kayıp-kaçak oranının yeniden düzenlenmesiyle elektrik dağıtım şirketlerine ek finansman yaratılmasına yönelik geçtiğimiz yıllarda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kararlarına yansımıştır. Örneğin, 16.12.2010 tarihinde EPDK’nın 2932 sayılı kararına göre 2015 yılı kayıp-kaçak oranları hedefleri şu şekildedir: Dicle Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 29,01; Vangözü Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 21,97; Aras Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 15,08; Toroslar Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 7,74; Boğaziçi Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 7,57’ydi. EPDK’nın 15.11.2012 tarihli kararına göre 2015 yılı kayıp kaçak oran hedefleri Dicle EDAŞ için yüzde 49,03; Vangözü EDAŞ için yüzde 35,94; Aras EDAŞ için yüzde 17,73; Toroslar EDAŞ için yüzde 10,72; Boğaziçi EDAŞ için yüzde 9,78 olarak yeniden belirlenmiştir. Bu oran farklılıkları kayıp-kaçak bedeli tahsilatını arttıracaktır. Böylece kayıp/kaçak bedeli üzerinden dağıtım şirketleri lehine ve elektrik aboneleri aleyhine yeni bir rant alanı oluşturulacaktır.

Kanun teklifinde öngörülen düzenlemelerde esas olarak elektrik faturalarına yansıyan kayıp/kaçak bedeli tahsilatı konu edilmektedir. Bu çerçevede tüketicilerden başta kayıp/kaçak olmak üzere elektrik tüketimiyle ilişkisi bulunmayan hiçbir unsurun yer almaması ve Yargıtay’ın 21.05.2014 tarihli kararı doğrultusunda geçmişe dönük kayıp/kaçak bedellerinin tüketicilere yasal faizleriyle birlikte geri ödenmesinin kanuni zemininin oluşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 6446 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmak suretiyle kayıp/kaçak elektrik bedelinin herhangi bir şekilde elektrik faturalarına yansıtılmaması düzenlenmektedir.

Madde 2- 6446 sayılı Kanuna eklenen geçici madde hükmü ile tüketicilerden tahsil edilen kayıp/kaçak bedellerinin herhangi bir başvuru şartı aranmaksızın her abone için yasal faiziyle birlikte hesaplanarak nakden geri ödenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ MANİSA MİLLETVEKİLİ
ERKAN AKÇAY VE İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/242)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, elektrik tüketimiyle doğrudan ilişkili bulunmayan hiçbir unsur yer alamaz. Kayıp/kaçak elektrik bedeline tarifeler içerisinde yer verilmez. Tarifelerin hesaplanmasına kayıp/kaçak elektrik bedeli dâhil edilemez.”

MADDE 2- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- 1/1/2005 tarihi itibarıyla tüketicilerden tahsil edilen kayıp/kaçak bedelleri, herhangi bir başvuru şartı aranmaksızın yasal faizleriyle birlikte hesaplanmak suretiyle elektrik dağıtım işine ilişkin sözleşme tarihi sonrasında dağıtım şirketi ve bu tarih öncesi için TEDAŞ tarafından bir ay içerisinde nakden ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, kırk beş gün içerisinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25. Döneme ait 4965, 5291, 5293, 5296, 5711, 5713, 5714, 5718, 5779, 5987, 6442, 6673, 6786, 6788, 7312, 8147, 8149, 8152, 9234, 9567, 9570, 10107, 10111, 10114, 10887, 11122, 13142, 13143, 13146, 15248, 15523, 15524, 16535, 16694, 17646, 21780, 23657, 24261, 24489, 26619 ve 27305 evrak numaralı Kanun Tekliflerimi yeniliyorum.

Saygılarımla.

M. Sezgin Tanrikulu

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

M. Sezgin Tanrikulu

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR	
(2/288)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Anayasanın 73. Maddesinde belirtildiği üzere vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Ancak elektrik aboneliği olan yurttaşlardan kanuni dayanağı olmayan, dolayısıyla Anayasaya aykırı şekilde bir takım bedeller alınmaktadır. Kayıp/Kaçak Bedeli ve Sayaç Okuma Bedeli bu bedellerden bazılarıdır. Abonelere Anayasa'ya aykırı şekilde, kanuni bir dayanak olmaksızın mali yükümlülükler getirilmektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı her iki bedel için de dayanak olarak Elektrik Piyasası Kanunu'nu gösterse de Kanunda, söz konusu bedellerin, bu adlar altında alınmasını düzenleyen hiçbir hüküm bulunmamaktadır.

Anayasanın 172. Maddesi, Devlete tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik etmek görevlerini yüklemiştir.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da, Tüketicikle müzakere edilmeden sözleşmeye dâhil edilen ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde tüketici aleyhine dengesizliğe neden olan sözleşme şartları haksız şart olarak tanımlanmakta ve bunların kesin olarak hükümsüz olduğu belirtilmektedir. Kanunda kamu tüzel kişilerinin de satıcı, üretici, sağlayıcı, ithalatçı tanımları içinde sayılarak taraf kabul edildiğini hatırlatmak gerekir.

Görüldüğü gibi, elektrik abonelerinden tahsil edilen, kaçak/kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli kanuni bir dayanaktan yoksun olmanın yanında, “TRT payı” adı altında alınan bedelle birlikte Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile de aykırılık oluşturmaktadırlar.

Nitekim bu haksızlık Yargıtay kararları ile de tescil edilmiştir. Yargıtay, elektrik faturalarından alınan kayıp-kaçak parasının haksız olduğuna ve aboneye iadesine karar vermiştir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nda 17 Aralık 2014 tarihinde verilen nihai kararda: ‘Çalınan elektriğin parası dürüst aboneden alınmaz ve alınan paralar da iade edilmeli’ hükmüne varılmıştır.

Fakat ne yazık ki halkın oylarıyla iktidara gelen Hükümet adeta halkın değil de Dağıtım Şirketlerinin temsilcisi gibi davranarak Yargıtay’ın bu kararını ortadan kaldırmak, kayıp-kaçak bedelini kalıcı hale getirmek ve ödenenleri de tarifelere yansıtmak için yasa çalışması başlatmış ve Meclise bir tasarı göndermiştir.

Bu tasarıda Hükümet vatandaşlara dava sonucunda geri ödenen kayıp kaçak bedellerinin ve mahkeme masraflarının da sonraki dönemlerde hazırlanacak yeni faturalara eklenerek tüm tüketicilerden tahsil edilmesini öngörecektir kadar vicdansızlaşmıştır. Amaç dağıtım şirketlerinin cebinden tek kuruş dahi çıkartmamaktır. Komisyonca kabul edilen tasarı Genel Kurul’da yasallaşmadan TBMM kapanmıştır. Kanun çıkmadığı için Yargıtay’ın verdiği karar halen yürürlüktedir. Elektrik aboneleri, Tüketici Sorunları Hakem Heyeti’ne (TSHH) başvurarak kayıp-kaçak paralarını geri alabilmektedir. Bu Kanun teklifi ile hem halkın haksız yere alınan bu ücretin engellenmesi hem de Tüketici Hakem Heyetleri ve Yargı üzerinde bu nedenle oluşan yükün kaldırılması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, elektrik abonelerinden alınan “TRT Payı”, bir kanuni dayanağa sahip olmakla birlikte elektrik kullanımıyla ilgisi olmayan, haksız bir bedel olarak tüketiciye yansıtılmaktadır. Zira evinde TRT’ye ait bir alıcısı olmayan, hatta TRT’yi izlemeyen bir vatandaşın TRT vergisi ödemesi adaletsiz bir uygulamadır.

Anayasanın 133’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, “Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır” hükmü yer almaktadır. Fakat TRT bu hükümlere ve temel habercilik ilkelerine aykırı bir yayın politikası içine girmiş hatta bu yayınları nedeniyle yargıya taşınan davalar sonucunda tazminat cezaları almıştır. Sonuç olarak halk, belki de yayınlarını hiç izlemediği TRT’nin bir de sorumsuz ve taraflı yayınları nedeniyle aldığı tazminat cezalarının ödenmesine ortak edilmektedir. Seçim döneminde adeta AKP iktidarının yayın organı haline getirilen TRT, adaletsiz ve haksız bir seçim dönemi yaşanmasının önemli araçlarından biri olmuştur.

Ayrıca elektrik enerjisi gelirlerinden TRTye pay ayrılmasının sanayi sektörü ve hane halkı üzerinde yarattığı ekonomik baskı ve adaletsizlik iktidar temsilcileri tarafından da zaman zaman gündeme getirilmiş fakat gerekli adımlar atılmamıştır. 58. Hükümetin Acil Eylem Planı’nda da yer alan bu uygulamanın kaldırılması konusu daha sonra 2009 ekonomik krizi sırasında gündeme gelmiş, Ekonomi Koordinasyon Kurulu, ekonomik krize yönelik alacakları önlemler içerisinde maliyetleri azaltmak amacıyla elektrik faturasındaki yüzde 2’lik TRT payının kaldırılması konusunda görüş birliğine varmış, fakat bugüne kadar bu yönde herhangi bir adım atılmamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir. Bu, idarenin her türlü işleminin yargı denetimine açık olması yanında, tüm iş ve işlemlerin yasal bir dayanağa sahip olmasını gerektirir. Asıl olan bireylerin haklarıdır. Bu çerçevede bireylerin haklarını koruyan Anayasa hükümleri ve kanunlar mevcut olup, bunlara aykırı mevzuatın ve uygulamaların yürürlükten kaldırılması adaletin ve kamu yararının sağlanması açısından büyük bir önem taşımaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda yer almadığı halde “Kaçak/Kayıp Bedeli” ve “Sayaç Okuma Bedeli” adları altında elektrik faturalarına yansıtılan ve abonelerden tahsil edilen bedellerin tüketicilerden alınmasını engellemek amacıyla 6446 sayılı kanununun 17. maddesine bir hüküm eklenmektedir.

Madde 2- Madde ile tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretlerin herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilmesi düzenlenmektedir. Bu ücretlerin tüketicilere iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 30 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenecek ve ücret iadeleri bu kanunun yayımından sonra en geç 90 gün içerisinde gerçekleştirilecektir.

Madde 3- Madde ile 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda yer alan Elektrik Enerjisi hasılatından TRT’ye pay ayrılmasını düzenleyen bütün hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır. Söz konusu hükümlerin kaldırılmasıyla, ülkemiz sanayi üretiminin rekabet edebilirliği üzerindeki enerji maliyeti baskısının azaltılması ve toplumun yoksul ve korunmaya muhtaç kesimlerinin aile bütçeleri üzerindeki mali yükün ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ (2/288)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU VE TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU
GELİRLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/03/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu kanunda açıkça yer verilmeyen hiçbir tarife veya ücret için tüketiciden ödeme talep edilemez. Dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan kayıplarının bedelleri hiçbir şekilde tüketiciye yansıtılamaz.”

MADDE 2- 14/03/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretler herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilir. Bu ücretlerin tüketicilere iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 30 gün içerisinde hazırlanacak yönetmelikle belirlenir. Ücretlerin tüketicilere iadesi en geç bu kanunun yayımından sonraki 90 gün içerisinde gerçekleştirilir.”

MADDE 3- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun;

- 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi,
  - 4 üncü maddesinin (c) bendi,
  - 5 inci maddesinin (c) bendi,
- yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Akın
Balıkesir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/586)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Elektrik faturalarında yer alan kayıp kaçak bedeli son yıllarda vatandaşlarımızın en çok şikayet ettiği konulardan olmuştur. Bu konuda mahkemelere çok sayıda dava açılmış ve vatandaşlarımız kendilerinden haksız yere tahsil edildiğini düşündükleri kayıp kaçak bedellerinin iade edilmesini talep etmişlerdir.

Kayıp kaçak miktarının dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere yansıyan enerji miktarı arasındaki fark olduğu belirtilmektedir. Bu anlamda kayıp kaçak bedeli teknik ve teknik olmayan kayıp ile kaçak kullanılan enerjinin maliyetinin tüketicilerden alınmasını sağlayan bir fatura kalemidir.

Elektrikte kayıp kaçağın engellenmesinden, kayıp kaçak oranının en aza indirilmesinden dağıtım firmaları sorumludur. Tekniğine uygun olarak yapılacak periyodik bakımlar ile onarımlar ve şebeke içi yapılacak yeni yatırımlar bu kayıp/kaçağın azaltılması için önem taşımaktadır. Ayrıca elektriği kaçak olarak kullananları, yani bir bedel ödemeksizin elektrik tüketenlerin tespit edilerek kullanılan elektriğin bedelini onlardan tahsil etme sorumluluğu da dağıtım firmalarıdır. Kaçak elektriğin bedelinin, elektriğini mevzuata uygun olarak kullanan sorumlu vatandaşlarımızdan tahsil ediliyor olması hakkaniyete uygun değildir.

Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu açılan davalar nedeniyle vermiş olduğu kararlarda bu uygulamanın hukuk devleti ve adalet düşüncesi ile bağdaşmadığına vurgu yaparak, vatandaşlardan tahsil edilen kayıp kaçak bedellerinin iadesi yönünde kararlar vermektedir.

Yine vatandaşlarımız bedel ödenerek satın alınan elektriğin ölçülmesi için de ayrıca bir bedel ödeniyor olmasını, yani sayaç okuma bedelini de kabul etmemektedirler.

Tarifelerde yer almayan bir takım bedellerin de faturalarda yer aldığına ilişkin iddialar ise bu konuda yaşanan bir başka sorundur.

Bütün bu unsurlar vatandaşlarımızın elektrik tüketim harcamalarının artmasına yol açmaktadır.

Kanun teklifi ile elektrikte tüketicilerden alınan kayıp kaçak bedelleri ile sayaç okuma bedellerinin alınmaması ve elektrik faturalarında tarifelerde yer almayan bedellerin bulunmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda değişiklik yapılarak tüketicilerden kayıp kaçak bedeli ile sayaç okuma bedeli ve tarifelerde yer almayan başka bedellerin alınması engellenmiştir.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifelerinde kayıp kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli yer almaz, bu bedeller tüketicilere yansıtılmaz. Tarifelerde yer almayan bedeller faturalara eklenemez.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 4. Maddesine ek getirilmesine ilişkin Kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05.01.2016

Çetin Arık

Kayseri

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/614)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde elektrik fiyatları 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun ilgili maddesi dayanak yapılarak, 11.08.2002 gün ve 24843 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Perakende Satış Hizmet Geliri ile Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ"i yayımlamış ve lisans sahibi şirketlerde bu tebliğe uygun olarak tüketiciden kayıp-kaçak bedeli adı altında bedel tahsil etmişlerdir. Söz konusu kayıp-kaçak bedeli haksızlığa neden olmakta toplum içinde huzursuzluğa yol açmaktadır. Zira Kayseri'de kayıp-kaçak oranı yüzde 7'ler civarında iken (ki bu oran önemli ölçüde kayıptan kaynaklanmaktadır) bazı bölgelerimizde bu oran yüzde 40' lar seviyesine ulaşmaktadır. Bir başka deyişle dağıtım şirketlerinin kaçak ile mücadeledeki başarısızlığı, bazı vatandaşların kötü niyeti nedeniyle dürüst vatandaşlar cezalandırılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Yargıtay Genel Kurulu'nun 21.05.2014 tarih, 2013/7-2454 Esas No, 2014/679 Karar No ile verdiği karar da uygulamanın haksızlığına işaret etmekte, Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu'nun fiyat belirleme konusunda sınırsız hak ve yetkisi olmadığına dikkat çekilmiştir.

Söz konusu kanun teklifi ile dürüst vatandaşların cezalandırılmasının önüne geçilmesi ve elektrik fiyatlarındaki adaletsiz kaldırılması ve yerel yönetimlerin kaçak ile mücadelesini artırmak amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 4. Maddesine getirilecek ek madde ile elektrik fiyatlarındaki kayıp-kaçak bedelinin genele yayılması yerine ilgili yerel yönetimler tarafından ödenmesi ön görülmüştür.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**4628 SAYILI ELEKTRİK PİYASASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 4. Maddesi'ne aşağıdaki satır eklenmiştir.

Elektrik fiyatları belirlenirken kayıp-kaçak bedelleri genele yayılamaz. Her bölgedeki kayıp-kaçak bedeli, o bölgedeki yerel yönetimler tarafından ödenir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile Elektrik Piyasası Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifim ektedir.

Gereğini arz ederim.

05.04.2016

Devrim Kök

Antalya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1076)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Son dönemlerde yüksek elektrik faturaları nedeniyle neredeyse tüm vatandaşlarımız ve işletme sahipleri zor durumda kalmışlardır. Tüketim tutarına çeşitli adlarla ilave edilen ücretler, % 2 TRT payı, okuma bedeli, dağıtım bedeli, perakende hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, kayıp kaçak oranları gibi ek ödeme kalemleriyle birlikte ne zaman yapıldığı bilinmeyen ve çeşitli adlar altında faturalara yansıtılan gizli zamlar nedeniyle elektrik faturaları iki katına çıkmakta, bu durum vatandaşlarımızı zor durumda bırakmaktadır.

Her elektrik faturasından yüzde 2 pay alan TRT'nin 1 milyar 548 milyon liralık toplam gelirinin yüzde 90,6'sını elektrik ve bandrol gelirleri oluşturuyor. Sadece 2015 yılında kurumun toplam elektrik payı geliri 854 milyon lira civarındadır.

Özellikle AKP iktidarları döneminde hükümet yanlısı yayın yapan TRT, iktidarın arka bahçesi haline gelmiştir. AKP'li yöneticilerin firmalarına dışardan programlar yaptırılarak kurum bütçesi yandaş kesime aktarılmış, 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 Genel Seçimlerinde de TRT YSK kararlarına rağmen AKP propagandası yapmıştır.

Binlerce çalışanı, devasa bütçesiyle diğer özel kanalların daha az personel ve daha az bütçeyle elde ettiği gelire ulaşamayan 2013 yılında elektrik faturalarından aldığı pay, yüzde 20,9 artışla 800 milyon 742 bin liraya çıkmış, 2014'te 801 milyon 864 lira, 2015'te 854 milyon liraya çıkan TRT'nin bütçesinin yarısından fazlasının vatandaşın finanse etmesi kabul edilemez bir durumdur. Devasa bütçesine rağmen TRT'nin vatandaşın sırtına kambur olmasının önüne geçilmelidir.

Asgari ücretin daha yeni 1300 TL olduğu ülkemizde vatandaşlarımızın bu yükün altından kalkması imkansızdır.

Bu nedenle, elektrik faturalarına memur maaş artışlarına göre Ocak ve Temmuz ayları olmak üzere yılda en fazla 2 kez artış yapılmalı, vatandaşlarımız sadece tükettiği elektrik bedelini ve yasal vergilerini ödemeli, elektrik faturalarından, % 2 TRT payı, okuma bedeli, dağıtım bedeli, perakende hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, kayıp kaçak oranları gibi her ne adla olursa olsun vatandaşın başka bir ödeme yapılması engellenmelidir.

**TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLERİ KANUNU İLE
ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 3093 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 3093 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5- 3093 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 6- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (d) bendine aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Perakende satış tarifelerinde yer alan fiyatlar, ancak Ocak ve Temmuz aylarında ve memur maaş katsayılarındaki artış oranını geçmemek üzere artırılabilir.”

“(10) Bu maddede belirlenen tarifeler kapsamında, tüketiciden, sayaç okuma bedeli veya dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kayıplar ile ilgili herhangi bir bedel talep edilemez.”

MADDE 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

25/04/2016

Kazım Arslan

Denizli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1082)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde enerji maliyetleri, gerek hanelerde, gerekse işletmelerde son derece yüksek bir kalemi bulmaktadır. Hanehalkları ile işletmelerin bütçelerinden enerjiye ayırdıkları yüksek pay, yapılması gereken tasarruf ve yatırımları kısmakta, maliyetleri ve masrafları arttırmakta, zaten pahalı olan enerji bedeli, bir de kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli ve iletim bedeli adı altında çok daha fazla artmaktadır.

Kanun teklifiyle, birbiriyle bağlantılı kanunlarda enerji maliyetlerini arttıran düzenlemelere ilişkin değişiklikler öngörülmekte; gerek üretim alanlarında, gerekse hanelerde elektrik faturalarına yansıtılan ve kamuoyunda yıllardır tepki çeken ek yükler hafifletilmektedir.

Bu doğrultuda; 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda değişikliğe gidilerek, hane ve işletmelerde abonelerin elektrik faturalarının maliyetini arttıran unsurlarda düzenleme yapılmaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunundaki değişikliklerle, abonelerden kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli ve iletim bedeli adı altında tahsil edilen bedellerin artık elektrik faturalarına yansıtılmayacağı hüküm altına alınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında öngörülen değişiklikle, elektrik faturalarına yansıtılan ve birçok defa yargı kararıyla hukuksuz olduğu kayıt altına alınmış olan kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedelinin, perakende hizmet satış bedeli ve iletim bedelinin bu yasal düzenleme yoluyla faturalardan tahsil edilemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 2- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (ç) bendine eklenen ibare ile kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli, iletim bedeli adı altında bedel tahsil edilemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, elektrik enerjisi hizmetinin kullanımıyla doğrudan bağlantılı olmayan, Kanun kapsamında açıkça belirtilmeyen hiçbir unsur yer alamaz. Kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli, iletim bedeli dahil olmak üzere, dağıtım tarifelerinde, tüketicilerden kaynaklanmayan kayıp ve kaçakların tahsili istenemez, bu bedeller hiçbir surette elektrik faturalarına eklenemez.”

MADDE 2- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (ç) bendine aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“Dağıtım tarifelerinde, tüketicilerden kaynaklanmayan kayıp/kaçak bedeli, perakende hizmet satış bedeli, iletim bedeli ile sayaç okuma bedeli talep edilemez, bedeller tüketiciye yansıtılamaz ve hiçbir surette elektrik faturalarına eklenemez.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu

27/04/2016

Konu: Tali komisyon raporu (1/715, 2/1081)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca; tali komisyon olarak Komisyonumuz ile birlikte Çevre Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonuna; esas olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu havale edilen 21.04.2016 tarihli 1/715 esas numaralı, “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile 25.04.2016 tarihli 2/1081 esas numaralı İstanbul Milletvekili Nurettin Nebati ve 7 Milletvekilinin “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne dair hazırlanan tali komisyon raporu ve ekleri ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Erol Kaya
İstanbul
Komisyon Başkanı

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No: 1/715, 2/1081
Karar No: 3

27.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24'üncü Yasama Döneminde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz kaldıktan sonra, 26'ıncı Yasama Döneminde yenilenen 1/715 esas numaralı, **“Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”** Başkanlık tarafından 21.04.2016 tarihinde, İstanbul Milletvekili Nurettin Nebati ve 7 Milletvekilinin **“Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ”** Başkanlık tarafından 25.04.2016 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuz ile birlikte Çevre Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonuna; esas olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Tasarı ve Teklif Komisyonumuzun 27.04.2016 tarihli toplantısında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

Toplantının başında, toplantı gündemi yapıldıktan sonra havale edilmesinden dolayı söz konusu Kanun Teklifinin İçtüzüğü'nün 26'ncı maddesi uyarınca gündeme alınması, ayrıca İçtüzüğü'nün 35'inci maddesi uyarınca benzer mahiyette olduğundan Tasarı ile birleştirilerek görüşülmesi ve daha kapsamlı olduğundan Teklifin esas alınması oylanmış ve kabul edilmiştir.

Tasarı ve Teklifte özetle,

- Kıyı kenar çizgisi dışındaki yapıların ruhsatlandırması,
- Nitelikli yapı olan ve ihtisas gerektiren nükleer santral yapı izni ve denetimleri ile ilgili düzenleme yapılması,
- Yerli ve yenilebilir kaynakların elektrik üretimindeki payının artırılması,
- 74 ilimizdeki doğal gazın küçük ilçelere de taşınması,

- Doğal gaz depolamadaki %10 oranının %20'ye çıkarılması,
- Elektrik faturalarına yansıyan diğer maliyetlerle (kayıp-kaçak, sayaç okuma, iletim sistemi hizmet bedeli vb.) ilgili hukuki boşluğun giderilmesi,
- Kamuya ait ve özelleştirme kapsamındaki santrallerin çevre mevzuatına uyumu için geçiş süreci öngörülmesi,
- Kömür madenlerindeki metan gazının doğal gaz piyasasında satışı ile ilgili düzenleme yapılması,

Hususlarında düzenlemeler öngörülmektedir.

Toplantıda, Tasarı ve Teklifin geneli ile esas alınan Teklifin Komisyonumuzu ilgilendiren dört maddesi üzerinde görüşme yapılmasına karar verilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyelerince;

- Ülkemizin sürdürülebilir bir enerji politikasına ihtiyacı olduğu,
  - Nükleer santrallerin kurulma aşamasında yer tespitlerinin yanlış yapıldığı, sivil toplum örgütlerinin ve yöre halkının görüşünün alınmadığı,
  - Nükleer santrallerin bölgede tarım ve turizmi olumsuz etkileyeceği, deniz suyu sıcaklığının yükselerek deniz canlılarını olumsuz etkileyeceği,
  - Kurulacak nükleer santral ile ülkemize teknoloji transfer edilmeyeceği, sadece üretilen elektriğin satın alınacağı,
  - Yerli ve yenilenebilir kaynaklara öncelik verilmesi, rüzgar ve güneş enerjisi yatırımlarındaki bürokratik süreçlerin kısaltılması gerektiği,
  - Ülkemizin nükleer enerji yatırımında geç kaldığı,
  - Ülkemizde nükleer eğitim için açılan üniversite bölümlerinin zaman içinde kapatıldığı, bu alanda insan gücü yetişmesinin engellendiği,
  - Nükleer santral sahalarında ana reaktörlerin yapı ruhsatı ve denetimine istisna getirilmesinin yerinde olacağı, ancak diğer binaların meri mevzuata tabi olması gerektiği,
  - Kıyı kenar çizgisindeki yapı yasağını ihlal etmenin doğru olmadığı,
  - Elektrik dağıtım şirketlerinin bazı uygulamalar ile vatandaştan haksız kazanç elde ettiği,
- hususlarında görüş, eleştiri ve öneriler beyan edilmiştir.
- Söz verilen Hükümet temsilcileri ise;
- Tasarının diğer kamu kuruluşları ile mutabakat halinde hazırlandığı,

- Dünya’da halen 442 nükleer reaktörün faal, 62 sinin ise inşaat aşamasında olduğu,
  - Bütün OECD ülkelerinde nükleer santrallerin var olduğu ve bu santrallerin elektrik üretimine önemli katkı sağladığı,
  - Nükleer santral bulunan ülkelerin aynı zamanda tarım ve turizmde de önemli yerlerde olduğu,
  - Deniz suyu sıcaklığının sadece 0,5 derece artacağı, uluslararası mevzuatın 2 dereceye kadar izin verdiği,
  - Nükleer santral yer seçiminin birçok etken dikkate alınarak yapıldığı,
  - Teknoloji transferinin ayrı bir antlaşma ile bilahare düzenleneceği, ayrıca mevcut antlaşmanın elverdiği ölçüde teknoloji ve insan kaynağı transferinin yapılacağı,
  - Nükleer santral alanındaki diğer yapıların inşasına üretim lisansı almadan başlanmasının bürokratik kısır döngünün önüne geçmek için getirildiği,
  - Yenilenebilir enerjinin elbette önemli olduğu, ancak hava koşullarından sıklıkla etkilendiği ve depolama imkânının olmadığı, bu nedenle nükleer enerjinin ikamesi değil tamamlayıcısı olabileceği,
  - Diğer elektrik santrallerinin radyasyon yaymadığı, ancak nükleer santrallerin çalışma yönteminin farklı olduğu, mevcut yapı denetim firmalarının teknik kapasitesinin nükleer santral gibi özel bir binayı denetlemeye yetmeyeceği, bu nedenle yapı ruhsatı ve denetimlerinin ayrı bir mevzuatla düzenlenmesi gerektiği,
- yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tasarı ve Teklifin geneli ile ilgili yapılan müzakerelerin ardından maddelere geçilmesi kabul edilmiş ve esas alınan Teklifin Komisyonumuzu ilgilendiren 2’nci, 3’üncü, 14’üncü ve 15’inci maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Bu çerçevede Teklifin 2’nci, 14’üncü ve 15’inci maddeleri aynen benimsenmiştir.

Teklifin 3’üncü maddesinin ***nükleer santral sahalarında reaktörler hariç tali yapıların yapı ruhsatı, yapı denetimi ve yapı kullanma izninin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilmesini öngörecek şekilde düzenlenmesi*** ve maddenin sonunda yer alan “yürürlüğe konulan” ifadesinin ***“bir yıl içinde yürürlüğe konulacak”*** şeklinde değiştirilmesi önerimizle birlikte Raporumuz esas komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Erol Kaya
İstanbul

Başkanvekili
Ahmet Arslan
Kars

Sözcü
Mustafa Ilıcak
Erzurum

Kâtip	Üye	Üye
<i>Cesim Gökçe</i>	<i>Ahmet Uzer</i>	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>
Ağrı	Gaziantep	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Sami Dedeoğlu</i>	<i>İlyas Şeker</i>
İstanbul	Kayseri	Kocaeli
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Özyer</i>	<i>Mehmet Emin Şimşek</i>	<i>Metin Gündoğdu</i>
Muğla	Muş	Ordu
Üye	Üye	Üye
<i>Recep Uncuoğlu</i>	<i>Devrim Kök</i>	<i>Hüseyin Yıldız</i>
Sakarya	Antalya	Aydın
	(Muhlifim, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhlifim, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Serdal Kuyucuoğlu</i>	<i>Altan Tan</i>	<i>Baki Şimşek</i>
Mersin	Diyarbakır	Mersin
(Muhlifim, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhlifim)	(Muhlifim, muhalefet şerhi ektedir)

MUHALEFET ŞERHİ

Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın, Tali Komisyon olarak görüşüldüğü Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda görüşülen maddeler hakkında muhalefet şerhimiz aşağıdadır.

Tasarının 2. maddesi ile getirilmek istenen askeri yasak bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri ve ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, harekât ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) Kıyı Kanununun; kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümlerinin uygulanmayacağına ilişkin maddeyle zaten yıllarca tahrip edilmiş kıyılarımızın daha fazla tahrip edilebileceği endişemizin olduğunu ifade etmek istiyoruz. Yine maddeyle yurt içinde kamu veya özel sektöre ait hayati öneme haiz tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası antlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında milletlerarası yükümlülüklerimizi zamanında ve tam olarak yerine getirmek amacıyla Kıyı Kanunu hükümlerine istisna getirilebileceği hükmü yer almıştır.

Bu istisnanın Akkuyu Nükleer Santrali'nin yapımı sırasında meydana gelebilecek hukuki sorunları ortadan kaldırmaya yönelik olduğunu, getirilecek bu maddeyle bölgedeki tahribatın çok daha fazla olacağını düşünüyoruz. Bu ve benzeri nedenlerle kıyı kanununun delinmesi bölgelerin, dolaylı olarak da ülkemizin ekosisteminin bozulmasına yol açacaktır.

Yine Akkuyu Nükleer Santralin kurulacağı Mersin İlimiz; yaş, sebze meyve, örtü altı üretim ve narenciye üretimi ile birlikte organik tarımda da ülkemizin öncü illerinden birisidir. Bu santralin kurulması bu üretimleri olumsuz etkileyecektir. Ayrıca yatırımcı ve turist açısından, hala bakir bir turizm bölgesi ve çok miktarda ilan edilmiş turizm bölgesi olma özelliğini koruyan Mersin, santralin yapımıyla bu önemli özelliğini de koruyamayacaktır.

Santralin atık sorunu da çözülmemiştir. Bu anlaşmayla Türkiye'ye hiçbir nükleer teknoloji transferi öngörülmemiştir. En önemlisi gelişmiş ülkeler nükleer tesislerden vazgeçerken, Türkiye'nin bu konuda yatırım yapılmasını teşvik eden tutumu kabul edilemez.

3. Madde: Yapı ruhsatı, yapı denetimi ve yapı kullanma iznine ilişkin İmar Kanunu ve Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun hükümlerinin Nükleer Santral sahalarında uygulanmamasını da doğru bulmuyoruz. Özellikle ülkemizde Nükleer Santrallerin kurulmasına halkımızın büyük çoğunluğunun karşı olduğu düşünüldüğünde, getirilecek bu istisnalar ile bu santrallerin kurulması kolaylaştırılmakta ve gerek santral kurulacak bölge halkının, gerekse Türk halkının bu konudaki hassasiyetleri göz ardı edilmektedir.

14. Maddedeki yenilenebilir enerji kaynak alanları olarak belirlenecek kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda kullanımı ve verimliliği etkileyici imar planlarının düzenlenememesini, yenilenebilir enerji yatırımlarının artması ve kullanımının

yaygınlaşması açısından olumlu buluyoruz. Ülkemizde nükleer santrallerden daha çok yenilenebilir enerji kaynakları yatırımlarının özendirilmesi konusunda adımlar atılması daha yararlı olacaktır. Acele kamulaştırma olmaması halinde ise belli sürede kamulaştırma zorunlu olmalı, aksi halde alan serbest bırakılmalıdır.

15. Maddedeki nükleer enerji üretim tesisleri için alınacak, yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaata ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edileceğine ilişkin belgeler, üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde kuruma sunulur ibaresindeki süre net olarak ifade edilmeli ayrıca üretim ve üretim binası dışındaki yapıların yapı denetim ve belediyelerin kontrolünde olması gerekir.

Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'nin Liman inşaatının gerekli izinler ve yasal düzenlemeler yapılmadan ihale edilmesi de yasalara aykırıdır.

Ayrıca görüşmelerde gündeme gelen teknik olmayan kayıp kaçak bedellerinin faturasının düzenli olarak ödeyen vatandaşlarımıza yüklenmesinin bir haksızlık olduğunu, elektrik enerjisi nakil hatlarındaki kayıp ile çalınan elektrik enerjisi bedellerinin kurallara uyan dürüst vatandaşlara ödettirilmesi hukuki ve adil değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na karşı olduğumuzu bilgilerinize arz ederiz.

Serdal Kuyucuoğlu

Mersin

Hüseyin Yıldız

Aydın

27.04.2016

Devrim Kök

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

Ülkemizde yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yenilenebilir enerji kaynaklarının daha hızlı sisteme dahil edilmesi için bürokratik işlemlerin azaltılması gerekçesiyle getirilen ama özellikle yerseçimi olarak yanlış bir bölgeye kurulacak olacak. Kıyı kenar çizgisine bile uyulmadan belediyelerin de denetimden saf dışı bırakılmasıyla Akkuyu için çıkarılan düzenlemenin yanlış olduğu, özellikle Akkuyu Nükleer santral dışındaki sosyal tesis, lojman ve idari binalarının belediyelerden ruhsat alması ve denetlenmesi özellikle RES, GES'le ilgili enerji bölgelerinin seçilmesini, Türkiye'nin bir enerji çöplüğüne dönüşmemesini büyük alanlar üzerine iletim hatları ve trafo merkezleri kurularak 1.2 MW yerine daha yüksek kapasiteli tesisler kurulmasını, yer seçimine karşı olduğumuz Akkuyu Nükleer santralının Uluslararası tecrübeye sahip uzmanlar tarafından denetlenmesini, ayrıca mevzuattan kaynaklanan yükümlülükler yerine getirilmeden inşaatla başlanmasının süreçte yeni hukuki sorunlar doğurabileceğini belirtir,tüm bu gerekçelerle söz konusu tasarıya muhalefet şerhi koyuyorum.

Baki Şimşek

Mersin

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

6.5.2016

Esas No: 2/1081, 1/715, 2/28, 2/75, 2/242,

2/288, 2/586, 2/614, 2/1076, 2/1082

Karar No: 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve 8 Milletvekilinin 2/1081 esas numaralı; “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” 25/4/2016 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Teklif, Başkanlıkça 25/4/2016 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile Çevre Komisyonuna ve Milli Savunma Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzda, İktüzük’ün 35’inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle, 1/715 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıkulu’nun 2/28 esas numaralı “Çeşitli Adlar Altında Vatandaşlarımızın Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun 2/75 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Manisa Milletvekili Erkan Akçay ve İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın 2/242 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun 2/288 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın’ın 2/586 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın 2/614 esas numaralı “4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Antalya Milletvekili Devrim Kök’ün 2/1076 esas numaralı “Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ve Denizli Milletvekili Kazım Arslan’ın 2/1082 esas numaralı

“Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” nin 2/1081 esas numaralı Kanun Teklifi ile birleştirilerek görüşülmesi ve görüşmelerde 2/1081 esas numaralı Teklifin esas alınması kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun 28/04/2016 tarihinde yapılan 7’nci Birleşimine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Hazine Müsteşarlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketi, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi, Elektrik Üretim Anonim Şirketi, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD, Türkiye İhracatçılar Meclisi, Tüketici Dernekleri Federasyonu, Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği, Elektrik Üreticileri Derneği, Enerji Federasyonu, Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği Derneği temsilcileri katılmıştır.

2/1081 esas numaralı Teklif ile;

- Yerli ve yenilenebilir kaynakların yatırım ortamının iyileştirilerek kullanılabilmesi için farklı kanunlarda değişiklikler yapılması suretiyle bürokratik işlemlerin azaltılması,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim kapasitesinin artırılması ve bu tesislerde kullanılan teknolojik ekipmanın yurt içinde üretilmesi amacıyla yenilenebilir enerji kaynak alanlarının belirlenmesi ve uygulamanın sadeleştirilmesi,

- Kömür madenlerinde oluşan metan gazının doğalgaz piyasasına sunulabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması,

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü’nün kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi ve yurtdışında da uzmanlık alanlarında faaliyet göstermesi,

- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun, yerli kömürden elektrik üretimi yapan tesislerin çevre mevzuatıyla uyum sürecine ilişkin geçici 8’nci maddesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi nedeniyle Mahkemenin iptal gerekçeleri dikkate alınarak gerekli düzenlemenin yapılması,

- 6446 sayılı Kanun’da yer alan tarifelere, kayıp ve kaçığa ilişkin hususların mahkeme kararları doğrultusunda yeniden düzenlenmesi,

- Doğalgaz arz güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli günlük kapasite ihtiyacının kesinti olması durumunda da yönetilebilmesi amacıyla depolanacak doğalgaz miktarının artırılması,

- 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin lisanslarında belirtilen dağıtım bölgesi sınırlarının Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından genişletilmesi veya yeniden belirlenmesi,

öngörülmektedir.

1/715 esas numaralı Tasarı ile;

- Kurulma aşamasında olan nükleer güç santralleri ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunlara, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununda yer alan sınırlayıcı hükümlere istisnalar getirilerek çözüm sağlanması,

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ana hizmet birimi olan Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı'nın, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılması,

- 6446 sayılı Kanun'da yer alan tarifelere kayıp-kaçak, sayaç okuma, perakende satış hizmet, iletim sistemi kullanım ve dağıtım bedelleri tek tek sayılarak, mevzuat gereği uygulamada tüketiciden alınan bu bedellere ilişkin eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüde mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi,

- 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası anlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden (KDV) istisna tutulması,

- 6446 sayılı Kanun uyarınca Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından ödenmesi gereken kamulaştırma bedelleri ile birlikte diğer giderlerin de ödenebilmesine imkân sağlanması,

- Dağıtım şirketleri tarafından 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan izin alınmadan yapılan yatırımların, Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankası'ndan alınan kredilerle yapılan yatırımlarla sınırlı olmak üzere, tarife hesaplamalarında dikkate alınması,

öngörülmektedir.

2/28, 2/75, 2/242, 2/288, 2/586, 2/614, 2/1076 ve 2/1082 esas numaralı kanun teklifleri ve gerekçeleri incelendiğinde;

- Kayıp-kaçak bedellerinin ülke geneline yaygınlaştırılmayarak yerel ölçekte değerlendirilmesi ve kayıp-kaçak bedellerinin yerel yönetimler tarafından ödenmesinin,

- Elektrik kullanım ücretlerine memur maaşlarına yapılan zam oranına göre ve memurlara zam yapılan dönemlerde zam yapılmasının,

- Tüketicilerden elektrik kullanım bedeli, elektrik tüketim vergisi ve KDV dışında; sıra dağıtım bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp-kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli, enerji fonu kesintisi, teknik kayıp, TRT payı gibi ilave bedellerin alınmasının engellenmesinin,

- Dağıtım bölgeleri arasındaki kayıp-kaçak miktarı farklılığının dağıtım şirketlerinin işletme zafiyetinden kaynaklandığından bahisle mevzuatın bu sorunu çözecek şekilde değiştirilmesinin,

- Kayıp-kaçak ve sayaç okuma adları altında tüketiciden tahsil edilen bedellerin herhangi bir başvuruya gerek kalmaksızın geri ödenmesinin, amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyeleri tarafından;

- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümlerine getirilen istisnanın yeterince açık olmadığı, askeri yasak bölgelerin nükleer enerji santrali, rafineri ve petrokimya tesisleri gibi tesisler için söz konusu istisna kapsamında olup olmadığının maddenin yazımından açıkça anlaşılamadığı,

- Nükleer enerji üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaatla ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgelere gerek kalmadan inşaatın başlaması izninin verilmesinin doğru olmadığı,

- Kaçak elektrik kullanımının, teknik ve teknik olmayan kayıp tanımıyla kayıp adı altında yasallaştırıldığı, Teklifin kayıp-kaçakla ilgili düzenlemelerinde dağıtım şirketlerinin faydasının gözetildiği, Yargıtay'ın hırsızlık yapmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmenin hukuk devleti ve adalet düşünceleriyle bağdaşmadığı gerekçesiyle, kayıp kaçak bedellerinin iadesi taleplerini haklı bulduğu,

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisinin sadece Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlandırılmasının vatandaşların mahkemeye gitmesini engelleyeceği,

- Teklifin 24'üncü maddesi ile 6446 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 20'nci maddesinde yer alan "Mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler

dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır. Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.” şeklindeki (a) bendinin ve dağıtım şirketlerinin 2006-2010 döneminde yaptıkları yatırım harcamalarının tarifelere yansıtılmasına ilişkin geçici 21’inci maddesinin Teklif metninden çıkarılmasının tüketicinin lehine bir gelişme olduğu,

şeklindeki görüş, eleştiri ve değerlendirmeleri müteakip Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- 3621 sayılı Kanuna ilişkin istisna getiren maddenin “herhangi bir rafineri tesisinin veya diğer petrokimya tesisinin askerî yasak bölgelere yapılmasıyla alakalı bir istisna getiriyor” diye anlaşıldığı, oysa askerî yasak bölgeler, özel güvenlik bölgeleri, rafineriler ve petrokimya tesislerinin 3621 sayılı Kanundaki anılan sınırlayıcı hükümlerden muaf olduğu,

- Nükleer tesislerde lisanslama süreçlerinin dünyanın her yerinde uzun bir zaman aldığı, gerekli lisanslar alınmadan nükleer reaktörlerin inşasına kimsenin başlayamadığı, ancak liman, idare binası gibi yapıların inşaatına lisans almadan önce başlanılmasına izin verildiği,

- Dağıtım şirketlerinin hedef kayıp kaçak oranlarına göre hesaplamının yapıldığı sistem çerçevesine göre özelleştirildiği, bu sisteme göre hedef kayıp kaçak oranının üzerinde olan dağıtım şirketinin bunu karşıladığı, hedefin altında kalmışsa performans ödülü olarak şirkete kaldığı ve takip eden yıl itibarıyla gerçekleşen son hedef ve önceki yıllara ait hedeflerin ortalaması alınarak tüketici lehine yeni bir hedef belirlendiği, yani sistemin kayıp-kaçak konusunda kendi içerisinde iyileştirmeye iten bir mekanizmayla çalıştığı,

- Yargıtay’ın vermiş olduğu kararın gerekçesi incelendiğinde kayıp kaçığın açıkça kanuna yazılmış olmasının gerekli olduğunun anlaşıldığı bu nedenle bu Teklifte Yargıtay’ın gerekçesinde belirtildiği şekilde net olmayan maliyet kalemlerinin netleştirilmesinin amaçlandığı,

- Gelir ve tarife düzenlemelerinin EPDK’nın düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlandırılmasının tüketiciler lehine bir düzenleme olduğu, çünkü idari işlemin idari yargıda iptali durumunda tüm tüketiciler için sonuç doğuracağı, adli yargı yolunda ise her tüketicinin ayrı ayrı dava açması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklif in:

➤ Çerçeve 1'inci maddesi; Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün maddede belirtilen görevleri daha sağlıklı bir şekilde yürütebilmesi amacıyla 189 sayılı KHK uyarınca açılması öngörülen yurtdışı temsilcilik yerine çalışma büroları açılması amacıyla 2804 sayılı Kanunun ek 1'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "temsilcilik" ibaresinin "çalışma büroları" şeklinde ve anlam bütünlüğünün sağlanması amacıyla "faaliyetleri ile" ibaresinin "faaliyetleriyle ilgili" şeklinde değiştirilerek,

➤ Çerçeve 2'nci maddesi; askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine tahsisli ve fiilen kullanımında olan araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç) ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerdeki tesisler, rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile nükleer santral projeleri kapsamında yapılması öngörülen tesis ve faaliyetler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyıları, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümleri ile 3'üncü maddesi hükümleri ve nükleer santral projeleri kapsamında yapılması öngörülen tesis ve faaliyetler hakkında 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunun sınırlayıcı hükümlerinin uygulanmayacağı şeklinde değiştirilerek,

➤ Çerçeve 3'üncü maddesi; nükleer santral sahalarında yapılacak yapıların yapı denetiminin 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun hükümleri ile 9/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesuliyete ilişkin hükümlerinden muaf tutulması ve yapı denetiminin nükleer santral yapılarının tabi olduğu teknik standartların gerektirdiği uygun nitelik ve deneyime sahip kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından bir mekanizma kurulması ve uygulanması amacıyla değiştirilerek,

➤ Çerçeve 4'üncü maddesi; elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülüklerle ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenlenmesi amacıyla "yönetmelik" ibaresi eklenerek,

➤ Çerçeve 5'inci maddesi; "yürürlükten kaldırılmıştır" ibaresi kanun yapım tekniğine uygun olarak "metinden çıkarılmıştır" şeklinde redakte edilerek,

- Çerçeve 6'ncı maddesi; aynen,
- Çerçeve 7'nci maddesi; aynen,
- Çerçeve 8'inci maddesi; aynen,

➤ Çerçeve 9’uncu maddesi; doğalgaz dağıtım lisansı sahibi şirketlerin birleşmelerine imkân sağlanması ve birleşmeye ilişkin kriterlerin belirlenmesi amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

➤ 4646 sayılı Kanunun “Rekabetin korunması ve geliştirilmesi, bilgi verme ve hesap ayrışımı” başlıklı 7’nci maddesinin (a) bendinin (3) numaralı alt bendine, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere ilişkin olarak kendi faaliyet alanındaki tüzel kişilerden birisine belirli sınırlamalar kapsamında iştirak edebilmesini amaçlayan yeni bir paragraf eklenmesini öngören, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 10 uncu madde olarak yer alan yeni bir madde ihdas edilmiştir ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

➤ Çerçeve 10’uncu maddesi teselsül sebebiyle 11’inci,

➤ Teselsül sebebiyle Komisyon metninde çerçeve 12’nci madde olarak yer alan Teklif’in çerçeve 11’inci maddesi; LPG dağıtıcı lisans iptallerine sebebiyet veren kokulandırma hususundaki sorunun çözümlenmesini amaçlayan önerenin kabul edilmesiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

➤ 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendinde yer alan biyokütle tanımının, kentsel atıkların muhtevastaki organik ve organik olmayan bileşenler kullanılarak elektrik üretimine imkan sağlamak amacıyla değiştirilmesini öngören ve Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 13’üncü madde olarak yer alan yeni bir madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

➤ Çerçeve 12’nci maddesi teselsül sebebiyle 14’üncü,

➤ Çerçeve 13’üncü maddesi teselsül sebebiyle 15’inci,

➤ Teselsül sebebiyle Komisyon metninde çerçeve 16’ncı madde olarak yer alan çerçeve 14’üncü maddesi; “Kanununun” ibaresi “Kanunun” şeklinde redakte edilerek,

➤ Çerçeve 15’inci maddesi teselsül sebebiyle 17’nci,

➤ Çerçeve 16’ncı maddesi teselsül sebebiyle 18’inci,

➤ Çerçeve 17’nci maddesi teselsül sebebiyle 19’uncu,

➤ Çerçeve 18’inci maddesi teselsül sebebiyle 20’nci,

➤ Çerçeve 19’uncu maddesi teselsül sebebiyle 21’inci,

➤ Çerçeve 20’nci maddesi teselsül sebebiyle 22’nci,

➤ Çerçeve 21’inci maddesi teselsül sebebiyle 23’üncü,

➤ Teselsül sebebiyle Komisyon metninde çerçeve 24'üncü madde olarak yer alan çerçeve 22'nci maddesi; yerli kömür yakıtlı elektrik üretim santrallerinden temin edilecek elektrik enerjisi alım ihalelerinin birer yıllık olma zorunluluğunun çıkarılması ve alım sözleşmelerindeki fiyatlar ile diğer usul ve esasların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi amacıyla değiştirilerek,

➤ Çerçeve 23'üncü maddesi teselsül sebebiyle 25'inci,

➤ Teselsül sebebiyle Komisyon metninde çerçeve 26'ncı madde olarak yer alan çerçeve 24'üncü maddesi ile 6446 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen geçici 20'nci maddesinin mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderlerin dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanması hususuna ilişkin (a) bendinin metinden çıkarılması ve maddenin redaksiyona tabi tutulması ve aynı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 21'inci maddenin metinden çıkarılması suretiyle,

➤ Teselsül sebebiyle Komisyon metninde çerçeve 27'nci madde olarak yer alan çerçeve 25'inci maddesi Bakanlar Kurulu Kararına konu olan devlet hissesi oranının alt ve üst sınırlarının kanunla belirlenmesi amacıyla değiştirilerek,

➤ Çerçeve 26'ncı maddesi teselsül sebebiyle 28'inci,

➤ Çerçeve 27'nci maddesi teselsül sebebiyle 29'uncu,
madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin tamamı, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğunun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

İçtüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Denizli Milletvekili Şahin TİN ve Bolu Milletvekili Ali ERCOŞKUN özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Ziya Altunyalız
Konya

Başkanvekili
Harun Karacan
Eskişehir

Sözcü
Mehmet Galip Ensarioğlu
Diyarbakır

Kâtip	Üye	Üye
<i>Şahin Tin</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>
Denizli	Bolu	Denizli
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Metin Bulut</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Mehmet Necmettin Ahrazoğlu</i>
Elazığ	Gaziantep	Hatay
		(Muhalefet şerhimiz ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>İrfan Bakır</i>	<i>Didem Engin</i>	<i>Hasan Sert</i>
Isparta	İstanbul	İstanbul
(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhim ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Nureddin Nebati</i>	<i>Osman Boyraz</i>	<i>Necip Kalkan</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Tacettin Bayır</i>	<i>Mehmet Uğur Dilipak</i>	<i>Zeki Aygün</i>
İzmir	Kahramanmaraş	Kocaeli
(Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhi ektedir)		
	Üye	Üye
	<i>Hacı Özkan</i>	<i>Abdulkadir Akgül</i>
	Mersin	Yozgat

MUHALEFET ŞERHİ

Özet

Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi;

- Kanun tasarısı olarak Meclis'e sunulması gerekirken 8 AKP Milletvekilinin kanun teklifi olarak gündeme getirilmiş, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın kendi bilgilendirme dosyasının kapağında bu düzenleme "teklif" olarak adlandırılmıştır. Bakanlığın kanun tasarısı olarak sunum yapması gereken bir düzenleme, son bir günde yasa teklifine dönüşmüş, böylece tüm anayasal kurallar ve Meclis İçtüzüğü ve usuller hiçe sayılmıştır.

- Başta Akkuyu olmak üzere, nükleer tesisi kurmak için kıyı ve sahillere, askeri arazilere, yasak bölgelere ve zeytinlik sahalara, farklı kanunlara istisna hükümler getirilerek girilmesinin önünü açacaktır. Bu amaçla, Kıyı Kanunu ve Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanunda istisna hükümler getirilmektedir.

- Teklif ile AKP, halkın yararına sonuçlanan mahkeme kararlarını uygulamamak için, hukuksuz yasalarla adalete duvar örmektedir. Yargı kararları kanunla çökertilmeye çalışılmaktadır. Teklif yasalastığı takdirde, Yargıtay Genel Kurulunun vermiş olduğu kayıp-kaçakların hukuksuzluğunu gösteren yargı kararları hiçe sayılacak, kayıp-kaçak bedelleri bu defa yasa zoruyla alınacak ve bugüne kadarki kayıp-kaçak bedelleri yaklaşık 36 milyon aboneye geri ödenmeyecektir. 21 elektrik dağıtım şirketi bünyesinde, sadece bir yıl içinde, 2013 verileriyle, 5.85 milyar TL'lik kayıp kaçak bedeli oluşmuş, bu şirketlerin toplam elektrik dağıtım bedeli ise 3.5 milyar TL'de kalmıştır.

- Teklif yasaladıysa, devam eden kayıp-kaçak davalarına ve tüketici hakem heyetlerindeki başvurularda da kayıp-kaçığın iptali ya da iadesine ilişkin başvurular sonuçsuz kalabilecektir. Teklif, mahkemelerin ve tüketici hakem heyetlerinin yetkisi

üzerinde kısıtlayıcı bir düzenleme getirmeyi amaçlamaktadır. Mahkemeler ve tüketici hakem heyetlerinin denetleme yetkisinin, itiraz edilen bedellerin düzenleyici işlemlere uygunluğunun denetimi ile sınırlanması hukuk devleti ilkesi ile bağdaşmamaktadır. Bu teklif, yargı önünde hak arama özgürlüğüne, kazanılmış haklara açıkça aykırıdır. Teklif, kayıp-kaçak bedellerinin tümüyle hukuksuz olduğu iddiasıyla dava yoluna gitme yolunu tıkamakta, artık tarifinin yüksekliği iddiasıyla dava yoluna gidilebileceğini ifade ederek hak arama ve yargı yolunu kısıtlamaktadır. Düzenleme yasalastığında, bu bedellere ilişkin itirazlar, şirketlerin tarife ve gelirlerinin EPDK'nın düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimiyle sınırlı olacaktır.

- Teklif, teknik kayıpların azaltılması ya da kaçakların takibine ilişkin kapsamlı bir model geliştirmek ya da bu alanda faaliyet gösteren, yazılım çalışmalarında bulunan kamu kurumları ve şirketlerle çalışmak yerine, bu kayıp-kaçakları vatandaşa fatura etmenin yolunu aramaktadır.

- Teklif, yasaya eklediği yeni tanımlar yoluyla; verilen yargı kararlarının, devam eden adli süreçlerin ve tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine sonuçlanan, tahsili beklenen tüm kayıp-kaçak iade kararlarını hiçe sayarcasına, “teknik ve teknik olmayan kayıp”, “sistem işletim maliyeti”, “dağıtım şebekesi”, “kesme-bağlama hizmet maliyeti”, “sayaç okuma maliyeti”, “reaktif enerji maliyeti”, “dağıtım sistemi yatırım harcamaları”, “perakende satış tarifeleri”, “son kaynak tedarik tarifesi” gibi tanımlarla, kayıp-kaçak, iletim vb. bedelleri tüketiciden almaya devam edeceğini ve yargı kararlarının bu tahsilatın önüne geçen hükümlerini sınırlayacağını ilan etmektedir.

- Teklif ile AKP, dağıtım şirketlerinin tüm kayıp-kaçak bedelleri gibi, yatırım harcamalarını da faturalarımıza yansıtmayı öngörmüştür. Teklifin ilk halinde, dağıtım şirketlerinin 2006-2010 dönemindeki yatırım harcaması tutarlarının da geriye dönük olarak 2016 yılı Ocak ayından itibaren faturalara yansıtılması öngörülmüş, önergemizle bu madde geri çekilmiştir. Teklifin son haliyle, yasanın yürürlük tarihinden sonraki yatırım harcamaları abonelere “dağıtım tarifesi” kapsamında ödetilecektir.

- Elektrik Piyasası Kanun Teklifi ile AKP, çevre mevzuatına tümüyle aykırı büyük yapılaşmalara 2019 yılına kadar cezadan muafiyet getirecek, ÇED mevzuatından istisna tutulacak yapılarla doğa talan edilecektir. Teklifte, nükleer enerji için çevre talanına imza atılmakta; kıyı ve imar, çevre mevzuatına aykırı hareket edilerek istisnalar getirilmektedir. Bu düzenleme, Anayasamızın 56 ncı maddesinde yer alan "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, korumak ve kirliliği önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir" hükmüne aykırıdır, devlet kendi yazdığı mevzuata uymayarak, çevre hakkını gözetmeyerek kamu yatırımlarını sürdürmeye ve özelleştirme politikası yürütmeye zorlanacaktır.

- Elektrik Piyasası Kanun Teklifi ile AKP, faturalardaki TRT katılım payının kaldırılmasına karşı çıkmış, 2013 yılı verileriyle, her yıl vatandaşın 800 milyon Lirasını almaya devam edecektir.

- Teklif, nükleer tesisi kurma uğruna, yapı denetimi mevzuatına aykırı biçimde istisnalar getirmekte, yerli ve yenilenebilir enerji için olanaklar varken, hukuksuz bir şekilde nükleer enerjiye yönelmektedir.

- Teklif, alışkanlık haline getirdiği "acele kamulaştırma" kararlarını genişletmekte, yurttaşların mağduriyetlerini arttırmaktadır. Buna göre; özel mülkiyete konu taşınmazlar yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi halinde, söz konusu alanlar üzerinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi uyarınca acele kamulaştırma yapılabilecektir.

- Kanun teklifi, yaklaşık 36 milyon abonenin elektrik faturalarındaki yükleri katlamannın yolunu aramaktadır.

- Elektrik Piyasası Kanun Teklifi ile AKP, kayıp-kaçağın alınmaması, TRT payının kalkması, üretimde kullanılan enerji bedellerinde KDV'nin sıfırlanması içerikli önergelerimizi reddetmiş, elektrik faturalarında yüzde 20'nin üzerinde bir indirimin önüne geçmiş, aksine enerji maliyetlerini ve yükü genişletmiştir.

KANUN TEKLİFİ HAKKINDA CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUBU'NUN GÖRÜŞÜ

Ülkemiz, enerji üretimi ve tüketimi ile enerji yatırımları ve enerji maliyetleri, enerji arz güvenliği ve yerli, yenilenebilir enerji üretim olanakları bakımından başarılı bir politikayla yönetilmemektedir. Sanayi, hizmetler, tarım ve inşaat sektörlerindeki enerji maliyetleri görece yüksek seyretmekte, enerji arz güvenliği derin açıklar yaşamaktadır.

Kalkınma süreçlerinde sürdürülebilir bir enerji arz güvenliğinin büyük önem taşıdığı yadsınamaz bir gerçektir. Enerji arzında dışa bağımlılığın azaltılması enerji arz güvenliğinin sağlanması açısından da önemlidir. Enerji arz güvenliğinin uzun dönemde teminat altına alınmasının en etkili yöntemlerinden birisinin, çeşitliliğin sağlanması olduğu düşünülürse, ülkemizin bu açıdan yetersiz bir konumda olduğu kabul edilmelidir. Enerji arzında çeşitliliğin sağlanması, enerji kaynaklarının ve teknolojilerinin çeşitlendirilmeleri kadar, arz mekanizmalarının ve arzı sağlayan ülkelerin çeşitlendirilmesiyle de gerçekleştirilmelidir. Bu bağlamda, jeopolitik özellikler de göz önüne alınarak ülkemizin coğrafi ve siyasi koşullarına en uygun ve en güvenilir ortaklarla bir enerji arzı için gerekli altyapıyı ihmal etmeden enerji stratejisinin oluşturulması gerekmektedir. Ancak Türkiye'nin enerji arzını çeşitlendirmede gerekli atılımları yaptığını söylemek halen mümkün değildir.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Strateji Planı ve Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı'nda öngörülen yenilenebilir enerji kurulu güçlerine ulaşabilmek için; 2014 yılı sonundaki kurulu güç değerlerine göre, 2019 yılında yüzde 65,4, 2023 yılında ise yüzde 117,4 oranında artış gerekmektedir. Bu plana göre, 2023'te Türkiye, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam elektrik üretimindeki payının en az yüzde 30'a kadar çıkarılmasını hedeflemektedir. Ancak EPDK'nın lisans verdiği ve yatırım sürecinde olan projelerin durumu ve lisanslama aşamasındaki santrallerin kaynak dağılımı göz önüne alındığında bu öngörüler çok gerçekçi değildir.

Türkiye'nin enerji üretim ve tüketim profilini incelediğimizde ise karşımıza şöyle bir tablo çıkmaktadır:

Dünyanın 18 inci, Avrupa'nın ise 7 nci büyük ekonomisi olan ülkemiz konu enerji olduğunda ne yazık ki istenen seviyelere ulaşamamıştır. Türkiye, gelişmekte olan ülkeler içerisinde, geçtiğimiz 13 yıllık dönemde enerji talep artışının en hızlı gerçekleştiği ülkelerden biri konumundadır. 1990 yılında Türkiye'nin enerji talebi 52.9 milyon ton eş değer petrol (TEP) iken, bu talep 2014 yılında 123,9 milyon TEP olarak gerçekleşmiştir. Bu birincil enerji talebi içerisinde doğal gazın payı yüzde 32,5; kömürün payı yüzde 29,2; petrolün payı yüzde 28,5; hidroelektrik ve hidroelektrik dışı kaynakların toplam payı ise yüzde 9,5-10'a yakındır. Birincil enerji talebimizin sektörlere göre dağılımına baktığımızda, bunun yüzde 30'unun çevrim sektöründe, yüzde 24'ünün konut ve hizmet sektöründe, yüzde 23'ünün sanayi ve yüzde 19'unun ulaştırma, yüzde 4'ünün ise diğer sektörlerde olduğunu görmekteyiz. 2023 yılında ise T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından birincil enerji talebimiz 218 milyon TEP olarak tahmin edilmektedir. Bu talepte kömürün yüzde 37, doğal gazın yüzde 23, petrolün yüzde 26, diğerler enerji kaynaklarının ise yüzde 12 civarı bir pay alması öngörülmektedir.¹

TMMOB Enerji Çalışma Grubu'nun "Türkiye Enerji Görünümü Raporu"na göre; yerli üretimin talebi karşılama oranı 1990 yılında yüzde 48 iken 2013 yılında %26.6'ya düşmüş, dışa bağımlılık artmıştır.² Hızla artan enerji talebinin karşılanabilmesi açısından ülkemizin dışa bağımlılığını azaltıcı, sürdürülebilir bir enerji politikası ne yazık ki oluşturulamamıştır.

Avrupa'nın 6 ncı büyük enerji piyasasına sahip olduğu resmi verilerle açıklanan ülkemiz, yukarıda özetlenen veriler ve beklentiler ışığında, özellikle yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarında henüz gerekli yasal hazırlığı ve kapsamlı yatırımlar ile teşvik modellerini tamamlayabilmiş değildir. Hukuk altyapısının, adalet mekanizmasının güvenden yoksun oluşu ve siyasal müdahaleye açık bir yargı düzeninin varlığı da enerjide yerli ve yabancı yatırımlarının sürekliliğini belirleyen olumsuz bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır.

¹ https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyona_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=1467

² http://www.mmo.org.tr/resimler/dosya_ekler/56d1e9323b67338_ek.pdf?tipi=3&туру=X&sube=0

Muhalefet şerhimize konu olan “İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve 7 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda görüşülme usul ve yöntemi de bu politikanın eksikliğinin bir göstergesidir.

Bakanlık sunumunda belirtildiği üzere; yenilenebilir enerji alanında oldukça önemli potansiyel barındıran, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı hedef verilerine göre ilave 10.000 MW güneş ve 15.000 MW rüzgar santralini devreye sokabilecek ülkemizde, kısa ve uzun vadeli yatırımlara yönelme seçeneği yerine, bu kanun teklifiyle birlikte, öncelikle nükleer enerjiyi çıkış yolu seçmek, sorunlu bir yöntemdir. Nükleer enerjinin çevre ve insan yaşamı ile yatırımlar konusunda barındırdığı tehlike ve riskler bir yana, nükleer enerjinin yasal altyapısına da kapsamlı düzenlemeler getiremeyen AKP Hükümeti, bazı kanunlardaki hükümlere istisnalar eklemek suretiyle nükleer enerjiye geçit yolu aramakta, kapsamlı bir enerji haritası üzerinden uzun soluklu projelere ise yeterince yönelmemekte, nükleer enerji tesislerinin yükselineceği bölgedeki çevre halkının haklı direnişini ve yerinde uyarılarını yeterince anlayamamaktadır.

Birçok sektör temsilcisinin yıllık beklenti raporları incelendiğinde ve hane ile işletmelere kesilen elektrik faturalarından şikayetçi olan vatandaşlarla yapılan görüşmelerde, ayrıca T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın verilerinde de ortaya konduğu üzere, enerjide ithalata bağımlılığımız azalmamakta, enerji maliyetleri hukuksuz gerekçelerle ve anlamsız yaklaşık 9 kalemde toplanan vergilerle, katılım paylarıyla, hizmet, kayıp-kaçak, dağıtım vb. bedellerle arttırılmakta, enerji fiyatları dünyaya kıyasla ülkemizde yüksek seyretmekte, yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelecek politikaların çevre ve insan yaşamıyla uyumlu ilerlemesi sağlanamamaktadır.

Üretimden tüketim sürecine kadar enerjinin üzerindeki yükler indirilmemekte, hatalı enerji politikalarının bir yansıması olan yanlış elektrik dağıtım özelleştirmesi kararları sonucunda devlet, AKP iktidarı eliyle, belli şirketlerin talep ve çıkarlarının maliyetini hukuksuz yasalar, kanun hükmünde kararname ve yönetmeliklerle vatandaşın bütçesinden karşılayan konuma sürüklenmektedir.

Bu koşullarda, enerji maliyetlerinin ve verimliliğinin yasal altyapısındaki boşluklar, enerji arz güvenliği ve enerjide dışa bağımlılık, bölgesel konumumuzu enerji sahasında iyi değerlendirmeye engel olan bir hatalı dış politika anlayışı, yerli ve yenilenebilir enerji üretimi ve yatırımının kolaylaştırılması için alınması gereken siyasal tavır sorunları, vatandaşların lehine sonuçlanmış yargı kararlarının uygulanmayışı ve dağıtım şirketlerinin kayıp-kaçak bedellerine ilişkin hkmetten talepleri enerji alanındaki önemli gündem konularındandır.

24. Yasama Döneminde, 28/01/2015 tarihinde TBMM'ye sevk edilerek ihtisas komisyonlarında görüşülen "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", 15 maddelik bir torba yasa niteliğindeydi. 709 sıra Sayısı ile bastırılan ancak yasama dönemi içinde kanunlaşmadan kadük olan bu tasarı, partimizin bir yılı aşkın süre önce hazırladığı muhalefet şerhinde bugün de geçerliliğini koruyan isabetli sorun tespiti ve çözüm önerileriyle doludur.

Bahse konu kadük yasa tasarısı, enerji alanında farklı kanunları düzenlemeyi öngörmüş; Akkuyu başta olmak üzere, askeri yasak bölgelerde ve TSK'ya tahsisli ve fillen TSK'nın kullanımında olan arazilerde, özel güvenlik blęesi ilan edilen yerlerdeki tesislerde, rafineri, petrokimya tesislerinde yapımı öngörülen tesis ve faaliyetler hakkında 3621 sayılı Kıyı Kanununun yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümlerini istisna tutmakta, nükleer santral projeleri için kurulacak tesis ve faaliyetleri de Kıyı Kanunu hükümlerinden muaf saymaktaydı.

2015 yılında, nükleer enerjide kapsamlı ve katılımcı bir ortamda gelişecek karar alma süreçleriyle değil, oldubitti mantığıyla hareket etmiş olan bu kadük tasarı, nükleer, kömür başta olmak üzere, belli yasalara gündelik çözümler getiren, uzun vadeli bir enerji politikası oluşturılmaktan kaçınan bakışla hareket etmiş, nükleer enerjiyi bakanlık bünyesinde yeni idari yapılanmalara gitmek yoluyla oturtabileceğini varsaymıştır.

Kadük olan ancak geçtiğimiz hafta komisyon üyelerine yeniden görüşülmek üzere dağıtılan bu tasarı, elektrik faturalarına yansıtılan ve hukuki bir dayanağı olmayan 9 kalemlik harcama yükünü vatandaşın ve üreten sektörlerin sırtından almak dururken, hukuksuzluğu mahkeme kararlarıyla tescillenen kayıp/kaçak bedellerini,

ayrıca sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim sistemi kullanım bedelini ve dağıtım bedelini tüketiciciye “yansıtma zorunda olduğunu” gerekçesinde belirtmiştir.

“Kayıp-kaçak miktarı”nı dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki fark olarak tanımlayan 24. Dönemdeki yasa tasarısı, EPDK tarafından belirlenen tarifelerin elektriğin üretimden tüketime kadar oluşan maliyetinin birleşmesi olarak saymaktadır. Bu tanım vergi, resim, harç vb. yükümlülükleri kapsamamakta, vergi yükleri ayrıca eklenmektedir.

Yıllardır tartışılmalı ve 24.Dönemde de kararlılıkla savunduğumuz kayıp-kaçak bedellerinin tüketiciciye ödetilmemesi önerimiz, komisyonda reddedilmiş, gerek 24.Dönemdeki tasarıya, gerekse aynı içerikle 26. Yasama Döneminde, 18/4/2016 tarihinde yeniden Meclis’e sunulan yasa tasarısında kayıp-kaçak bedellerinin faturaya yansıtılması, bunun yanında sayaç okuma bedeli, yatırım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli ve dağıtım bedelinin de tüketiciciye ödeteleceğine dair yasa düzenlemesi öngörülmüştür. Bu yolla, dağıtım tarifelerine teknik ve teknik olmayan kayıplar eklendiği gibi, “kesme-bağlama hizmeti”, “sayaç okuma hizmeti”, “aktif enerji maliyeti”, “faturalama”, “müşteri hizmeti maliyeti” adı altında ücret alınmasının yolu da aralanmıştır.

Komisionumuz, 24. Dönemde kadük olan ve 18/4/2016 tarihinde yeniden Meclis gündemine getirilen torba yasa niteliğindeki “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nı yeniden gündemine aldığı hafta, son derece hatalı bir uygulamayla karşı karşıya bırakılmıştır.

Komision Başkanlığı, tüm yasama sürecini ve İhtüzük kurallarını hiçe sayarcasına, sözde AKP Milletvekillerine ait olan, ancak aslında T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın hazırladığı yeni 27 maddelik yasa “teklifi”ni bu tasarıyla birlikte görüşmeye zorlanmıştır. Komisionun “ek gündem” başlığıyla milletvekillerine dağıttığı “İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve 7 Milletvekilinin Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, 15 maddelik yasa tasarısını açıkça boşa çıkarmış, tasarı hakkında çalışan

milletvekillere bu 15 maddelik tasarının değil, yeni sunulan 27 maddelik kanun teklifinin öncelikle görüşüleceği açıklanmıştır.

Ülke kalkınması açısından birincil önem arz eden böyle bir konunun, ciddiyet ve milli menfaatler ile vatandaşın haklarını gözetecek şekilde iktidar ve muhalefetin işbirliği içerisinde görüşülmesi gerekirken, iktidar kanadı muhalefeti konu hakkında son günde bilgilendirmiş, muhalefetin ve toplumun, sivil toplum örgütlerinin, meslek odalarının görüşünü aktarabileceği bir ortama olanak tanımamıştır. Örneğin, konu hakkında en yetkin meslek odası olan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası'nın Komisyon çalışmalarına davet edilmemesi bu açıdan kabul edilebilir bir tutum olmaktan hayli uzaktır.

Komisyon toplantısına bir buçuk gün kala dağıtılan ve tali komisyonlarda ayrıntısıyla tartışılmadan gündeme alınan 27 maddelik yeni yasa “teklifi” için düzenlenen bilgilendirme toplantısı, TBMM usullerini ve millet iradesini açıkça tanımayan bir usulle gerçekleştirilmiştir. Yaşanan garabetin en açık belgesi, 8 AKP Milletvekili tarafından verildiği iddia olunan “kanun teklifi” hakkındaki bilgilendirme dosyasının kapağında ve tüm içeriğinde “T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı” yazması, kısa bir düzenleyici etki analizinin yer alması, sunumunu ise sanki bu belge bir “kanun tasarısı”ymış gibi bakanlık bürokratlarının yapmasıdır.

Ayrıca gelecek kuşaklara duyduğumuz sorumluluk gereği, teklifin ciddi bir çevre boyutunun olduğu da göz önüne alındığında, teklifin Çevre Komisyonu tarafından görüşülmemesinin, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın komisyona görüş bildirmemesinin de telafisi güç zararlar doğurabilecek bir eksiklik olduğu unutulmamalıdır.

Komisyon çalışması sırasında muhalefet tarafından getirilen usul eleştirileri ve alt komisyon kurulması talebi, ilgili Bakanın çalışma takvimini bu teklifin görüşülmesine göre düzenlediği gerekçesi ile reddedilirken, Bakan'ın kendi sunuşunun ardından komisyondan ayrılması ise bu gerekçenin geçersizliğini göstermiştir. İlgili teklif incelendiğinde, nükleer santrallerden elektrik üretim ve dağıtımına, askeri alanlardan zeytinlik sahaların imara açılmasına, kayıp-kaçak bedelinden petrol boru hatlarına, transit geçişten Çevre ve Kıyı Kanununa kadar

birçok konuda düzenleme içerdiği görülmektedir. Teklif maddelerinin her biri üzerinde titizlikle çalışılması gereken düzenlemeleri içermektedir.

Ayrıca Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu'nun teklif üzerine görüşünün Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyelerine, görüşmeler başladıktan sonra, muhalefet üyelerinin itirazı üzerine dağıtılması da iktidarın konuya ilişkin ciddiyetsiz tutumunun bir diğer göstergesi olmuştur.

24. Dönemde kadük kalan “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın yenilenmesi talebi Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun imzasını taşıyan 18/04/2016 tarihli yazıyla TBMM Başkanlığı'na iletilmiştir. Tasarı 21/04/2016 tarihinde Komisyonumuza iletilmiş, 28/04/2016 tarihli toplantı gündemine alındığı bilgisi ile birlikte 25/04/2016 Komisyon üyelerine gönderilmiştir. Ancak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 24/04/2016 tarihinde Tufanbeyli Santrali'nin açılış töreninde yaptığı cari açığın azaltılması için yerli kömür üretiminin kullanılmasından yana olduğu konuşmanın hemen akabinde hazırlanan bir kanun teklifi 25/04/2016 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulmuştur. Yukarıda bahsedilen ve kadük olan kanun tasarısının 6 maddesi dışındaki 9 maddesini aynen kapsayan, ilaveten yerli kömür kullanımına, yenilenebilir enerjiye ve doğalgaz piyasasına yönelik maddeleri de içeren söz konusu 2/1081 Esas Numaralı Kanun teklifi aynı gün hızla Komisyon'a iletilmiştir. Komisyon görüşmelerinde de tasarı yerine teklif esas alınmıştır. Tüm bu süreç ülkemizin enerji politikalarının Saray ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında belirlendiği, yürütme erkinin başının ve önemli bir bölümünün bu politikanın dışında kaldığı gerçeğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Vatandaşların ve işletmelerin üzerindeki enerji yükünün, maliyetlerin azaltılması, mahkeme kararları doğrultusunda kayıp-kaçak bedellerinin faturalara yansıtılmaması adına hukuki süreçleri dikkate alarak yasa teklifi verme hakkı bulunan AKP Milletvekilleri, kendilerinin hazırlamadıkları fakat imza attıkları yasa teklifiyle belli kurum, kuruluş ve şirketlere Kıyı Kanunu muafiyeti, nükleer enerji tesisleri için kolaylık sağlarken, ÇED kararlarına uymayan şirketlere (kamu ve özel) 2019 yılına kadar zaman tanırken, kendileri dahil olmak üzere vatandaşlarımızın elektrik

faturalarına ek yük bindirmişler; kayıp-kaçak bedellerinin vatandaşa iadesini zorlaştıracak, yasa yoluyla elektrik dağıtım firmalarının altyapı yatırım masraflarını vatandaşın karşılmasına yol açacak bir metni imzalamışlardır.

Her fırsatta özellikle bürokratik vesayete eleştiri getirerek iktidarını pekiştirmeye çalışmış AKP kadrolarının, imza attıkları kanun teklifinin içeriğinden habersiz oluşu, komisyon sürecinde de önermeleri kendilerinin değil bürokratların hazırlayarak imzaya açması ve yasa teklifinin içeriğinin Bakanlık bürokratları tarafından açıklanması, bizzat AKP kadrolarının bürokratik vesayete teslim olduğunun resmidir.

26/04/2016 tarihinde, 27 madde halinde Komisyon üyelerine dağıtılan ve komisyondaki değişikliklerle birlikte 29 maddeye ulaşan kanun teklifi, 15 maddesini kadük olan tasarıdan almakta, enerji alanında yeni istisna ve muafiyetlerle birlikte toplamda 12 kanunda değişiklik öngörmektedir:

- 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu
- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu
- 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu
- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu
- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu
- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu

- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun
- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu
- 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu

Kanun teklifinin enerji alanında düzenlemeler getirmiş olması, bu teklifin bir torba yasa içeriği taşıdığı gerçeğini değiştirmemektedir. Başbakan'ın şahsında ve Komisyon Başkanı'nın bu yasa teklifi gelene kadarki açıklamalarında komisyonun uyumlu çalışması örnek gösterilirken, bu torba yasa tavrı Komisyonun tüm uyumlu çalışma ortamını bozmuş, kasım ayından bu yana Plan ve Bütçe Komisyonu'nda beş defa denenen torba yasa bağımlılığı, bu kez de Sanayi Komisyonu'nda kendisini göstermiştir.

Yasa teklifi, işleyişini değiştireceği her bir enerji alanı için ilgili komisyonlarda kapsamlı biçimde tartışılmadan, düzenleyici etki analizleri Plan ve Bütçe Komisyonu ile Çevre Komisyonu'nun katkılarıyla gözden geçirilmeden ele alınmış, alt komisyon kurulması ve bir haftalık ertelemeyle görüşülme talepleri bir oldubittiyle reddedilmiştir. 26. Dönemde şimdiye kadar TBMM'ye gelen yasal düzenlemeler içinde mali yükü en fazla yasal düzenlemelerden biri olan bu kanun teklifinin tüm itirazlarımıza karşın Komisyondan hızla geçirilmesi manidardır.

CHP Milletvekillerinin teklifle ilişkili olumlu yönde verdiği önergeler reddedilmiştir. Kanun teklifi kapsamına giren önergelerimizde ve teklifle birleştirilen kanun tekliflerimizde yer bulan, elektrik faturalarındaki yüzde 2'lik TRT katılım payının kaldırılması, kayıp-kaçak bedellerinin faturalardan alınmaması, alınmış kayıp-kaçak bedellerinin 2005 yılına dönük olarak ayrı bir emsal mahkeme kararı olmaksızın abonelere iadesi, gerçek ve tüzel kişi ayrımı gözetilmeksizin tüm işletmelerde tüketilen enerjiden tahsil edilen KDV'nin kaldırılması yönündeki önergelerimiz, AKP oylarıyla reddedilmiştir.

Gerek kanun tekliflerimiz, gerekse komisyondaki önergelerimizde elektrik enerjisi üzerindeki maliyetleri çok açık biçimde şu gerekçeleri sayarak paylaştık:

“Ülkemizde enerji maliyetleri, gerek hanelerde, gerekse işletmelerde son derece yüksek bir kalemi bulmaktadır. Hanehalkları ile işletmelerin bütçelerinden enerjiye ayırdıkları yüksek pay, yapılması gereken tasarruf ve yatırımları kısmakta, maliyetleri ve masrafları arttırmakta, zaten pahalı olan enerji bedeli, bir de kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli ve iletim bedeli vb.adı altında çok daha fazla artmaktadır.

Önergelerimiz yoluyla, birbiriyle bağlantılı kanunlarda enerji maliyetlerini arttıran düzenlemelere ilişkin değişiklikler öngörülmüş; gerek üretim alanlarında, gerekse hanelerde elektrik faturalarına yansıtılan ve kamuoyunda yıllardır tepki çeken ek yükler hafifletilmesi amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda; 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda değişikliğe gidilerek, hane ve işletmelerde abonelerin elektrik faturalarının maliyetini arttıran unsurlarda düzenleme yapılmalı, yılda 800 milyon Lirayı aşan tutardaki elektrik faturalarından yüzde 2 oranında kesilen TRT katılım payları kaldırılmalıdır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda yapılmasını önerdiğimiz değişikliklerle, abonelerden kayıp/kaçak ve sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli ve iletim bedeli adı altında tahsil edilen bedellerin artık elektrik faturalarına yansıtılmayacağı hüküm altına alınmalıdır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yapılmasını önerdiğimiz değişikliklerle, ayırım gözetmeksizin, tüm işletmelerde ticari amaçla kullanılan enerji dağıtım hizmetinden alınan KDV oranlarının sıfırlanarak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesindeki istisna hükümleri arasında sayılması amaçlanmıştır. Bu sayede üretim ve satış ile pazarlama üzerindeki enerji kaynaklı yüklerin vergi istisnası yoluyla doğrudan hafifletilmesi, ayrıca maliyetlerdeki düşüşün bedellerde nihai tüketiciye kadar yansıtılması öngörülmüştür.

3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda öngörülen değişiklikle, elektrik faturalarına yansıtılan yüzde 2 tutarındaki TRT katılım paylarının yasal dayanağını oluşturan maddelerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.”

Enerji pahalılığından ötürü zaten yeterince maliyet ve bütçe sorunu yaşayan hanehalklarının ve sektör temsilcilerinin, bir de elektrik enerjisi hasılatından TRT’ye ayrılacak pay yoluyla tümüyle anlamsız, hukuka aykırı bir ödemeye kanun yoluyla zorlanması, ekonomik açıdan, devlet eliyle daha güç bir durumla karşı karşıya bırakılmalarına yol açmaktadır. Elektrik kullanım bedellerinden TRT adına alınan - vergiler hariç- yüzde 2’lik pay, sanayi üretimi ve yatırımlarını olumsuz etkilediği gibi, ürün maliyetlerini arttırmak suretiyle, nihai tüketiciye kadar uzanan bir pahalılık zincirine zemin hazırlamaktadır.

Bu açıdan, gerçek ve tüzelkişilerin kamuya ödeyeceği bedellerin hukuka aykırı düzenlemelerle yasallaştırılması, özellikle sektörel üretimin en temel girdilerinden olan elektrik enerjisinin tüketimiyle ilişkisiz olan zorunlu TRT paylarının elektrik faturalarına yansıtılarak tahsil edilmesi asla kabul edilemez. Elektrik enerjisi gelirlerinden TRT adına kesilen payların yarattığı olumsuz durumlar yıllardan bu yana tartışılmış ancak çözüm konusunda somut adımlar geciktirilmiştir. Sorunun aşılması adına, bahse konu TRT paylarının yasal dayanağını oluşturan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun ilgili maddelerinin tümüyle yürürlükten kaldırılması gerekmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi’nin birçok milletvekilinin benzer nitelikleri taşıyan önerge ve kanun tekliflerine karşın, AKP kadrolarının hazırladığı teklif, maliyetleri ve faturaları düşürmek bir yana dursun, vatandaş üzerindeki maliyetleri bütünü arttıracak bir içerik taşımaktadır. Buna göre;

Teklifin 2 nci maddesiyle; Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununun 27 nci maddesine ekleme yapılmakta, Akkuyu Nükleer Santrali başta olmak üzere, yapılacak diğer nükleer santraller, askeri yasak bölgeler, özel güvenlik bölgeleri ilan edilen yerlerdeki tesisler, TSK’ya tahsisli ve fiilen ordunun kullanımındaki araziler, kamu ve özel sektörün rafineri, petrokimya tesisleri ve

eklentileri Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutmaya kazanılan arazilere ilişkin yapılaşmayı sınırlamalarından istisna tutulmuştur.

Yasa teklifinin 2 nci maddesiyle; askerî yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ait araziler, harekât ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler ile tahsisli ve fiilen kullanımında olan özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerdeki tesisler, rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile nükleer santral projeleri kapsamında yapılması öngörülen tesisler ve faaliyetler hakkında Kıyı Kanunu ile Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'un kısıtlayıcı hükümleri etkisiz hale getirilmektedir.

Çağdaş insanlık, enerji ihtiyacını güneş, rüzgâr, jeotermal gibi yenilenebilir-sürdürülebilir kaynaklarından temin etme yolunda hızla ilerlemektedir. Nükleer enerjinin maliyeti çok yüksektir. Mersin Akkuyu Nükleer Santrali için Ruslara alım garantisi verilen elektrik fiyatı KDV hariç 12 sent/ABD dolarıdır. Güneş enerjisi maliyeti ise 5 sent/ABD dolarıdır. Bu fiyatlara nükleer santral sökülme maliyeti dâhil değildir. Söküm maliyetinin en az yapım maliyeti kadar olacağı iddia edilmekte, öldürücü ve milyonlarca yıl doğada kalan zararlı nükleer atıklar yok edilememektedir. Radyasyon, bu öldürücü yok edici etkileri maliyete dâhil değildir.

Nükleer enerji kurulumu, üretimi, sökülme ve atıkların saklanması dışa bağımlıdır. AKP iktidarı, yukarıda saydığımız olumsuz özelliklere rağmen, bu kanun teklifiyle, nükleer enerjiye zeytini de kurban etmek üzeredir.

Enerjide Türkiye'nin ihtiyacı, enerjinin etkin kullanımı ve yerinde üretim-kullanımıdır. 4800 MV gücünde Akkuyu Nükleer Santrali (şimdilik) 25 milyar ABD Dolarına mal olmaktadır. 3000 MV gücünde güneş enerji santrali (Konya'da planlanan) 6 milyar ABD Dolarına mal olmaktadır. Yukarıda anlatılan olumsuz yanların hiçbirisi hesaba katılmasa bile sadece son iki rakamı duyan, bilen herhangi bir insan neyin daha doğru olacağına karar verecektir. Zeytinlik alanları talan edecek şekilde Komisyondan geçen düzenleme, insan haklarına ve Anayasamıza aykırıdır.

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı'nın raporuna göre de, 2015 yılında yenilenebilir enerji kapasitesi 152 gigawatt'lık (GW) artış ile yüzde 8.3 büyümüştür.³ Türkiye'de ise yenilenebilir enerji kaynaklarındaki tüketim bir önceki yıla göre 2014'te yüzde 21.7 oranında azalarak 2.8 milyon TEP olarak gerçekleşmiştir.⁴ Kısacası; dünya, sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir enerji politikaları için yenilenebilir enerjilere ağırlık verirken, ülkemiz bu yarışta geri kalmakta ve dünyanın terk etmeye hazırlandığı bir teknolojiye yatırım yapmak istemektedir.

Üyesi olmak için çabaladığımız Avrupa Birliği'nin de temel enerji politikasının "temiz, sürdürülebilir ve güvenilebilir enerji" ilkeleri üzerinde yükseldiğini de düşünürsek, teklifin ilgili maddesiyle getirilen istisnaların ülke menfaatleri ile her alanda çeliştiği açıktır.

Anayasal çevre hakkı ve enerji kaynaklarının hukuka, doğaya uygun kurulumunun, işletiminin sağlanması yasama organının temel hedefi olması gerekirken, Meclis yürütme organından gelen bir kanun "teklifi"ne art arda ekler yapmak suretiyle açıkça kendi çıkardığı yasalara kendisi istisnalar getiren bir çelişkiye sürüklenmektedir.

Kanun teklifinin 2 nci maddesinde Kıyı Kanununa ilişkin yapılaşma istisnası getiren düzenlemelerin özelde Akkuyu Nükleer Santrali için yapıldığı belirtilmesine karşın, Komisyonun ilerleyen aşamalarında bu istisnalar genişletilmiş ve düzenleme önce askeri yasak bölgelerin, ardından petrokimya tesisleri ve rafinerilere, en sonunda da zeytinlik sahalarda yapılaşmanın olanaklı kılınmasına kadar genişletilmiştir.

Ayrıca değişikliğin ilgilendirdiği rafineri, petrokimya tesislerinin sayısına ve nerelerde kurulabileceğine ilişkin bir bilgi ya da öngörünün komisyonla paylaşılmaması da üzerinde düşünülmesi gereken bir eksikliktir. Dünyada son yıllarda yenilenebilir enerjiye ağırlık verilirken Cumhuriyet Halk Partisi'nin görüş ve tutumu dünya piyasaları ile rekabet edebilecek bir sanayi sektörüne güç verebilecek, asgari

³<http://www.irena.org/menu/index.aspx?mnu=Subcat&PriMenuID=36&CatID=141&SubcatID=1719>

⁴<http://www.bp.com/content/dam/bp/pdf/energy-economics/statistical-review-2015/bp-statistical-review-of-world-energy-2015-full-report.pdf>

bir dışa bağımlılıkla uygulanabilecek sürdürülebilir bir enerji politikasının yürütülmesidir.

Özellikle teklife son anda eklenen Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un kısıtlayıcı hükümlerinin etkisiz hale getirilmesi, AKP'nin tarıma ve çiftçiye bakışının bir göstergesidir. Gerek 24. Dönemde, gerekse bu yasama döneminde Komisyonumuzda görüşülen tasarılar da yer almayan, ancak bu kanun teklifine son anda eklenen bir ibareyle, zeytinlik sahalarda da nükleer santral tesis ve faaliyetlerinin yapılmasının yolu açılmaktadır. 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanununun sınırlayıcı ve çevreyi, zeytincilik faaliyetlerini koruyan katı hükümlerini nükleer santral kurmak adına esneten bu düzenleme son derece sorunludur. “Zeytinlik saha” tanımının kapsamının değiştirilmesine ve bu yolla zeytinliklerin maden arama faaliyetlerine açılmasına dönük yasa tasarılarının yıllardır her komisyon görüşmesinde büyük bir toplumsal tepki topladığı için Çevre Komisyonundan geri çekildiği düşünüldüğünde, nükleer santrallerin faaliyetine ilişkin böylesine kritik bir kararı Çevre Komisyonunda tartışmadan son dakika önergesiyle ekletmenin hukuki, çevresel, ekonomik ve vicdani yükü çok ağırdır.

Getirilen istisnaların diğer ayağı **teklifin 3 üncü maddesinde** açığa çıkmakta, nükleer santral sahalarında kurulacak yapılar için aranacak imar mevzuatı hükümleri de istisna kapsamına sokulmaktadır. Teklifin ilk halinde “Yapı Denetimi ve Yapı Ruhsatı”, nihai halinde “Yapı Denetimi” başlığıyla anılan düzenleme, 2690 Sayılı Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) Kanununa eklediği madde ile, nükleer santral sahalarındaki yapılarda yapı denetimine ve İmar Kanunu kapsamındaki fenni mesuliyete ilişkin hükümleri istisna tutmaktadır. Teklif, nükleer sahasında yapılaşmayı bu denli mevzuattan bağımsız tutarken, yapı denetimi için TAEK'in yetkilendirdiği firmalarla nükleer lisans sahibi kuruluşun hizmet sözleşmesi imzalayacağını belirtse de, tanınan istisna böylesi bir denetimi açıkça göstermelik bırakmaktadır. Ayrıca, teklif, hizmet sözleşmesinin usul ve esaslarına dair yönetmeliğin çıkış tarihini bir yıllık takvime yayarak yapı denetimini nükleer uğruna işlevsizleştirmektedir.

Teklifin 4 üncü maddesinde kullanılan "milli menfaatler" ile "modern teknoloji" terimlerinin muğlaklığı da yasama tekniği ile bağdaşmamaktadır. Bu terimlerin içinin doldurulması ile ilgili uygulama süreçlerinde doğabilecek sıkıntılar konusunda hükümetin gerekli öngörüyü sağlayamadığı düşünülmektedir.

Teklifin 9 uncu maddesi ile 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin 5 numaralı alt bendi ile dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgelerinin kapsamının Kurul tarafından ihale olmaksızın yeniden belirlenebilmesi ya da genişletilebilmesi öngörülmüştür, ancak bu düzenleme suiistimale açık bir düzenleme olduğu kadar, şeffaflık ilkesiyle de çelişmektedir.

Teklifin 15, 21 ve 26 ncı maddelerinde getirilen tanımlar ve geçici hükümlerle birlikte düşünüldüğünde amacın elektrik dağıtım şirketlerinin zararının tüketiciler yani vatandaşlarca karşılanmasını sağladığı çok açık bir gerçektir. Teklifin 15 inci maddesi "teknik ve teknik olmayan kayıp" tanımını getirirken, kamuoyunda sıkça tartışma konusu olan kaçak elektriği "teknik olmayan kayıp" adı altında gizlemeye çalışmaktadır.

Yasa teklifinin bir başka hükmüyle, **16 ncı maddede** yenilenebilir enerji kaynakları için yeni koşullar ve istisnalar getirilmektedir. Ülkemizin bulunduğu coğrafyada yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının önemi dikkate alındığında, buna ilişkin yatırım ve saha tespitlerinin hak sahiplerini mağdur etmeden gerçekleşmesi elzemdir. Ülkemizde ilave 10.000 MW güneş ve 15.000 MW rüzgar santrali için yatırım tutarının yaklaşık 40 milyar ABD Doları bulması, üretilecek elektrik enerjisinin yaklaşık 60 milyar kWh olması, 30 yıl içinde yaklaşık 85 milyar ABD Doları tutarında doğal gaz ithalatını engellemesi öngörülmektedir. Toplam enerji dışa bağımlılığımız içinde, 2015 yılı enerji ithalatımızın 38 milyar Dolar; bunun yüzde 43'ünün de doğal gaz, yüzde 32'sinin petrole, yüzde 21'inin kömüre bağlı olduğu düşünüldüğünde, yenilenebilir enerji gereksinimimiz açıkça ortaya çıkmaktadır. Ülkemiz izlenen yanlış dış politikanın da etkisiyle kriz yaşadığı Rusya ile öncelikle doğal gaz darboğazının eşğine gelmiştir. Toplam doğal gaz ithalatımız içinde Rusya Federasyonu'nun payı yüzde 55, İran ve Azerbaycan'ın toplam payı ise yüzde 30 dolayındadır.

Biz, tüm bu veriler ışığında, rüzgâr ve güneş enerjisinden elektrik üretmenin yanı sıra bu alanda teknoloji üreten güneş panellerini, rüzgar türbinlerini tasarlayan ve ihracatçı konumuna gelebilmeliyiz. Gerek yasal mevzuatımız, gerekse uygulanan teşvikler ve yenilenebilir enerji konusundaki teknolojik birikimimiz, konuya kapsamlı bir bakış açısı getirmekten uzak olduğunu göstermektedir.

Teklifin 16 ncı maddesi, yenilenebilir enerji kaynakları üzerine kurulacak tesislerdeki aksam için yerli malı alım şartının yönetmelikle düzenleneceğini belirtirken, devamında, 6446 sayılı Yasanın 5 inci maddesine eklediği (13) üncü fıkra yoluyla, özel mülkiyete konu taşınmaz alanın yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi halinde, bu alanlarda “acele kamulaştırma” yapılabileceği belirtilmiştir.

AKP döneminde, farklı gerekçelerle toplu acele kamulaştırma kararlarının Resmi Gazetede ki sayısının çok büyük ölçüde arttığı ve hak sahiplerinin büyük bölümünün acele kamulaştırma yolunun suiistimale uğratıldığı düşüncesiyle yargı yoluna başvurduğu düşünüldüğünde, bu defa yenilenebilir enerji kaynak alanı olduğu gerekçesiyle, olağan kamulaştırma yollarının değil, acele kamulaştırmaya başvurulmasının artık bir istisna değil kural haline gelmeye başlayacak olması olması düşündürücüdür.

Teklifin 17 nci maddesindeki düzenlemeyle 6446 sayılı kanunun 6 ncı maddesine eklenen fıkrayla yeni bir aşamaya geçilmekte, yürürlükteki mevzuatta üretim tesisleri için alınacak üretim lisansı, bu üretim sahasının mülkiyet ya da kullanım hakkının elde edilmesine ve idareye bildirilmesine bağlıydı. Komisyon da kabul edilen haliyle, önce üretim lisansı alınabilecek, ardından belli sürede mülkiyet hakkı ya da kullanım hakkının olduğuna dair belge idareye sunulabilecektir. Bu maddeyle nükleer enerji üretim tesislerinin üretim tesisi ile doğrudan ilgisi olmayan yapılarının inşasına lisans alınmadan başlanabileceği hükmü getirilmektedir. Ancak AKP iktidarının 14 yıllık geçmişine bakıldığında bu madde hükmünün suiistimale ve kötü kullanıma ne kadar açık bir hüküm olduğu ve özellikle kıyılarımızın ciddi bir talan riski altına sokacağı kabul edilmelidir.

Elektrik Piyasası Kanununda CHP Milletvekilleri kayıp/kaçak, iletim vb. bedellerinin faturalara yansıtılamayacağına, hatta geriye dönük iadesine yönelik

kanun teklifi verirken, bu tasarı kayıp/kaçak bedellerini zorunlu biçimde tahsil edilecek bir yasa altyapısına büründürmekte, 21 inci maddesinin (4) üncü fıkrasıyla, elektriğe ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini abonelere yansıtacağını belirtmekte, bu bedellerden herhangi birini ödememekte ısrar eden, hukuki yollara başvuran abonelerin elektriğini kesmenin yasa yolunu açmaktadır.

Yasa teklifinin 21 inci maddesi, verilen yargı kararlarının, devam eden adli süreçlerin ve tüketici hakem heyetlerinin tüketici lehine sonuçlanan, tahsili beklenen tüm kayıp-kaçak iade kararlarını hiçe sayarcasına, “teknik ve teknik olmayan kayıp”, “sistem işletim maliyeti”, “dağıtım şebekesi”, “kesme-bağlama hizmet maliyeti”, “sayaç okuma maliyeti”, “reaktif enerji maliyeti”, “dağıtım sistemi yatırım harcamaları”, “perakende satış tarifeleri”, “son kaynak tedarik tarifesi” gibi tanımlarla, kayıp-kaçak, iletim vb. bedelleri tüketiciden almaya devam edeceğini ve yargı kararlarının bu tahsilatın önüne geçen hükümlerini sınırlandıracağını ilan etmektedir.

Kanun teklifi, özellikle 21 inci maddesinin (4) üncü fıkrası ile 6446 sayılı Kanuna yeni tanımlar getirmek suretiyle, dağıtım şirketlerinin üzerindeki yükü vatandaşın faturalarına yansıtmanın formülünü yazmakta, açıkça hukuk devleti ilkesiyle çelişmekte, yargı kararlarının takdir yetkisini sınırlandırarak anayasa aykırılık içermektedir.

Teklifin 21 inci maddesi ile vatandaşa yüklenecek olan yük daha da belirsizleştirilmiş, 6446 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (ç) bendinde “dağıtım tarifeleri” tanımlanırken "dağıtım sistemi, yatırım harcamaları, sistem işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi..." bedellerin tüketicieye yansıtılmasına olanak tanınmakta, "gibi" bağlacı yoluyla, yansıtılacak bedellerin kapsamı konusunda tüketici aleyhine bir muğlaklık oluşturulmaktadır. Ayrıca aynı bentte, dağıtım tarifeleri içerisinde maliyet ve hizmet bedelleri dışında bir unsur yer almayacağı belirtilerek kaçak elektrik bedeli sanki elektrik dağıtımının bir maliyet unsuruymuş gibi sunulmaya çalışılmaktadır. Oysa kaçak elektrik hiçbir koşulda elektrik dağıtımının bir maliyet unsuru olamaz.

Teklifin 21 inci maddesi, 26 ncı maddede düzenlenen Geçici 20 nci maddeyle birlikte ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan itiraz başvurularında ve açılan davalarda, tüketici hakem heyetlerini ve mahkemelerin yetkilerini daraltan teklif, ürün veya hizmet bedellerinin, EPDK'nın düzenleyici işlemlerine uygunluk denetimiyle sınırlamaktadır.

Bunun anlamı açıktır: Teklifin 21 inci maddesinin (4) üncü fıkrasının (10) uncu bendine göre; tüketiciler, kayıp/kaçığın yasaya aykırı olduğu iddiasıyla kayıp/kaçak kaleminin kendisine değil, bunun uygulamasındaki bazı teknik sorunlara ve tarifelere yönelik olarak mahkemeye ya da tüketici heyetlerine itiraz edebilecektir.

Teklifin 21 inci maddesi ile 6446 sayılı kanununun 17 nci maddesine eklenen "kurum tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır" hükmü, vatandaşın hak arama hürriyetini engelleyen bir diğer düzenlemedir. Tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin gelir ve tarifelere ilişkin karar verme yetkisinin sınırlarını kanun yoluyla çizmeye çalışan bu teklif, açıkça vatandaş aleyhine işleyecek, hak arama özgürlüğünün özüne dokunacaktır. Teklif yasalasarsa, yapılacak itirazların artık kayıp-kaçak bedellerinin hukukiliğini ya da iptalini kapsayamayacağını hüküm altına almaktadır. Düzenleme yasalastığında, bu bedellere ilişkin itirazlar, şirketlerin tarife ve gelirlerinin EPDK'nın düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimiyle sınırlı olacaktır.

Yasa teklifi, özetle, yargı yoluyla kazanılan hakları yasa yoluyla geri almaktadır. Mahkeme ve tüketici hakem heyetlerinin vatandaşı koruyan kararlarına kanun yoluyla duvar örmekte, hak arama kanalı daraltılmakta, kanuna eklenen yeni tanımlar yoluyla kayıp-kaçak iadelerine ilişkin tüm hukuki güvenceler, yasa maddeleri bir dolgu malzemesine dönüştürülmek suretiyle tıkanmaktadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21/05/2014 tarihli ve 2013/7-2454 Esas No'lu, 2014/679 sayılı Kararı ile 2014/7-1884 Esas No'lu 2014/1045 sayılı Kararı da göstermektedir ki, çeşitli yargı mercilerince alınmış yargı kararları dağıtım

şirketlerinin takip ve tahsil etmekle yükümlü oldukları kayıp ve kaçak elektrik bedelinin, borcunu düzenli ödeyen tüketiciye yüklenmesinin anayasa ve yasalar ile hukukun temel ilkelerine aykırı olduğunun altını çizmektedir. Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen teknik kayıp ile başka kişiler tarafından bedel ödmeden, kanundışı yollarla kullanılan elektrik bedellerinin (Yargıtay Kararında "hırsızlamak" olarak geçer), kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gidilmesinin hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmadığı mahkeme kararlarıyla da sabitleştirilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2013/7-2454 Esas No'lu ve 2014/679 sayılı Kararı, teknik kaybın bedelinin tüketiciye yüklenmesindeki yanlışlığa şu gerekçe ile dikkat çekilmiştir:

"Hem bu hal, parasını her halükarda tahsil eden davacı Kurum'un çağın teknik gelişmelerine ayak uydurmasına engel olur, yani davacı kendi teknik alt ve üst yapısını yenileme ihtiyacı duymayacağı gibi; elektriği *hırsızlamak* suretiyle kullanan kişilere karşı önlem alma ve takip etmek girişimlerde de bulunmasını engeller. Oysa ki, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevi de bizzat enerjinin sahibi bulan davacıya aittir."

Aynı kararın altını çizdiği bir husus da abonelerin faturalarına yansıtılan kayıp-kaçak bedelinin hangi miktarda olduğunun apaçık denetlenebilmesi ve hangi hizmetin karşılığında ne bedel ödediğini bilmesi, kısacası şeffaflığın hukuk devletinin vazgeçilmez unsurlarından olduğudur.

Özetle; Teklifin 15, 21 ve 26 ncı maddeleri; Anayasanın hukuk devleti ilkesini koruma altına alan 2 nci, devletin temel amaç ve görevlerini belirleyen 5 inci, ceza sorumluluğunun şahsiliğini belirleyen 38 inci ve tüketicilerin korunmasını bir ödev olarak yükleyen 172 nci maddelerine açık aykırılık taşımaktadır.

Anayasaya aykırılık içeren Teklifin kayıp ve kaçak elektrikle ilgili düzenlemelerine teknik açıdan yaklaşacak olursak;

“Kayıp” elektrik makul bir boyutta olmak kaydı ile tüm dünya ülkelerinde gerçekleşebilen, elektriğin dağıtımı için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen kaybı ifade eder. “Kaçak” ise yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucu meydana gelen kayıp miktarı, yani elektriğin usulsüz ve hukuksuz tüketimi anlamına gelmektedir.

Dünya Bankası verilerine göre; elektrik *kayıp* miktarı OECD ülkeleri içerisinde ortalama %6.4 iken bu oran ülkemizde 2001-2005 döneminde %14 iken günümüzde %15'e çıkmıştır.⁵

Kayıp-kaçak miktarının artması ile birlikte tüketiciye yansıtılan yük de artmış, bunun sonucunda çok sayıda tüketici yasal yollara başvurarak bu hukuksuz uygulamanın son bulması ve geçmişte ödediği kayıp kaçak bedellerinin iadesini talep etmiş, yukarıda alıntılanan yargı kararları yoluyla talepleri olumlu sonuç vermiştir. Bu kararlar sonucunda dağıtım şirketlerinin iktidar üzerinde kurduğu muhtemel baskının neticesi de teklifin 15, 21 ve 26 ncı maddelerinde kendisini göstermiştir. İletim hatlarını tam anlamıyla yenilemekten, donanımlarını teknik ilerlemelerle uyumlaştırmaktan kaçınan, tahsilatı gerçekleştirme safhasında gerekli başarıyı sergileyemeyen dağıtım şirketlerinin faturasının tüketicilere yani vatandaşlara yüklenmek istenmesi, sosyal devlet ilkesiyle de çelişmektedir.

Kanun teklifi, yargı kararlarına karşın, kayıp-kaçağı, sayaç okuma bedelini teknik olarak makul göstermekte, kaynak tedarik tarifesi, aktif enerji maliyeti, faturalama, müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmeti maliyeti gibi son kaynak tedariki kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetlerin bedelini de tüketicilere yüklemektedir.

Teklifin 26 ncı maddesinin (Değişikliklerden önce 24 üncü maddesi) ilk halinde yer alan Geçici 20 nci maddenin (a) fıkrası; “dağıtım, sayaç okuma,

⁵<http://data.worldbank.org/indicator/EG.ELC.LOSS.ZS>

perakende satış hizmeti, iletim ve kayıp-kaçak bedellerine ilişkin olarak; mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına göre dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadelerin ve mahkeme kararında yer alan giderlerin abonelerin faturalarına yansıtılacağını” içermektedir. Teklifin ilk hali, bu bedellerin tüketiciden tarife yoluyla tahsil edilmesine açıkça zorunluluk getirmiş, dağıtım şirketleri lehine, vatandaş aleyhine bir çerçeve çizmiştir.

Teklifin komisyona sunulan ilk halinde amaç dağıtım şirketlerince bugüne dek vatandaşa yargı kararları gereğince iade edilen kayıp kaçak bedellerinin de borcunu düzenli ödeyen dürüst vatandaşa bir ceza olarak yüklenmesini öngörüyor iken, komisyon çalışmaları sırasında muhalefetin yoğun baskısı ve uyarısı neticesinde ilgili düzenleme kısmi olarak teklif metninden çıkarılmıştır. Her ne kadar bu bir geri adım olarak kabul edilebilirse de teklifin geri kalan düzenlemelerinin bundan sonraki süreçte vatandaş üzerinde ciddi bir yük oluşturacağı açıktır.

Teklifin elektrik faturalarıyla ilgili düzenlemesinin arka planında vatandaşın değil, belli dağıtım şirketlerinin mağduriyetini önleme düşüncesi yatmaktadır. Hatalı elektrik dağıtım özelleştirmesi sonucunda şirketlerin karşılaştığı kayıp/kaçak bedellerinin şirketlere ödenmesi ihtimaliyle karşı karşıya kalan AKP kadroları, çıkış yolunu hukuka aykırı bir torba yasa teklifinde bulmuştur. 21 dağıtım şirketi bünyesinde, 2013 yılında 5.85 milyar TL’lik kayıp kaçak bedeli oluşmuş, bu şirketlerin toplam elektrik dağıtım bedeli ise 3.5 milyar TL’de kalmıştır. Elektrik dağıtım tahsilatı Doğu ve Güneydoğu illerinde yüzde 15’e kadar düşmektedir. Toplayacağı gelirden daha fazlasını kayıp-kaçak iadesine vereceği belirtilen şirketlerin “mağduriyeti”ni önleme iddiasındaki hükümet, vatandaşın yok yere alınan kayıp-kaçak bedelini tahsil etmeye devam edecektir. Üstüne üstlük teklif yasalaştığı takdirde, bu kayıp-kaçak bedeline ilişkin itiraz süreçleri ve sonuç olma yolları da daralmış olacaktır.

Teklif, Komisyona gelen ilk haliyle, 2006-2010 yılları arasında dağıtım şirketlerinin EPDK tarafından onaylanan yatırım tutarlarının, hedeflenenin üstünde çıktığı görüldüğü için, yani şirketler öngörülenden çok daha fazla yatırım harcaması yaptığı için, bu yatırım bedellerinin de elektrik tarifelerine, dağıtım tarife hesaplamalarında artış olarak yansıtılmasını öngörmüştü. Böylece, dağıtım

şirketlerinin yatırım harcamalarındaki artış, geriye dönük olarak da tüketici tarafından karşılanacaktı.

CHP, vatandaşın üretim ve tüketimdeki maliyetleri düşsün diye önerirken, hükümet dağıtım şirketlerinin tüm harcamalarını, zararlarını ve tazminatlarını vatandaşın sırtına dağıtım tarifesi üzerinden yükleme gayreti içine girdiğinden, önergemiz doğrultusunda 24 üncü maddede geçen Geçici 21 inci madde fıkrası tekliften çıkartılmış, ancak teklifin son halindeki 21 inci maddede yer alan “dağıtım tarifeleri” tanımı altında yatırım harcamalarının kanunun yürürlük tarihinden itibaren faturalara yansıtılmasının yasa altyapısı oluşturulmuştur.

Teklifin 22 ve 24 üncü maddelerinde ise özellikle gelecek kuşakları ilgilendiren ciddi bir çevre sorununun kapısı aralanmaktadır. Madde 24 ile, TETAŞ'ın karşılaması gereken elektrik miktarını karşılayamaması durumunda, yerli kömür yakıtlı elektrik üretim satrallerini işleten şirketlerden gerekli teminin sağlanacağı belirtilirken bu temine ilişkin miktar, süre ve fiyat belirleme yetkisi Bakanlar Kurulu'na verilmektedir. Ancak özellikle fiyat belirleme yetkisinin siyasi bir organa verilmesi kamu kaynaklarının verimli ve tarafsız kullanılmasını engelleyebilecek bir husustur. Ayrıca dünya genelinde çevreye duyarlı yenilenebilir enerjilere ağırlık verilirken ülkemizde kalite bakımından yetersizliği bilinen yerli kömürün üretim ve tüketiminin teşviki doğru bir uygulama değildir.

Kömür, dünya üzerinde kirlilik yaratan en büyük enerji kaynağı ve küresel karbondioksit (CO2) emisyonlarının da en önemli sorumlularındandır. Dünyamızın şimdiye kadar karşı karşıya kaldığı en büyük çevresel, insani ve ekonomik tehdit olan küresel ısınma ve iklim değişikliği ile ciddi bir mücadele yürütmek için kömür kaynaklı enerji üretim ve tüketimini asgariye indirmek şarttır.

Elektrik kaybını önlemek için teknik yatırım yapmak, kaçak elektrik kullanımını engellemek ve bunların bedelini tahsil etmek, elektrik dağıtım şirketlerinin ve onları denetleyen Enerji Bakanlığı'nın görevi olmasına rağmen, AKP ilgili madde metinleri ile kaçak kullanımın önlenmesi konusunda yeterli gayreti göstermek yerine, Anayasa ve yasalara aykırı şekilde borcunu ödeme yükümlülüğünü

yerine getiren tüketicii yani vatandaşı cezalandırarak dağıtım şirketlerini koruyup kollamaya çalışmaktadır. AKP sorun çözmekte, sorunun üzerini örtmektedir.

Ayrıca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun temel işlevlerinden bir tanesinin elektrik dağıtımında vatandaşın en uygun arz güvenliğiyle ve uygun fiyatlarla elektrik almasını sağlamak olduğu da düşünülürse ilgili düzenlemelerin vatandaşın uygun fiyatla elektrik tüketmesinin önünü kesen düzenlemeler olduğu görülebilecektir.

Bu kanun teklifi, çevresel açıdan da son derece hatalı bir düzenleme öngörmektedir. Komisyonumuzdan geçen yasa teklifinin 25 inci maddesinde aynen yer alan ve 24. Yasama Döneminde getirilen kanun tasarısının 12 nci maddesinde yer alan düzenleme, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş bir hükümde çevre mevzuatına uymayan yatırımların 2019 yılı sonuna kadar gerekli izinlerini tamamlaması koşuluyla üretim faaliyetlerinden men edilemeyeceğine ve idari para cezası uygulanamayacağına ilişkindir.

24. Dönemde yasa tasarısı kapsamında Çevre Komisyonunun görüşünün alındığı bu düzenleme için, yeni dönemde tali komisyon çalıştırılmamıştır. Bugün karşımıza yasa teklifi olarak getirilen düzenleme (*Madde 25*); 14/03/2013 tarihli 6446 sayılı Kanun'un geçici 8 inci maddesini düzenlemekte; EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanımaktadır.

Yasa teklifinde "Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz, idari para cezası uygulanmaz" denilerek, Anayasa Mahkemesinin bu düzenlemeye dair iptal kararı baypas edilmektedir. 31/12/2019 tarihine kadar

mevzuata uymayan işletmelerin elektrik üretim faaliyetinin durdurulmasının ve idari para cezası uygulanmasının da hukuken önüne geçilmektedir.

Böylece, ÇED düzenlemesine uymayan, mevzuata aykırı hareket eden, doğayı kirleten, gereken önlemi almayan işletmelere (kamu ve özel) hukuken -uzun süreli-dokunulmazlık sağlanmaktadır. Bir başka ifadeyle, mevzuata aykırı hareket etmiş işletmelerin dört yıl daha bu eksiklerini sürdürmelerine olanak tanınmakta, ÇED'in mantığında yer alan "kamu yararı" anlamını yitirmekte, bu maddeye ilişkin usul ve esasların ne olacağı da bir yıl içinde çıkarılacak yönetmeliğe bırakılarak denetimsizlik büsbütün uzatılmakta, özelleştirmelerin hatalı sonuçları istisnalar ve ek sürelerle katlanmaktadır. Anayasamızın 56 ncı maddesinde yer alan "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, korumak ve kirliliği önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir" hükmüne aykırı bu düzenlemeyle, devlet kendi yazdığı mevzuata uymayarak, çevre hakkını gözetmeyerek kamu yatırımlarını sürdürmeye ve özelleştirme politikası yürütmeye zorlanacaktır.

Yukarıda sayılan tüm bu gerekçeler ile ilgili teklifin ülke menfaatlerine uygun bir enerji politikası ihdas etmekten çok uzak olduğu düşüncesi ile karşı oy kullandığımızı belirtiriz.

İrfan Bakır
Isparta

Didem Engin
İstanbul

Tacettin Bayır
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLİM VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA,

Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen (2/1081) esas numaralı “ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ” hakkında hazırlanan Muhalefet Şerhimiz ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 05.05.2016

Dünyada söz sahibi bir ülke olabilmenin öncelikli şartlarından birisi hiç şüphesiz ki yeterli enerji kaynaklarına sahip olmak ve bu kaynakları doğru kullanabilmektir. Enerji politikalarını doğru belirleyerek uygulayan ülkeler uluslararası rekabette öne çıkarken, enerjide dışa bağımlı ülkeler gerek ekonomik gerekse siyasi politikalarında da dışa bağımlı olmak zorunda kalmaktadırlar.

Türkiye'nin de bölgesel ve küresel bir güç haline gelebilmesi, bir yandan kendi enerji kaynaklarını üretimde kullanmasına, diğer yandan da bölgesindeki enerji koridoru olma konumunu ve fırsatını iyi kullanmasına bağlıdır. Bu ise işbaşındaki hükümetler tarafından uygulanan enerji politikalarıyla yakından ilgilidir.

Ülkemizde son yıllarda, AKP hükümetleri tarafından uygulanan, doğalgaz ve petrol ithalatına dayalı yanlış enerji politikaları sonucunda ne yazık ki enerjide dışa bağımlılık giderek artmış, üretimin tüketimi karşılama oranı düşmüş, yüksek kaçak ve kayıp oranları bir türlü kabul edilebilir sınırlara çekilememiştir. Nükleer güç santrallerinin yapımına bir türlü başlanamamıştır.

Ülkemizde enerji arz güvenliğinin sağlanabilmesi için, enerji üretiminde rüzgâr, güneş, jeotermal, hidrojen ve biokütle gibi yeni, yenilenebilir ve yerli kömür kaynaklardan azamî ölçüde yararlanılması gerekmektedir. Ancak son yıllarda ülkemizdeki petrol ve doğalgaz lobilerinin etkinliğinin artması nedeniyle, yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları yeterince değerlendirilememiş, bu amaçla ülke kaynaklarının üretime sokulmasına yönelik tedbirler alınamamış, alternatif enerji kaynakları alanında Ar-Ge çalışmaları ve yatırımlar özendirilememiş, termik kaynaklı enerji üretim santralleri yenilenememiş, doğalgaza bağımlılık artmış ve hidroelektrik üretiminde su kaynaklarımız yeterince kullanılamamıştır.

Ayrıca, ülkemizde enerji verimliliği de beklenen düzeyde artırılmamıştır. Elektrik enerjisi dağıtım ve kullanımında kayıp ve kaçakların önlenmesi, kullanılan teknolojinin geliştirilmesi ve enerji tasarrufu konusunda tüketici bilinci oluşturulamamıştır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesinin ardından bazı dağıtım bölgelerinde ve illerde kaçak elektrik kullanımları engellenememiş, elektrik fiyatlarında bir ucuzlama sağlanamamış ve bazı illerde kullanılan kaçak elektriğin bedeli tüm vatandaşlarımızın sırtına yüklenerek dürüst vatandaşlarımız adeta cezalandırılmıştır.

Gelecekte enerji ihtiyacı daha da artacak olan ülkemizde enerji üretiminin ve verimliliğinin artırılması, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik yatırımların teşvik edilerek hızlandırılması kaçınılmaz olacaktır. Diğer yandan, Kyoto protokolüne imza koyan ve bu sözleşme hükümlerini kabul eden yasayı çıkaran ülkemiz özellikle termik enerji kaynaklarını kullanmada daha dikkatli davranmak zorunda kalacaktır.

Ülke olarak uzun vadeli enerji stratejisi çerçevesinde milli enerji politikası oluşturularak aşağıdaki temele ulaşılması gerekmektedir.

- Enerji hammaddelerinde dış bağımlılığının azaltılması, bunun için kömür ve yenilenebilir enerji kaynaklarının azami seviyede değerlendirilmesi,
- Enerji ithalatında kaynak ve kaynak ülke çeşitliliğinin sağlanması,
- Etkin bir talep yönetimi ile enerji arzının kesintisiz ve yeterli bir şekilde gerçekleştirilmesi,

- Çevreye dost ve duyarlı bir anlayışa, gelişmiş atık kontrol ve bertarafına, havza ve kaynak planlamasına dayalı bir yaklaşımla enerjinin çevre ve insan sağlığına zarar vermeden üretilmesi,
- Enerji verimliliğinin üretimden tüketime bütün alanlarda güçlü ve çeşitlendirilmiş finansal araçlarla desteklenmesi,
- Nükleer başta olmak üzere yeni enerji teknolojilerini üretecek yetkinliğe ulaşılması sağlanmalıdır.

Komisyonumuzun anılan tarihlerde yapılan toplantılarında görüşülerek AKP'li milletvekillerinin çoğunluk oylarıyla kabul edilen Teklife aşağıda belirtilen nedenlerle muhalefet ediyoruz.

1. Teklif metni her ne kadar aynı konuda verilen Kanun Teklifleriyle birleştirilerek görüşülse de anılan Kanun Tekliflerinin hiçbir maddesi Teklif metnine dâhil edilmemiş ve Kanun Teklifinin görüşmelerinde milletvekillerinin iradesi ile tekliflerde yer alan birçok olumlu öneri dikkate alınmamıştır.

2. Teklifin, 1.nci maddesinde yapılan düzenleme ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışında arama ve araştırma faaliyetleri yaparak ülkemizin ihtiyacı olan hammadde tedarik güvenliği ve çeşitliliğini sağlaması planlanmıştır. Bu kapsamda ülkemizin hammadde tedarik stratejisine katkı sağlamak amacıyla başta çevre ülkeler olmak üzere yurt dışında arama, proje geliştirme ve yatırım konularında işbirliği yapılması düşünülmüştür. Bu madde de "***Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışı faaliyetleri, bu faaliyetlerin kontrol ve denetimi ile yurt dışında çalıştırılacak personelin niteliği, görev süresi, bunlara ödenecek ücretler ile harcamalar ve bunların mali kontrol esaslarına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.***" şeklindeki değişiklik ile yurtdışında gerçekleştirilecek faaliyetler ve harcamaların daha önceki mevzuatta yer alan kontrol denetiminin yeni düzenlemede de yer alarak, tanımlanması sürecin etkin ve verimli yürütülmesi açısından büyük öneme haiz olacağı şeklindeki önerimiz dikkate alınmamıştır.

3. Teklifin, 2.nci maddesinde yapılan düzenleme ile Askeri yasak bölgelerde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin taşınmazları üzerinde; özel güvenlik ilan edilen yerlerde; Uluslararası antlaşmalar uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında, Kıyı Yasasının hiçbir kuralına uyulmaması öngörülmektedir. Bu madde üzerinde "***...üzere coğrafi konumları ve yerleri tespit edilirken Genel Kurmay Başkanlığının askeri gerekler yönünden olumlu görüşünün alınması kaydıyla sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz. Bu konuda olumlu görüş alınmadan ilgili inşaat projelerinin uygulanmasına başlanamaz, başlanmış olanlar durdurulur.***" şeklinde verdiğimiz değişiklik önergesi ile ülkenin stratejik öneme sahip noktalarının tespit edilmesinde daha önceden belirlenmiş metot olan Genel Kurmay Başkanlığından izin alınması uygulamasının devamının toplum güvenliğinin tesis edilmesi açısından gerekli olduğunu düşündüğümüz önerimiz de AKP'li Milletvekilleri tarafından kabul görmemiştir.

4. Teklifin, 4.ncü maddesinde yapılan düzenleme ile 30/12/2014 tarihli ve 29221 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin ekinde bulunan "Yetkilendirme Tablosu" ile EDAŞ, TEMSAN ve OSB gibi tüzel kişilere verilen elektrik tesisleri projelerini onaylama ve kabul etme yetkilerinin yürütmesi, Danıştay 10. Dairesinin Kararı ile durdurulmuştu. Karar gerekçesinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının teşkilat kanununda yetki devri yapabileceğine ilişkin hüküm bulunmadığı gerekçesine yer verilmişti. Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği ve 6/11/2015 tarihli ve 29524 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Elektrik Üretim Tesisleri Kabul Yönetmeliği kapsamında bahsi geçen kamu tüzel kişilerinin yanı sıra özel hukuk tüzel kişilerinin de yetkilendirilebilmeleri amacıyla kanun değişikliğine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir. Bu madde üzerinde "***...diğer hususları bir Yönetmelik ile düzenlemek.***" şeklinde verdiğimiz değişiklik önergesi ile elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemlerinin teknolojik olarak önemi göz önüne alındığında usul ve esaslarının bir Yönetmelik'te belirtilmesinin yerinde bir uygulama olacağını önerimiz kabul edilmiştir.

5. Teklifin, 6.ncü maddesinde yapılan düzenleme ile mevcut kömür madenleri ruhsatlarının teknik ve ekonomik sebeplerden dolayı daha verimli elektrik üretimi tesisi kurulabilmesi amacıyla bölünmesi mer'i mevzuatta mümkün olmadığı ve bu durumun birçok ruhsat alanının etkin olarak kullanımını kısıtlandığı ifade edilmektedir. Bakanlık onayı ile ayrı ruhsatlara bağlanarak enerji üretimi yapmayı amaçlayan madde ile gelecek kuşaklara olan sorumluluklarımızın bir kenara itildiği ve sınırlı enerji kaynaklarının bir an önce tükenmesine sebep olacak maddenin iptal edilmesi yönündeki önerimiz de dikkate alınmamıştır.

6. Teklifin, 9.ncü maddesinde yapılan düzenleme ile doğal gaz arz güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli günlük kapasite ihtiyacının kesinti olması durumunda da yönetilebilmesi amacıyla ulusal topraklarda depolanacak doğalgaz miktarının artırılmasının amaçlandığı ifade edilmektedir. Bu maddenin 3 numaralı bendinin "*doğal gazın beş yıl içerisinde ulusal topraklarda depolama yükümlülüklerine ilişkin oranını, ülkedeki mevcut yer altı depolama kapasitesini dikkate alarak yüzde yirmiden fazla olmamak üzere belirlemeye yetkilidir. Kurul depolama kapasitesinin denetim usul ve esaslarını bir Yönetmelik ile düzenler.*" şeklinde, 5 numaralı bendinin ise "*Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak il sınırlarını aşmayacak şekilde Kurul tarafından ihale edilerek yeniden belirlenebilir veya genişletilebilir.*" şeklinde verdiğimiz değişiklik önergesi ile hali hazırda ithalatçı şirketlerce depolanması gereken %10'luk rezervin denetlenerek sağlanıp sağlanmadığı konusundaki çekincelerin yeni uygulamada bir yönetmelik ile tanımlanmasının şeffaflık ve erişilebilirlik açısından uygun olacağı ve dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak il sınırlarını aşmayacak şekilde Kurul tarafından ihale edilmeksizin yeniden belirlenmesi veya genişletilebilmesinin kamuyu menfaatini gözeten bir yaklaşım olmadığı şeklindeki eleştirilerimizi içeren önerimiz de maalesef AKP'li Milletvekilleri tarafından kabul görmemiştir.

7. Teklifte yer alan bir diğer önemli düzenleme de **kayıp ve kaçak elektrik** tanımına yönelik düzenlemedir. Teklifin 13. Maddesinde yer alan "**teknik ve teknik olmayan kayıp**" tanımı ile **kayıp-kaçak** elektrik kavramı gizlenerek, ülkemizin bazı elektrik dağıtım bölgelerinde gerçekleşen oldukça yüksek oranlardaki kaçak elektrik kullanımının tüm vatandaşlarımızın elektrik faturalarına dağıtılarak ödenmeye devam edilmesine yasal zemin oluşturulmuştur. Bu madde üzerinde "*teknik olmayan kayıp*" ibaresinin çıkarılması üzerine verdiğimiz değişiklik önergesi ile dağıtım sisteminde tanımlanması aşın olarak istenmeyen kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan kaybın yine tüketiciye yük olarak yasadışı yer almasının haklı bir gerekçesinin olmadığını düşündüğümüz önerimiz de maalesef AKP'li Milletvekilleri tarafından kabul görmemiştir.

8. Teklifin, 19.ncü maddesinde yapılan düzenleme ile Elektrik, üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşmaktadır. Her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkmaktadır. Tüketicie sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketiciye yansıtılması gerektiği ifade edilmektedir. Maddenin gerekçesinde hiç adalet, hak ve hukuk bulunmamaktadır. **Gerekli ve yeterli tedbiri almaması neticesinde, kaçak elektrik kullanımını telifisi olmayan inanılmaz rakamlara ulaşmış, terör örgütünün devlete karşı yürüttüğü mücadelenin bir alanı haline dönüşmüştür.** T.C. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU tarafından açıklanan Elektrik Dağıtım Şirketlerinin 2014 yılında gerçekleşen kayıp kaçak Oranları incelendiğinde acı gerçekler görülmektedir. Dağıtım şirketleri arasındaki bariz farklar şöyledir. **DİCLE %74.15, VANGÖLÜ %61.02, ARAS %26.21, TOROSLAR %13.2, FIRAT %9.51, BOĞAZIÇI %9.16, ÇORUH %9.05, AKDENİZ %8.5, GEDİZ %8.38, YEŞİLIRMAK %8.27, AYDEM %7.92, OSMANGAZİ %7.81, ÇAMLİBEL %7.73, BAŞKENT %7.68, MERAM %7.33, AYEDAŞ %7.2, KAYSERİ %6.92, ULUDAĞ %6.86, AKEDAŞ %6.79, SAKARYA %6.76 ve TRAKYA %6.33** şeklindedir. **Toplam 21 Elektrik Dağıtım Bölgesinin üçünde meydana gelen aşırı derecede yüksek kayıp-kaçak elektrik tüketiminin ülkemizde yaşayan tüm vatandaşlarımıza yüklenerek faturalandırılması çok büyük bir haksızlıktır, adaletli bir durum değildir.** Kaçak elektriğin büyük miktarı anılan elektrik dağıtım bölgelerinde yaşayanlar tarafından tüketilmesine karşın ülkemiz genelindeki tüm elektrik abonelerine dağıtılarak fatura edilmesi kabul edilebilecek bir uygulama değildir. AKP hükümetlerinin uygulamaya koyduğu ulusal tarife nedeniyle kaçak elektrik kullanmayan dürüst vatandaşlarımız adeta cezalandırılmaktadır. Bu maddenin 4 (ç)

bendinden “*teknik olmayan kaybın*” ibaresinin çıkarılması üzerine verdiğimiz değişiklik önergesi ile kayıp-kaçak bedellerinin tüketiciden alınmasını ve bu bedellerin faturaya yansıtılmasını yasallaştıran bu uygulama ile aynı zamanda teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi hakkında yetki Kurula verilmiş ve tüketicinin hak kaybına yönelik uygulamaların önünün açılmasının engellenmesine yönelik verdiğimiz önerge de yine maalesef AKP’li Milletvekilleri tarafından kabul edilmemiştir.

9. AKP hükümetlerinin uyguladığı yanlış ekonomik, siyasi, enerji ve özelleştirme politikaları nedeniyle ülkemizin bazı bölgelerinde hedeflenen kayıp-kaçak elektrik oranları yakalanamamış, uygulamaya ait gerçek veriler kullanılmadan yapılan elektrik dağıtım özelleştirmelerinde sorunlar yaşanmış, bazı bölgelerde yaşanan bu sorunların çözümü için siyasi irade aciz kalmış, terör örgütünün vatandaşlara **“bize ait olmayan devlete elektrik parası ödemeyin”** şeklinde baskı yaptığı ne acıdır ki bu ülkenin zamanının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından dile getirilerek, **sözde çözüm süreci zarar görmesin** düşüncesiyle böyle bir kanuni düzenlemeye gitmek zorunda kaldıkları ifade edilmiştir.

10. Teklifin kayıp-kaçak elektrik tüketimine ilişkin tanım değişikliği esas alınarak yapılan düzenlemelerin yer aldığı diğer maddelerinde, kayıp-kaçak elektrik tüketimi nedeniyle yapılan haksız ödemelere karşı **dava açan ve haksız yapılan ödemeleri geri alma hakkı kazanan vatandaşlarımızın hakları ellerinden alınmaktadır.** İktidar kaçak elektrik kullanımını sona erdirmeye yönelik sistematik, teşvik edici ve caydırıcı yönleri olan bir politika ortaya koymak yerine, konuyu hasıraltı etmeye; bölgede kullanılan kaçak elektriği Türkiye'nin diğer bölgelerinde faturasını gününde ve tam ödeyen vatandaşların sırtına yüklemektedir.

11. Teklifin 20.nci maddesinde yapılan düzenleme ile EÜAŞ ile bağlı ortaklıklarına ait varlıkların veya bu bağlı ortaklıkların hisselerinin, yenilenebilir enerji kaynakları ile yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması ve kurulacak tesislerde üretilecek elektrik enerjisinin EÜAŞ veya TETAŞ tarafından satın alınmasında geçerli olacak fiyatın belirlenmesi amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından özelleştirilmesi sürecine ilişkin yapılacak iş ve işlemlere, gerçekleştirilecek ihaleye ve ihale sonucunda imzalanacak devir ve Elektrik Satış Anlaşmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesine ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır. Bu maddenin 5 numaralı bendinden çıkarılması için **“Bu fıkra kapsamında yapılacak özelleştirme ihalesine yönelik olarak varlıkların veya hisselerin değer tespiti yapılmaz.”** şeklinde verdiğimiz değişiklik önergesi ile yer altı kaynaklarının değer tespiti yapılmadan özelleştirme yapılmasının milli menfaatlere uygun olmadığı yönündeki görüşlerimiz kabul edilmemiştir.

12. Teklifin 24.ncü maddesinde yapılan düzenleme ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim bedelini ve dağıtım bedelini Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlediği ve elektrik dağıtım şirketlerinin Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil ettiği ifade edilmektedir. Ayrıca dağıtım ve görevli tedarik şirketleri aleyhine adli yargıda açılmış davalarda söz konusu bedellerin iadesine karar verdiği belirtilmektedir. Özetle bu madde ile bugüne kadar dava sonucu iade edilen bedellerin yeniden tüm vatandaşların faturalarına yansıtılarak, haksızlık ve hukuksuzluk tarif edilemez bir hale gelmesi amaçlanmıştır. Bu maddenin Geçici Madde 20 (1) bendinden çıkarılması için **“a) Mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır. Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.”** şeklinde verdiğimiz değişiklik önergesi ile tüketicinin kazanmış olduğu davalara yönelik yapılmış olan ödemelerin bir sonraki dönemde yine tüketicinin faturalarına yansıtılarak dağıtım şirketine ödenmesini yasal hale getirecek olan düzenleme yoğun kamuoyu tepkisi ve eleştirilerimiz sonucunda AKP’li Milletvekilleri tarafından de kabul edilerek maddeden çıkartılmış ve haksız bir uygulama ortadan kalkmıştır.

Enerji arz güvenliğini sağlamaştırmaya yönelik somut adımlar atılması gerekmektedir. Enerji plânlamasında ve yapılacak uluslararası anlaşmalarda, kaynak ve ülke çeşitliliğine gidilerek arz güvenliği güçlendirilmelidir. Doğal gaz depolama alanlarının sayısı, depolama ve günlük enjeksiyon kapasiteleri artırılmalı, olağanüstü durumlara ve mevsimsel dalgalanmalara karşı yüksek yedek imkânı oluşturulmalıdır.

Doğal gazın elektrik üretimindeki payının makul bir orana düşürülmesi için uygun ve acil tedbirler alınmalıdır. Yenilenebilir enerjinin yaygınlaştırılması, enerji üretimindeki payının artırılması için kapsamlı bir Yenilenebilir Enerji Stratejisi oluşturulmalı ve Elektrik üretiminde rüzgâr, güneş ve jeotermal kaynakların daha fazla değerlendirilmesi için etkili teşvik ve düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Hidroelektrik santral yapımında, toplumda oluşan duyarlılığı gözeten yeni bir yaklaşım geliştirilmelidir. Havza planlaması çerçevesinde, ekosistemi tahrip etme riski bulunan projelerin projelendirme aşamasında takibi yapılmalıdır.

Kanun teklifi, genel olarak elektrik piyasasının eksikliklerini gidermeyi amaçlamakla birlikte elektrik üretimini teşvik eden ve tüketicilerin haklarını koruyan düzenlemelerden çok uzaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 24.Yasama Döneminde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak, arzi Bakanlar Kurulu'nca 26/1/2015 tarihinde kararlaştırılan ve 28/01/2015 tarihinde Başbakanlık tarafından TBMM Başkanlığına gönderilen 1/1014 Esas Numaralı "**Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**" yasama döneminde sonuçlandırılmadığı için İç Tüzük uyarınca hükümsüz sayılmıştı.

Anılan önceki tasarı kadük duruma kaldığı için yenilenmesi ve AKP iktidarı tarafından hiç de kullanılmak istenmeyen bir yöntemle yenide tasarı haline getirilerek, değişik Bakanlıkların ve bazı kurumları görüşünün alınması işlerine gelmediği için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlandığı tahmin edilen tasarının sadece Tasarı ifadeleri Teklifi olarak değiştirilmiş ve isimsiz bir şekilde iktidar partisi milletvekillerinin imzasına sunulmuş olarak teklif şeklinde Esas Komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülmüştür.

Komisyon görüşmelerinde Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Milletvekilinin sunuş konuşmasında "**bu teklifimizin ve tasarının hayırlara vesile olmasını diliyorum.**" şeklinde ifade de bulunması da bunu doğrulamaktadır.

Yine aynı Milletvekilinin "**Ülke içerisinde toplum dinamik, özellikle bizim ülkemizdeki toplum oldukça dinamik ve her geçen gün birtakım ihtiyaçlar hasıl oluyor ve bu ihtiyaçların giderilmesi, ihtiyaçların karşılanması da zaman zaman bir zorluk teşekkül ediyor.**" şeklindeki teklifin amacının açıklandığı ifadesi niçin bu yolun tercih edildiğini gözler önüne sermektedir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda (1/715) esas numaralı Kanun Tasarısı ile (2/28), (2/75), (2/242), (2/288), (2/586), (2/614), (2/1076), (2/1081) ve (2/1082) esas numaralı Kanun Tekliflerinin birbirleriyle ilgili görülmeleri nedeniyle İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca birleştirilmesi, görüşmelerde (2/1081) esas numaralı Kanun Teklifi'nin esas alınması kabul edilmiştir.

Özetle, söz konusu Kanun Teklifi elektrik tüketicisi dürüst vatandaşlarımızı cezalandıran, Nükleer Güç Santrallerinin inşasında yaşanan sorunların çözümü bahane edilerek AKP yandaşlarına yeni rant alanlarının açılmasına yol açan ve Anayasamıza aykırı bazı düzenlemeler içermektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen Kanun Teklifine ve bu Teklife ilişkin Komisyon Raporuna muhalefet ediyoruz.

Emin Haluk Ayhan
Denizli

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu
Hatay

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ NUREDDİN
NEBATİ VE 7 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ
(2/1081)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2 nci maddede belirtilen görevleri kapsamına giren iş ve hizmet konularında 11/9/1981 tarihli ve 2522 sayılı Kamu Kuruluşlarının Yurt Dışındaki İhalelere Katılması Hakkında Kanuna tabi olmaksızın, bağlı bulunduğu Bakanlık onayı ile; yurt dışında arama ve araştırma faaliyetleri yapmaya, bu faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla yurt dışında şirket kurmaya, yerli ve/veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerle yurt dışında şirket veya ortaklık kurmaya, imtiyazlı ortak olmaya, şirketler veya ortaklıklarla ilgili her türlü pay, hisse senedi ve diğer ortaklık paylarını alıp satmaya ve yurt dışında temsilcilik açmaya yetkilidir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışı faaliyetleri ile yurt dışında çalıştırılacak personelin niteliği, görev süresi, bunlara ödenecek ücretler ile harcamalara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç), özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerler ile rafineri,

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/6/1935 tarihli ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanununun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, 2 nci maddede belirtilen görevleri kapsamına giren iş ve hizmet konularında 11/9/1981 tarihli ve 2522 sayılı Kamu Kuruluşlarının Yurt Dışındaki İhalelere Katılması Hakkında Kanuna tabi olmaksızın, bağlı bulunduğu Bakanlık onayı ile; yurt dışında arama ve araştırma faaliyetleri yapmaya, bu faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla yurt dışında şirket kurmaya, yerli ve/veya yabancı gerçek veya tüzel kişilerle yurt dışında şirket veya ortaklık kurmaya, imtiyazlı ortak olmaya, şirketler veya ortaklıklarla ilgili her türlü pay, hisse senedi ve diğer ortaklık paylarını alıp satmaya ve yurt dışında çalışma büroları açmaya yetkilidir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün yurt dışı faaliyetleriyle ilgili yurt dışında çalıştırılacak personelin niteliği, görev süresi, bunlara ödenecek ücretler ile harcamalara ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine tahsisli ve fiilen kullanımında olan araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç) ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerdeki tesisler, rafineri, petrokimya

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası antlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler ve 3 üncü maddesi hükümleri de dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 3- 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yapı ruhsatı ve denetimi

EK MADDE 1- Nükleer santral sahalarında yapılacak tüm yapılar hakkında, her türlü sorumluluk münhasıran santral işletenine ait olmak üzere, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu ile 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun yapı ruhsatı, yapı denetimi ve yapı kullanma iznine ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu yapılara ilişkin olarak verilecek izinler ve yapılacak denetimlerle ilgili hususlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tesisleri ve eklentileri ile nükleer santral projeleri kapsamında yapılması öngörülen tesis ve faaliyetler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair sınırlayıcı hükümleri ile 3 üncü maddesi hükümleri ve nükleer santral projeleri kapsamında yapılması öngörülen tesis ve faaliyetler hakkında 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanunun sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 3- 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Yapı denetimi

EK MADDE 1- Nükleer santral sahalarında yapılacak yapılar hakkında 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun hükümleri ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesuliyete ilişkin hükümleri uygulanmaz. Ancak bu yapıların yapı denetimi Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından yetkilendirilen tüzel kişiliğe sahip yapı denetimi kuruluşları tarafından, denetim kuruluşu ile nükleer santralin lisans sahibi arasında akdedilen hizmet sözleşmesi hükümlerine göre yapılır. Yapı denetiminin bu kuruluşlar tarafından yapılması nükleer santral lisans sahibinin münhasır ve kusursuz sorumluluğunu kısmen veya tamamen ortadan kaldırmaz. Bu yapılara ilişkin olarak yapılacak yetkilendirme ve denetimlerle ilgili usul ve esaslar ile yapı denetimi kuruluşu ile nükleer santral lisans sahibi arasında akdedilecek hizmet sözleşmesinin kapsamına ilişkin hususlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

MADDE 4- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun şekilde kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel kişilerden hizmet satın almak ve bu tüzel kişilerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu tüzel kişilere uygulanacak yaptırımları ve diğer hususları düzenlemek.”

MADDE 5- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (IV) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “kömüre bağlı metan gazı,” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 12- Bu Kanun uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarına ait IV. Grup (b) bendi madenlere ilişkin ruhsatlar, rezerv kaybına sebep olmayacak şekilde, elektrik üretimine yönelik olmak üzere Bakanlık onayı ile ayrı ruhsatlara bağlanabilir.”

MADDE 7- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dokuz” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun şekilde kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel kişilerden hizmet satın almak ve bu tüzel kişilerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu tüzel kişilere uygulanacak yaptırımları ve diğer hususları yönetmelikle düzenlemek.”

MADDE 5- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (IV) numaralı bendinin (b) alt bendinde yer alan “kömüre bağlı metan gazı,” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 6- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 12- Bu Kanun uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarına ait IV. Grup (b) bendi madenlere ilişkin ruhsatlar, rezerv kaybına sebep olmayacak şekilde, elektrik üretimine yönelik olmak üzere Bakanlık onayı ile ayrı ruhsatlara bağlanabilir.”

MADDE 7- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dokuz” ibaresi “yedi” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Kurul, lisans ve sertifikaların; verilmesi, tadili, geçici olarak durdurulması, iptali ve ön araştırma yapılması hususunda ilgili kanunlar tarafından kendisine verilen yetkilerin bir kısmını veya tamamını ilgili hizmet birimine devredebilir.”

MADDE 8- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“13) Şehir: Belediye veya büyükşehir belediyesine ait belediye sınırları ile mücavir alanlar bütünü,”

MADDE 9- 4646 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (g) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3) Her sene ithal edilecek doğalgazın Kurul tarafından belirlenen oranı kadar bir miktarı beş yıl içerisinde ulusal topraklarda yer altı depolama imkanına sahip olunması hususunda depolama faaliyeti yapacak tüzel kişilerden Kurumca belirlenen taahhüt ve garantilerin alınması,”

“Ülkedeki yer altı doğalgaz depolama kapasitesinin tüm ithalatçı şirketlerin her sene ithal edecekleri doğal gaz miktarının depolanmasına ilişkin yükümlülüklerinin yerine getirilmesine imkan verecek seviyede olmasına bağlı olarak Kurul, ithalatçı şirketlerin her sene ithal edecekleri doğal gazın beş yıl içerisinde ulusal topraklarda depolama yükümlülüklerine ilişkin oranını, ülkedeki mevcut yer altı depolama kapasitesini dikkate alarak yüzde yirmiden fazla olmamak üzere belirlemeye yetkilidir. İthalatçı şirketlerin depolama yükümlülüklerine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

“Kurul, lisans ve sertifikaların; verilmesi, tadili, geçici olarak durdurulması, iptali ve ön araştırma yapılması hususunda ilgili kanunlar tarafından kendisine verilen yetkilerin bir kısmını veya tamamını ilgili hizmet birimine devredebilir.”

MADDE 8- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“13) Şehir: Belediye veya büyükşehir belediyesine ait belediye sınırları ile mücavir alanlar bütünü,”

MADDE 9- 4646 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı bende aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (g) bendinin (5) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı bende aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

“3) Her sene ithal edilecek doğalgazın Kurul tarafından belirlenen oranı kadar bir miktarı beş yıl içerisinde ulusal topraklarda yer altı depolama imkanına sahip olunması hususunda depolama faaliyeti yapacak tüzel kişilerden Kurumca belirlenen taahhüt ve garantilerin alınması,”

“Ülkedeki yer altı doğalgaz depolama kapasitesinin tüm ithalatçı şirketlerin her sene ithal edecekleri doğal gaz miktarının depolanmasına ilişkin yükümlülüklerinin yerine getirilmesine imkan verecek seviyede olmasına bağlı olarak Kurul, ithalatçı şirketlerin her sene ithal edecekleri doğal gazın beş yıl içerisinde ulusal topraklarda depolama yükümlülüklerine ilişkin oranını, ülkedeki mevcut yer altı depolama kapasitesini dikkate alarak yüzde yirmiden fazla olmamak üzere belirlemeye yetkilidir. İthalatçı şirketlerin depolama yükümlülüklerine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.”

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

“5) Dağıtım şirketleri, yurt çapında sadece iki şehirde lisans sahibi olabilir. Ancak, bu sayı şehirlerin gelişmişlik durumu, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurul kararıyla artırılabilir. Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak il sınırlarını aşmayacak şekilde Kurul tarafından ihale edilmeksizin yeniden belirlenebilir veya genişletilebilir. Dağıtım bölgesi kapsamında olmayan bir şehrin bulunduğu il sınırı içerisinde faaliyet gösteren dağıtım şirketlerinin ilgili şehir için dağıtım bölgesi genişletme talebi olmaması halinde, Kurul tarafından uygun görülmesi halinde ilgili şehir için dağıtım lisansı ihalesi yapılabilir. İlgili şehir için aynı il sınırı içerisinde faaliyet gösteren birden fazla dağıtım şirketinin genişleme talebinde bulunması halinde, Kurul tarafından dağıtım bölgesinin tamamındaki toplam abone sayısı daha fazla olan dağıtım şirketine öncelik verilir. Kurul, nüfus yoğunluğuna göre bir şehri sınırları belirlenmiş birden fazla dağıtım bölgesine ayırabilir ve her bölgeyi ayrı ayrı ihale edebilir. Doğal gaz dağıtım şirketleri, lisanslarında belirtilen dağıtım bölgesi kapsamında doğal gaz dağıtım faaliyeti yapmakla yetkili olup, dağıtım bölgesi kapsamında bulunan şehirlerin imarlı alanlar bütününde dağıtım faaliyeti yapmakla yükümlüdür.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“5) Dağıtım şirketleri, yurt çapında sadece iki şehirde lisans sahibi olabilir. Ancak, bu sayı şehirlerin gelişmişlik durumu, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurul kararıyla artırılabilir. Dağıtım şirketlerinin belirlenmiş dağıtım bölgesi kapsamı, teknik ve ekonomik gerekler dikkate alınarak il sınırlarını aşmayacak şekilde Kurul tarafından ihale edilmeksizin yeniden belirlenebilir veya genişletilebilir. Dağıtım bölgesi kapsamında olmayan bir şehrin bulunduğu il sınırı içerisinde faaliyet gösteren dağıtım şirketlerinin ilgili şehir için dağıtım bölgesi genişletme talebi olmaması halinde, Kurul tarafından uygun görülmesi halinde ilgili şehir için dağıtım lisansı ihalesi yapılabilir. İlgili şehir için aynı il sınırı içerisinde faaliyet gösteren birden fazla dağıtım şirketinin genişleme talebinde bulunması halinde, Kurul tarafından dağıtım bölgesinin tamamındaki toplam abone sayısı daha fazla olan dağıtım şirketine öncelik verilir. Kurul, nüfus yoğunluğuna göre bir şehri sınırları belirlenmiş birden fazla dağıtım bölgesine ayırabilir ve her bölgeyi ayrı ayrı ihale edebilir. Doğal gaz dağıtım şirketleri, lisanslarında belirtilen dağıtım bölgesi kapsamında doğal gaz dağıtım faaliyeti yapmakla yetkili olup, dağıtım bölgesi kapsamında bulunan şehirlerin imarlı alanlar bütününde dağıtım faaliyeti yapmakla yükümlüdür.

6) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin talep etmesi ve Kurulun teknik ve ekonomik olarak uygun bulması durumunda dağıtım bölgeleri tek bir lisans altında birleştirilebilir veya mevcut dağıtım bölgeleri birden fazla lisans sahasına bölünebilir. Dağıtım şirketlerinin birleşme taleplerine ilişkin başvuruların değerlendirilmesinde, işletme verimliliği açısından şebeke bütünlüğü ve bölgesel yakınlık dikkate alınır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendine “alımları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile TETAŞ tarafından tedarik amaçlı yapılacak elektrik enerjisi alımları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 11- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “veya teknik düzenlemelere uygun olmayan” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- 4646 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin (a) bendinin (3) numaralı alt bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Ancak, belirli şartları sağlayan dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin teknik ve ekonomik gerekçeleri dikkate alınarak Kurul tarafından uygun bulunması halinde kendi faaliyet alanında faaliyet gösteren tüzel kişilerden sadece birine iştirak etmesi mümkündür. İştirake ilişkin şartlar ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 11- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendine “alımları” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile TETAŞ tarafından tedarik amaçlı yapılacak elektrik enerjisi alımları” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kaçak veya menşei belli olmayan LPG ile piyasa faaliyetinde bulunan lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG’yi piyasa faaliyetine konu etme fiilini, lisans süresince, aynı lisansla üç defa işleyen lisans sahiplerinin lisansı iptal edilir. Teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG mahkeme kararı ile müsadere edilir. Bu LPG’yi ikmal edenler zarar tazmin etmekle yükümlüdür.”

MADDE 13- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9. Biyokütle: İthal edilmemek kaydıyla; kentsel atıkların yanı sıra bitkisel yağ atıkları,

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim tesislerinin iletim ve/veya dağıtım sistem güvenliği açısından uymaları gereken yükümlülükler ile bu üretim tesislerinden dengeleme güç piyasası ve/veya yan hizmetler piyasası kapsamında faaliyette bulunacakların belirlenmesi ve bu piyasalarda faaliyette bulunacak tüzel kişilere ilişkin hak ve yükümlülükler EPDK tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“şş) Teknik ve teknik olmayan kayıp: Dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan ve maliyeti etkileyen; teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kayıp,

tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

MADDE 14- 6446 sayılı Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(12) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında belirlenecek yenilenebilir enerji kaynak alanlarını kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların

tarımsal hasat atıkları dahil olmak üzere tarım ve orman ürünlerinden ve bu ürünler ile atık lastiklerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan yan ürünlerden elde edilen kaynakları ve sanayi atık çamurları ile arıtma çamurlarını,”

MADDE 14- 5346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim tesislerinin iletim ve/veya dağıtım sistem güvenliği açısından uymaları gereken yükümlülükler ile bu üretim tesislerinden dengeleme güç piyasası ve/veya yan hizmetler piyasası kapsamında faaliyette bulunacakların belirlenmesi ve bu piyasalarda faaliyette bulunacak tüzel kişilere ilişkin hak ve yükümlülükler EPDK tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 15- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“şş) Teknik ve teknik olmayan kayıp: Dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan ve maliyeti etkileyen; teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kayıp,

tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

MADDE 16- 6446 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(12) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında belirlenecek yenilenebilir enerji kaynak alanlarını

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

belirlenmesi, TEİAŞ tarafından bağlantı görüşü verilmesi ve kapasite tahsisi yapılması, yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsisi, teminat alınması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde teminatın irat kaydedilmesi, yurtiçinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartı ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesislerinde kullanılacak aksam için Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenecek şekilde yurtiçinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartı aranır. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için 5346 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellere göre hesaplanan fiyatlar toplamını geçmemek üzere her bir yenilenebilir enerji kaynak alanı için Bakanlık tarafından belirlenecek tavan fiyatı üzerinden teklif edilecek en düşük fiyat o yenilenebilir enerji kaynak alanı için yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca uygulanır. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için önlisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar Kurum tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

(13) 5346 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenecek kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda, bu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemez. Özel mülkiyete konu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi halinde, söz konusu alanlar üzerinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi uyarınca acele kamulaştırma yapılabilir. 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında belirlenen bölgelerin aynı zamanda bu Kanuna göre yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak da belirlenmesi halinde, bu alanların tahsis edileceği tüzel kişilerin belirlenmesi dışındaki diğer gerekli

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların belirlenmesi, TEİAŞ tarafından bağlantı görüşü verilmesi ve kapasite tahsisi yapılması, yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsisi, teminat alınması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde teminatın irat kaydedilmesi, yurtiçinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartı ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesislerinde kullanılacak aksam için Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenecek şekilde yurtiçinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartı aranır. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için 5346 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellere göre hesaplanan fiyatlar toplamını geçmemek üzere her bir yenilenebilir enerji kaynak alanı için Bakanlık tarafından belirlenecek tavan fiyatı üzerinden teklif edilecek en düşük fiyat o yenilenebilir enerji kaynak alanı için yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca uygulanır. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için önlisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar Kurum tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

(13) 5346 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenecek kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda, bu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemez. Özel mülkiyete konu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi halinde, söz konusu alanlar üzerinde 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 27 nci maddesi uyarınca acele kamulaştırma yapılabilir. 9/1/2002 tarihli ve 4737

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

işlemler 4737 sayılı Kanuna göre yürütülür. Ancak bu alanları kullanacak tüzel kişiler, bu fıkra ile onikinci fıkra hükümleri kapsamında Bakanlık tarafından belirlenir.

(14) Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için gerekli enerji iletim tesisleri TEİAŞ tarafından santral ünitelerinin işletmeye giriş programına uygun olarak yapılır.”

MADDE 15- 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Lisans alınıncaya kadar, Kurul tarafından yönetmelikle belirlenen istisnalar dışında önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısının doğrudan veya dolaylı olarak değişmesi, hisselerinin devri veya hisselerin devri sonucunu doğuracak iş ve işlemlerin yapılması veya Kurum tarafından belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda önlisans iptal edilir.”

“(10) Nükleer enerji üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaata ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgeler üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içinde Kuruma sunulur. Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde istenen belgelerin mücbir sebepler veya lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı sebepler dışında Kuruma sunulmaması halinde üretim lisansı iptal edilir. Bu üretim tesislerinde, diğer

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında belirlenen bölgelerin aynı zamanda bu Kanuna göre yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak da belirlenmesi halinde, bu alanların tahsis edileceği tüzel kişilerin belirlenmesi dışındaki diğer gerekli işlemler 4737 sayılı Kanuna göre yürütülür. Ancak bu alanları kullanacak tüzel kişiler, bu fıkra ile onikinci fıkra hükümleri kapsamında Bakanlık tarafından belirlenir.

(14) Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için gerekli enerji iletim tesisleri TEİAŞ tarafından santral ünitelerinin işletmeye giriş programına uygun olarak yapılır.”

MADDE 17- 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Lisans alınıncaya kadar, Kurul tarafından yönetmelikle belirlenen istisnalar dışında önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısının doğrudan veya dolaylı olarak değişmesi, hisselerinin devri veya hisselerin devri sonucunu doğuracak iş ve işlemlerin yapılması veya Kurum tarafından belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda önlisans iptal edilir.”

“(10) Nükleer enerji üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaata ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgeler üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içinde Kuruma sunulur. Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde istenen belgelerin mücbir sebepler veya lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı sebepler dışında Kuruma sunulmaması halinde üretim lisansı iptal edilir. Bu üretim tesislerinde, diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.”

MADDE 16- 6446 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Başvurularda kaynak bazında tesisin kurulacağı saha üzerinde ve/veya sahayı temsil edecek son beş yıl içinde elde edilmiş standardına uygun belirli süreli ölçüm verisi bulunması istenir. Sahanın belirlenmesi, ölçümler ve değerlendirilmesi, verilerin elde edilmesi ve güvenliği ile bunların belgelendirilmesi Bakanlık tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. 5346 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında belirlenen yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri açısından ölçüm verisi aranmaz.”

“ç) Değerlendirmede aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için birden fazla başvurunun bulunması hâlinde başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından, 5346 sayılı Kanun kapsamında YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanabileceği sürelerde geçerli olmak ve aynı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde belirtilen hakları da saklı olmak üzere 5346 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan fiyatlar üzerinden en düşük fiyatın teklif edilmesi esasına dayanan yarışma yapılıır. Eşitlik halinde uygulanacak hususlar ile yarışmaya ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Rüzgâr ve güneş enerjisi lisans başvurularının teknik değerlendirmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

getirilmesi kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.”

MADDE 18- 6446 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) ve (ç) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Başvurularda kaynak bazında tesisin kurulacağı saha üzerinde ve/veya sahayı temsil edecek son beş yıl içinde elde edilmiş standardına uygun belirli süreli ölçüm verisi bulunması istenir. Sahanın belirlenmesi, ölçümler ve değerlendirilmesi, verilerin elde edilmesi ve güvenliği ile bunların belgelendirilmesi Bakanlık tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. 5346 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında belirlenen yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri açısından ölçüm verisi aranmaz.”

“ç) Değerlendirmede aynı bağlantı noktasına ve/veya aynı bağlantı bölgesine bağlanmak için birden fazla başvurunun bulunması hâlinde başvurular arasından ilan edilen kapasite kadar sisteme bağlanacak olanları belirlemek için TEİAŞ tarafından, 5346 sayılı Kanun kapsamında YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanabileceği sürelerde geçerli olmak ve aynı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde belirtilen hakları da saklı olmak üzere 5346 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan fiyatlar üzerinden en düşük fiyatın teklif edilmesi esasına dayanan yarışma yapılıır. Eşitlik halinde uygulanacak hususlar ile yarışmaya ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Rüzgâr ve güneş enerjisi lisans başvurularının teknik değerlendirmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

MADDE 17- 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Milli güvenliği ilgilendiren kurum ve kuruluşların mülkiyetinde olup bu kurum ve kuruluşların tesislerine elektrik enerjisi sağlayan orta gerilim seviyesinden bağlı hat ve tesislerin, dağıtım tesisi sınırından dağıtım transformatörü alçak gerilim pano girişine kadar olan bölümünün işletme, bakım ve onarımı, ilgili kurum ve kuruluşların talep etmesi halinde bölgede görevli dağıtım şirketi tarafından yapılır. Bu tesislerde yatırım gerekmesi durumunda bu yatırım ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılır. Bu kapsamda verilecek hizmetlere ilişkin alınacak bedeller ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 18- 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(6) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında olan rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı enerji üretim tesisleri için başvuru tarihinden başvuruya konu üretim tesislerinin tamamının geçici kabulü yapılanaya kadar, Kurul tarafından yönetmelik ile belirlenen istisnalar dışında pay devri yapılamaz. Pay devri yapılması halinde ilgili tüzel kişiye ait bağlantı anlaşması çağrı mektubu iptal edilir.

(7) Dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin; doğrudan ve dolaylı ortakları, kontrolünde olan tüzel kişiler, bu tüzel kişilerin doğrudan ve dolaylı ortaklıklarında istihdam edilen kişiler ve bu kişilerin kontrolünde olan tüzel kişiler ilgili dağıtım şirketinin dağıtım bölgesi ve ilgili dağıtım şirketinin hissedarı olduğu dağıtım bölgesinde, bu madde kapsamında rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı üretim faaliyeti başvurusunda bulunamaz.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 19- 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Milli güvenliği ilgilendiren kurum ve kuruluşların mülkiyetinde olup bu kurum ve kuruluşların tesislerine elektrik enerjisi sağlayan orta gerilim seviyesinden bağlı hat ve tesislerin, dağıtım tesisi sınırından dağıtım transformatörü alçak gerilim pano girişine kadar olan bölümünün işletme, bakım ve onarımı, ilgili kurum ve kuruluşların talep etmesi halinde bölgede görevli dağıtım şirketi tarafından yapılır. Bu tesislerde yatırım gerekmesi durumunda bu yatırım ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılır. Bu kapsamda verilecek hizmetlere ilişkin alınacak bedeller ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 20- 6446 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(6) Birinci fıkranın (b) bendi kapsamında olan rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı enerji üretim tesisleri için başvuru tarihinden başvuruya konu üretim tesislerinin tamamının geçici kabulü yapılanaya kadar, Kurul tarafından yönetmelik ile belirlenen istisnalar dışında pay devri yapılamaz. Pay devri yapılması halinde ilgili tüzel kişiye ait bağlantı anlaşması çağrı mektubu iptal edilir.

(7) Dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin; doğrudan ve dolaylı ortakları, kontrolünde olan tüzel kişiler, bu tüzel kişilerin doğrudan ve dolaylı ortaklıklarında istihdam edilen kişiler ve bu kişilerin kontrolünde olan tüzel kişiler ilgili dağıtım şirketinin dağıtım bölgesi ve ilgili dağıtım şirketinin hissedarı olduğu dağıtım bölgesinde, bu madde kapsamında rüzgâr ve güneş enerjisine dayalı üretim faaliyeti başvurusunda bulunamaz.”

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

MADDE 19- 6446 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 21- 6446 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifede öngörülen ödemelerden herhangi birini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

“(a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi halinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi yatırım harcamaları, sistem işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi halinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi yatırım harcamaları, sistem işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurul tarafından düzenlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“f) Son kaynak tedarik tarifesi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifesi, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedariki kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurul tarafından düzenlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“f) Son kaynak tedarik tarifesi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifesi, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedariki kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“(10) Kurum tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(10) Kurum tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurulara ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”

MADDE 20- 6446 sayılı Kanununun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Bakanlık tarafından, EÜAŞ ile bağlı ortaklıklarına ait varlıkların veya bu bağlı ortaklıkların hisselerinin yenilenebilir enerji kaynakları veya yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla özelleştirilmesinin talep edilmesi halinde, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca bu Kanun uyarınca gerçekleştirilecek özelleştirme işlemlerinde, 4046 sayılı Kanunun bu maddeye aykırı olmayan hükümleri ile birlikte bu fıkra hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında yapılacak özelleştirme ihalesine yönelik olarak varlıkların veya hisselerin değer tespiti yapılmaz. Özelleştirme ihalesi, bu madde kapsamında imzalanacak Elektrik Satış Anlaşması için geçerli olacak elektrik enerjisi satış fiyatının belirlenmesi amacıyla, 4046 sayılı Kanunda belirtilen pazarlık usulü uygulanmak suretiyle gerçekleştirilir. Pazarlık usulü eksiltmeye esas elektrik enerjisi başlangıç satış fiyatından eksiltme yapılmak suretiyle uygulanır ve ihale komisyonu tarafından gerekli görüldüğü takdirde ihale, pazarlık görüşmesine devam edilen teklif sahiplerinin katılımı ile açık eksiltme suretiyle sonuçlandırılabilir. Özelleştirme ihalesi sonucunda, varlıkların veya hisselerin devrine yönelik olarak, bedel alınmaksızın EÜAŞ ve ihale üzerinde kalan teklif sahibi arasında imzalanacak

davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”

MADDE 22- 6446 sayılı Kanununun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Bakanlık tarafından, EÜAŞ ile bağlı ortaklıklarına ait varlıkların veya bu bağlı ortaklıkların hisselerinin yenilenebilir enerji kaynakları veya yerli kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla özelleştirilmesinin talep edilmesi halinde, Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca bu Kanun uyarınca gerçekleştirilecek özelleştirme işlemlerinde, 4046 sayılı Kanunun bu maddeye aykırı olmayan hükümleri ile birlikte bu fıkra hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında yapılacak özelleştirme ihalesine yönelik olarak varlıkların veya hisselerin değer tespiti yapılmaz. Özelleştirme ihalesi, bu madde kapsamında imzalanacak Elektrik Satış Anlaşması için geçerli olacak elektrik enerjisi satış fiyatının belirlenmesi amacıyla, 4046 sayılı Kanunda belirtilen pazarlık usulü uygulanmak suretiyle gerçekleştirilir. Pazarlık usulü eksiltmeye esas elektrik enerjisi başlangıç satış fiyatından eksiltme yapılmak suretiyle uygulanır ve ihale komisyonu tarafından gerekli görüldüğü takdirde ihale, pazarlık görüşmesine devam edilen teklif sahiplerinin katılımı ile açık eksiltme suretiyle sonuçlandırılabilir. Özelleştirme ihalesi sonucunda, varlıkların veya hisselerin devrine yönelik olarak, bedel alınmaksızın EÜAŞ ve ihale üzerinde kalan teklif sahibi arasında imzalanacak devir sözleşmesi ile eş zamanlı şekilde, kurulacak elektrik üretim tesisinde üretilecek elektrik

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

devir sözleşmesi ile eş zamanlı şekilde, kurulacak elektrik üretim tesisinde üretilecek elektrik enerjisinin satışına ilişkin olarak, ihale üzerinde kalan teklif sahibi veya bağlı ortaklık ile TETAŞ veya EÜAŞ arasında ihale sonucu belirlenen elektrik enerjisi satış fiyatı üzerinden, Elektrik Satış Anlaşması imzalanır. İhalede eksiltmeye esas olacak elektrik enerjisi başlangıç satış fiyatı ile Elektrik Satış Anlaşması fiyatının güncellenmesi dâhil diğer usul ve esaslar ihale ilanına çıkılmadan önce Bakanlık tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bu usul ve esaslar ihale şartnamesinde belirtilir.”

MADDE 21- 6446 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “kamulaştırma bedelleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile ilgili diğer giderler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22- 6446 sayılı Kanununun 27 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkrası sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) TETAŞ üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen elektrik enerjisi miktarının, mevcut sözleşmeler kapsamında imzalanmış olan enerji alış anlaşmalarından karşılanmaması durumunda öncelikli olarak yerli kömür yakıtlı elektrik üretim santrallerinden birer yıllık sözleşmelerle temin etmek amacıyla elektrik enerjisi alım ihaleleri düzenleyebilir. Söz konusu elektrik enerjisi alım ihaleleri ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 23- 6446 sayılı Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

enerjisinin satışına ilişkin olarak, ihale üzerinde kalan teklif sahibi veya bağlı ortaklık ile TETAŞ veya EÜAŞ arasında ihale sonucu belirlenen elektrik enerjisi satış fiyatı üzerinden, Elektrik Satış Anlaşması imzalanır. İhalede eksiltmeye esas olacak elektrik enerjisi başlangıç satış fiyatı ile Elektrik Satış Anlaşması fiyatının güncellenmesi dâhil diğer usul ve esaslar ihale ilanına çıkılmadan önce Bakanlık tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilir. Bu usul ve esaslar ihale şartnamesinde belirtilir.”

MADDE 23- 6446 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “kamulaştırma bedelleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile ilgili diğer giderler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 24- 6446 sayılı Kanununun 27 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkrası sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) TETAŞ üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda belirtilen elektrik enerjisi miktarını, mevcut sözleşmeler kapsamında karşılayamaması durumunda yerli kömür yakıtlı elektrik üretim santrallerini işleten şirketlerden temin eder. Söz konusu teminle ilgili miktar, süre ve fiyat belirleme dahil diğer usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.”

MADDE 25- 6446 sayılı Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerine, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanınır. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerinde, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz ve idari para cezası uygulanmaz. Çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 24- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) Kurul kararlarına uygun şekilde tahakkuk ettirilmiş dağıtım, sayaç okuma, perakende satış hizmeti, iletim ve kayıp-kaçak bedelleri ile ilgili olarak;

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerine, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanınır. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerinde, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz ve idari para cezası uygulanmaz. Çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 26- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) Kurul kararlarına uygun şekilde tahakkuk ettirilmiş dağıtım, sayaç okuma, perakende satış hizmeti, iletim ve kayıp-

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır. Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından düzenlenir.

b) Açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında 17 nci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 21- (1) Elektrik dağıtım şirketlerine 2006-2010 uygulama döneminde özel maliyetlere aktarılan yatırım harcamaları ile 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar hesabında yer alan yatırım harcamaları toplamının, EPDK tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde olması durumunda; 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar kapsamında yer alan ve Avrupa Yatırım Bankası ile Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırım harcamaları; faiz, enflasyon ve benzeri herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayan uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınır.”

MADDE 25- 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesi ait IV. Grup (b) bendinde belirtilen ve yeraltı işletmesi gerektiren madenlerdeki metan gazı yeryüzünden veya ocak içerisinden üretilir. Üretilen metan gazı maden işletme ruhsat sınırları içerisinde kalmak kaydıyla, maden sahibine bu Kanun kapsamında işletme ruhsatı verilir. Ancak, işletme ruhsatının verilmesinde anılan madenlerin bünyesindeki metan gazı miktarı ton başına en az beş metreküp olması şartı aranır. Üretilen metan gazı 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu

kaçak bedelleri ile ilgili olarak açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında 17 nci madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 27- 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(8) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesi ait IV. Grup (b) bendinde belirtilen ve yeraltı işletmesi gerektiren madenlerdeki metan gazı yeryüzünden veya ocak içerisinden üretilir. Üretilen metan gazı maden işletme ruhsat sınırları içerisinde kalmak kaydıyla, maden sahibine bu Kanun kapsamında işletme ruhsatı verilir. Ancak, işletme ruhsatının verilmesinde anılan madenlerin bünyesindeki metan gazı miktarı ton başına en az beş metreküp olması şartı aranır. Üretilen metan gazı 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında lisanslandırılmak kaydıyla piyasada

(İstanbul Milletvekili Nureddin Nebati ve
7 Milletvekilinin Teklifi) (2/1081)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kapsamında lisanslandırılmak kaydıyla piyasada faaliyete konu edilebilir. 9 uncu madde gereğince üretilecek metan gazından alınacak devlet hissesinin oranını belirlemeye Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 26- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 27- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

faaliyete konu edilebilir. Üretilecek metan gazından alınacak devlet hissesi 9 uncu maddede belirtilen oranda alınır. Bu oranı, iki katına kadar arttırmaya veya yarısına kadar indirmeye Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 28- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TBMM Basımevi - 2016